

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

ПОРЦИЗУ
ГИРИЦА,
МОЛИМ!

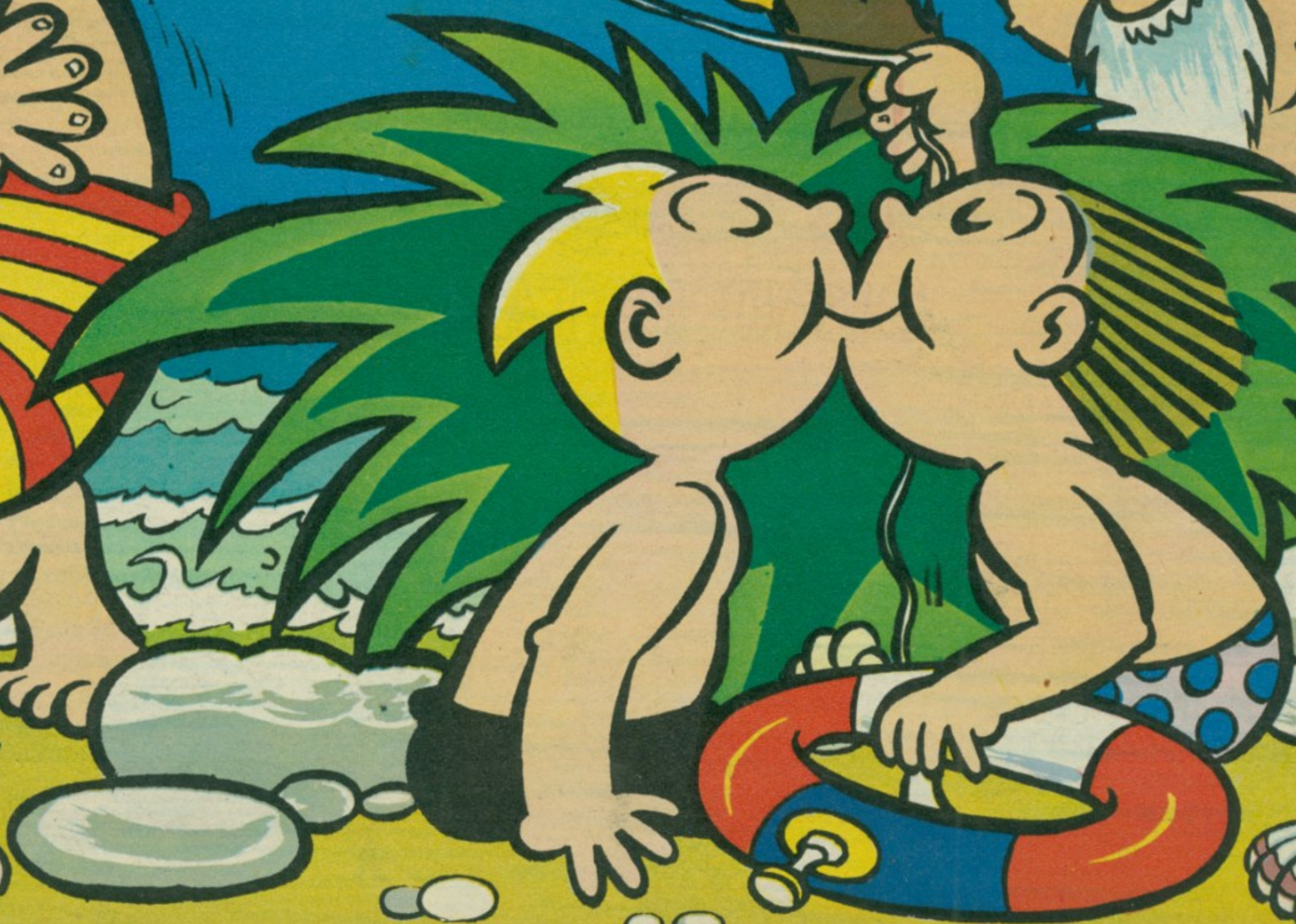
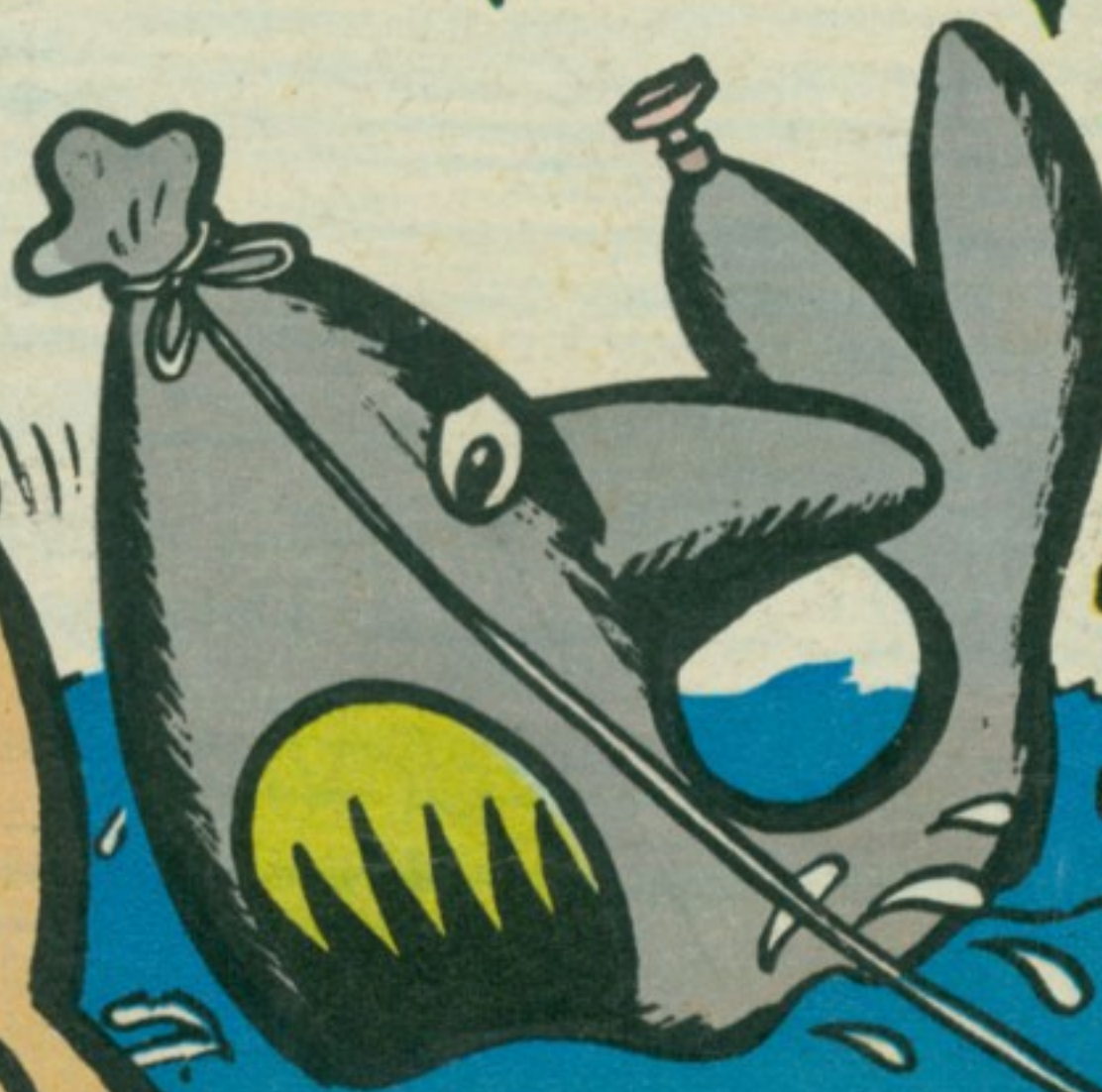
2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXII
БРОЈ
1021
23. VII 1971.

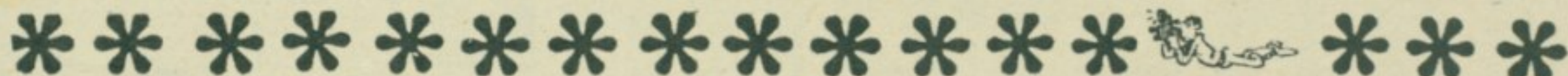
ИЗДАВАЊЕ КОМ

КУД ЈЕ
НАВРЛА
СА ТО МАЛО
ЗУБА?

ДОГОДИЛО СЕ...

МОДА МАСКИ. — У Њујорку је завладала права мода гас-маски. Најпре су почели да их носе возачи таксија да би се заштитили од испусних гасова и испарења, а за тим чистачи улица, полицајци и писмоноше. Данас гас-маске носе читаве породице мање као заштиту а више као последњи модни крик године.

ОСВАЛД И ЛОВЦИ НА МИНЕ. — Освалд, ној из зоолошког врта у Хакнолу, у Енглеској, почео је да побољева. Ветеринари су били беспомоћни и зато су, на њихову препоруку, позвани војни стручњаци за откривање мина. Помоћу минодетектора они су прегледали Освалда и утврдили да у његовим органима за варење нема ексера и других металних предмета. Тек тада се директор врта сетио да је Освалд највероватније болестан од туге за својом женком Емили која је угинула јер се нагутала ексера.

Ripley

Веровати или не!

ПОКЕРСКА ФЛОТА

НА ВЕЛИКИМ ЈЕЗЕРИМА У АМЕРИЦИ НАЗВАНА ЈЕ ТАКО ЈЕР ЊЕНА 4 БРОДА НОСЕ ИМЕНА КЕЦ, ПУБ, ДАМА И КРАЈ.

МАНАСТИР ОСТРОГ

У ЦРНОЈ ГОРИ САГРАЂЕН ЈЕ ЈЕДНИМ ДЕЛОМ У ПЕКИНИ, 900 МЕТРА ИЗНАД ДОЛИНЕ РЕКЕ ЗЕТЕ. МАНАСТИР ЈЕ ПОДИГНУТ У 17. ВЕКУ.

ОРАО РАТА

ПОГЛАВИЦА СИЈУКЕ ИНДИЈАНАЦА САХРАЊЕН ЈЕ У СИЈУКЕ СИТИЈУ НА СВОМ ВЕРНОМ КОЊУ ТАКО ДА СУ МУ ИЗНАД ТЛА ОСТАЛЕ САМО ОЧИ ДА БИ, КАКО СУ ЊЕГОВИ ПОДАНИЦИ ВЕРОВАЛИ, И ДАЊЕ МОГАО ДА НАДГЛЕДА СВОЈА ЛОВИШТА.

8

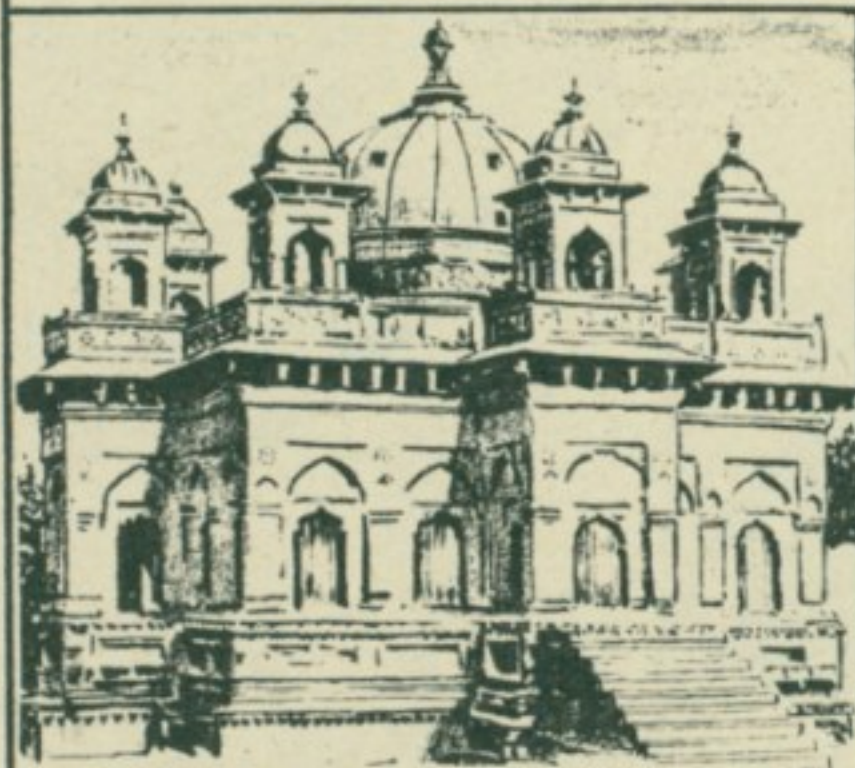
Личинова

У ЈЕДНОМ "ПРОЗДУ" УЗРЕЛО ЈЕ У ВРТУ МЕРИ ПИТАГЕР ИЗ ФЛОРИДЕ (САД).

ОПЕРСКИ ПЕВАЧ КОЈИ НИЈЕ НИКАД ПЕВАО СВОЈУ УЛОГУ

КАД ЈЕ НАТАЛЕ КОНСТАНТИНИ (1806 - 1846) ЧУВЕНИ ИТАЛИЈАНСКИ ПЕВАЧ, ДОЗНАО ДА ЈЕ КОМПОЗИТОР ВЕРДИ СПЕЦИЈАЛНО ЗА ЊЕГА НАПИСАО ЈЕДНУ УЛОГУ У ОПЕРИ "АТИЛА" — УМРО ЈЕ ОД РАДОСТИ!

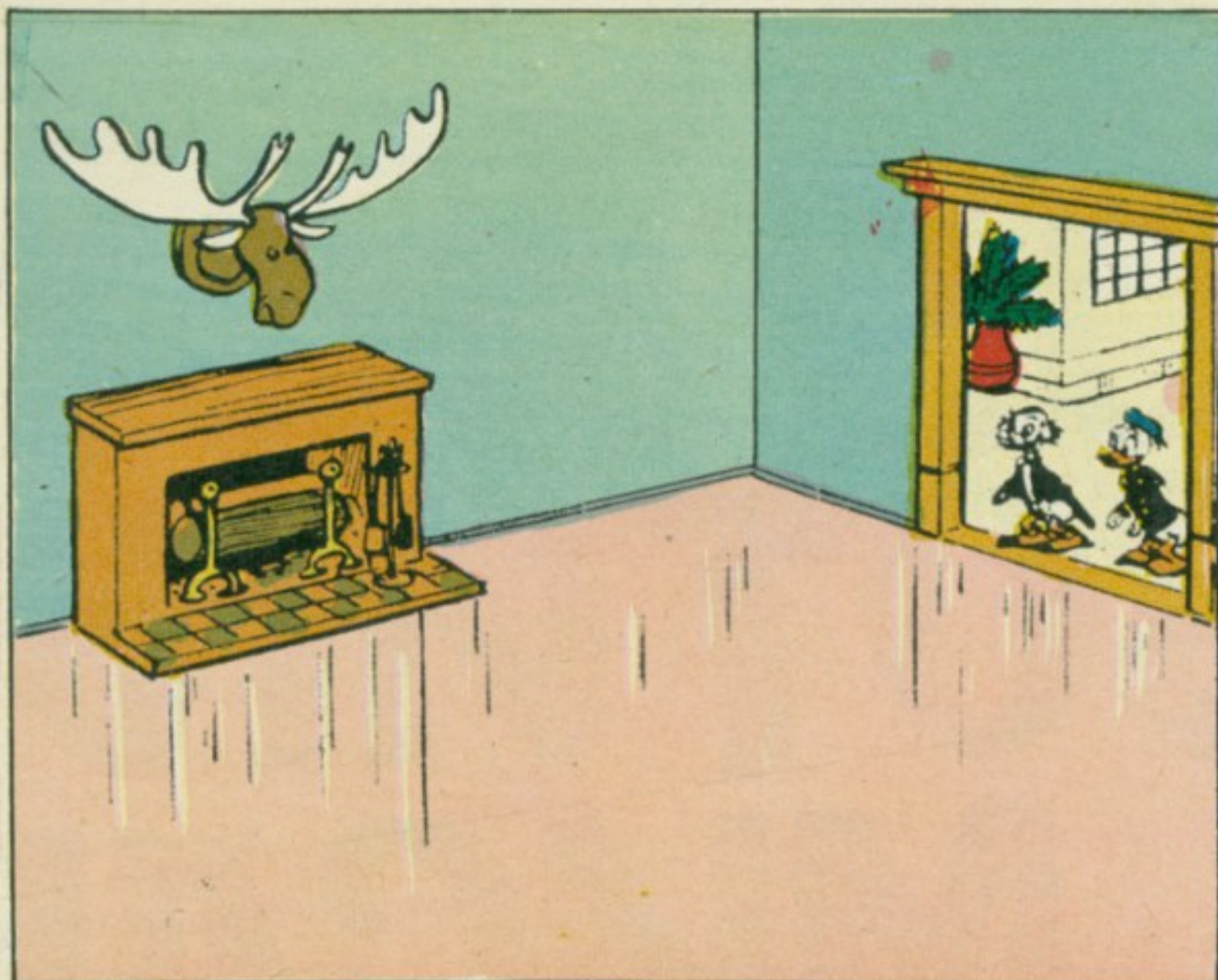

РАХИМАНОВО СВЕТИЛИШТЕ

У ЕЛИХПУРУ (ИНДИЈА) ИМА ВРАТА ОД ЧИСТОГ СРЕБРА.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

МОГУ ЛИ ЖИВОТИЊЕ ДА МИСЛЕ

Саваког петка по подне у Мериленду, на Флориди, хор делфина сложено отпева своју песмицу тачно по такту диригентске палице свог дресера. У Тајланду је једна банка запослила три мајмуна: њихов је посао да у златном новцу издвоје фалсификоване златнике. Кажу да тај посао три чувава чиновника обављају боље од најискуснијих банкарских службеника. Вредност једног оваквог „стручњака“ са двогодишњим стажом достиже седам и по милиона динара! Најзад, пре две недеље у Чикагу је за воланом ухапшена једна мајмуница — због пребрзих вожње. Аутомобил свог господара возила је веома вешто по највећој саобраћајној гужви, брзином од 110 км на час!

Ови и још многи други слични примери навели су

научнике да се озбиљно позабаве питањем могу ли животиње да мисле и како корисно употребити њихову интелигенцију.

МУДРИ ХАНС

Почетком XX века широм Европе прочуо се стари учитељ Остен из Берлина. Ње-

ЕЛБЕРФЕЛДСКИ КОЊИ РАЧУНАЈУ С РАЗЛОМЦИМА БРЗО КАО ЕЛЕКТРОНСКИ МОЗАК, А ШИМ-ПАНЗО БОБ КУЦА НА ПИСАЋОЈ МАШИНИ ПО ДИКТАТУ

гов коњ Ханс био је фантастичан математичар: знао је не само разломке и децималне бројеве већ и кореновање. Учитељ му је постављао задатак, на пример колики је кубни корен из 125, и Ханс би после краћег размислања левом копитом ударио 5 пута!

Радознали посетиоци нагинули су из целе Немачке да виде чудну животињу и њеног још чуднијег господара. Стари учитељ их је узалуд уверавао да ту нема никаквог чуда и да је коњ за три месеца научио оно што зна. Једном природњаку Остен је испричао да је на идеју да свог коња учи дошао посматрајући како Ханс сваког дана вуче дугачка сељачка кола уским путељком испред дворишта и увек успе да „израчуна“ како да уђе у кривину а да не удари у капију. Кад може то, зашто не би научио и „рачун“.

И господин Остен почео је из дана у дан да понавља: 1, 2, 3... и Ханс је веома брзо схватио да треба да броји. То је чинио ударајући копитом о земљу с правилним размацима између два броја. После неколико месеци стрпљивог вежбања, што пензионисаном учитељу који је извео многе генерације двоногих ђака и није пало тако тешко, појавили су се одлични резултати.

Али, једнога дана неки Дитрих, Фунгст, Остенов сусед, објавио је свету да је

читао случај чиста превара! По Фунгсту, Ханс уопште није тако mudar како га његов господар приказује. Он зна математику само у присуству старог Остена јер му овај даје одређене знаке климањем главе. Према томе, све је то само увежбана циркуска нумера, а не изузетан пример коња који сам мисли и тако долази до резултата.

Није прошло дуго од избијања овог скандала а стари Остен је умро сломљена срца. О коњу је наставио да се стара Карл Крал кога Фунгстове оптужбе нису уплашиле. Одвео је Ханса на своје имање у Елберфелду, набавио још три коња и почео да их учи по Остеновој методи.

Већ после неколико дана, прича Крал, коњи су савладали просто бројање. Поред

тога научили су да бројкама означавају слова и из њих састављају, простије речи. Поучен искуством са Хансом Крал се потрудио да његови коњи решавају задатке и одговарају на питања а да особу која пита и дресера уопште не виде.

ЧУДО ИЗ МАНХАЈМА

Још се узбуђење око елберфелдских коња није стишало, а већ се јавила нова животиња која мисли — манхајмски пас Ролф. Он је гласове преводио у бројеве и своје одговоре претварао у одређен број удараца шапом по руци свог господара. Али, то ни издалека није било све.

Пас из Манхајма умео је да утврди тачан број цветова у вази на коју је бацио само један поглед, а човек је да би га проверио морао да извади сваки цвет понаособ. То је био доказ да животиња, кад већ научи да броји, чини то брже и тачније од човека! Психолог Вилем Мекензи сматра да су математичке способности манхајмског пса веће него у просечно интелигентног човека. Мекензи и екипа психолога са којом је радио тврде даље да су елберфелдски коњи радили с разломцима тако брзо да се то може упоредити с брзином електронског рачунара!

КУПИ РЕЧНИК ПСУ!

1939. у миланској издавачкој кући „Мондадори“ појавила се књига „Ваш пас може да пише“. Један део књиге садржавао је списак речи, преко 500, које је знао пас Бони из Милана. Већи део чиниле су основне и наредбе (седи! дођи! донеси!), имена за уобичајене играчке и, наравно, храну. Ту су такође била и имена других животиња, одређених места, (соба, кревет, улица), предмета (кишобран, шешир, ципеле), затим придеви (зао, добар, мокар, прљав). Довде је све јасно и вероватно јер сваки пас мање-више зна ове речи, али у Бонијевом речнику могу се прочитати и ови појмови које је чувени пас не само разумевао, већ и „изговарао“ —

преводећи гласове у бројеве: веселост, пријатељство, лепота, разумевање, пркос. Шта је мислио Бони док је „изговарао“ ове речи.

Животиње које мисле — кажу научници — имају изванредно добро памћење. Тако се, на пример, сећају имена посетилаца које нису виделе и по годину дана. Знају да гледају слике и фо-

тографије, имају урођен смисао за појам о времену. Кад им се покаже сат, умеју кевтањем или ударцем шапе да означе тачно време, сат и минут.

Познати истраживач Елизабет Ман објавила је недавно у Берну књигу у којој на питање могу ли животиње да науче људски говор одговара потврдно и наводи пример свог шимпанза Боба који одлично куца на писаћој машини док му она диктира. Црна пудлица Пег саставља речи од крупних слова исписаних на картону. Она то чини на тај начин што њушкицом бира редом слово по слово и односи својој господарици Инес.

— Да бих била потпуно сигурна у Пегине способности, прича Елизабета Ман, замолила сам њену господарицу Инес Ђордано да оде у други крај собе и окрене нам леђа. Затим сам отворила велику сликовницу и ставила је пред очи пудлице тако да ни ја ни Инес не видимо шта је на тој страни. После две-три секунде забележила сам страну, заговорила књигу и вратила је на полицу.

— Видела си шта сам ти показала? — упитала сам Пег. Она је три пута заскочила што је значило „да“.

— Онда ми то напиши!

Пег је за кратко време сложила реч CAVALLI. Отворила сам књигу на обележеном месту и тамо нашла два запрежна коња. Пег је не само препознала коња него је видела да није у питању једна већ две живо-

тиње и зато је реч CAVALLI (на италијанском коњ) написала у множини — CAVALLI. Наставила сам да проучавам Пег и открила још невероватније ствари, али док их не проверим сто

пута нећу их објављивати.

Да би човек могао да саопшти нешто животињи, а касније чак да и она њему каже неку своју жељу, потребно је најпре проучити на који се начин животиње споразумевају међу собом. Доктор Џон Дрејер који ради за америчку фабрику авиона „Локид“ већ дуже време проучава делфине не би ли проникнуо у тајну њиховог говора. С друге стра-

не он учи делфине да „говоре“. Резултати до којих је дошао често су запањујући.

ЛИЛ СЕ ПРЕВАРИО

Делфин звани Лил смртно се разболео и Дрејер је позвао свог пријатеља доктора Лила да га прегледа и негује. Дијагноза је била више него црна и Лил је у разговору препоручио Дрејеру да се мане животиње јер од ње иовако нема ништа. Кад је видео да се Дрејеру не иде, Лил је тада прибегло лукавству и рекао да треба да крену кући јер је касно и вечера ће се охладити. На то је хидрофон, апарат који хвата говор делфина, примио из дубине „речи“ које је изговорила животиња: „То је трик!“

Природњак Карл фон Фриш и његови ученици читаву деценију с невероватном упорношћу проучавали су говор пчела и захваљујући њима данас се о томе доста зна. Пчела која је полетела у извидницу при повратку у кошницу „каже“, на пример: „Пет километара удаље у правцу северозапада налази се расцветана липа с великом количином нектара у коме има доста шећера. Полетимо тамо!“ Уколико је место са храном близу, информација о његовом положају саопштава се простом кружном игром. Што је удаљеност већа, ова игра добија облик осмице при чему осна права показује правац, а ритам којим се задњи део пчеле врти — удаљеност извора хране.

По Фришу, не само игра већ и звук који пчеле производе крилима има одређено значење. Јер, кад су вештачке пчеле изводиле потпуно исту кружну игру, праве пчеле уопште на њу ни-

дресирани тако да гледајући дијапозитиве од 35 мм „јављају“ виде ли се на сликама људи или не. На снимцима су били приказани мушкарци, жене и деца из свих крајева света. Понекад фигура човека не би била у првом плану већ у даљини а негде и заклоњена неким предметом. Голубови су били изванредно пажљиви посматрачи. „Више пута су нас ухватили да смо погрешно класификовали слике — пише Херштајн — или нисмо приметили на слици човека, или смо иза неког предмета мислили да видимо нешто што се тамо никако није могло видети.“

Ова способност запажања код голубова већ се искористила у САД где у једној фабрици електронских уређаја ове птице раде на контроли диода, проверавају да заштитна боја на овим цевима није оштећена. И хјустонска фабрика намештаја има три специјално обучена мајмуна који раде на сличном послу.

Свој допринос почеле су „животиње које мисле“ да дају и уметности. Недавно се у новинама широм света, па чак и у научним часописима, могла прочитати вест да је у модерној уметничкој галерији у Лондону отворена заједничка изложба слика два шимпанза. Њихова платна, која су зли језици поредили са сликама модерних уметника, продата су по високој цени, а једно је чак достигло фантастичну суму од преко 5 хиљада долара!

Д. М.

су обратиле пажњу пошто су звуци изостали.

СЕНЗАЦИЈА У ЛОНДОНУ

Професор Ричард Херштајн са Харвардског универзитета износи фантастична запажања до којих је дошао проучавајући птице. Његови голубови били су

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

ПУТ У СИРМИЈУМ

САТ ЈЕ СТАО ПРЕД ПОНОЋ

У лето 1950. године амерички поручник Хари Рисберг опремио је мали истраживачки брод и са још 5 другова запловио према Јамајци. Још од детињства Рисберг је много читао о гусарима и њиховим пустоловинама и у прсте је знао сва места где би могло да се налази њихово потопљено благо. А све књиге, путописи и историја упућивали су га у Карибско море, праву ризницу драгоцених товара које су прогутали таласи. Када се завршио II светски рат Рисбергу се указала прилика да испуни свој давнашњи сан.

У ЗАЧАРАНОМ ГРАДУ

Мала посада стигла је до Јамајке и укотвила се према пучини, недалеко од Кингстона, главног града острва. Рисбергу је било познато да је једна велика шпанска галија која је носила богат товар злата и сребра настрадала у овим водама 4. априла 1683. године. Када је обукао гђурачко одело и заронио, био је убеђен да ће је пронаћи. Зачас се нашао на песковитом морском дну. Вода око њега била је прозирна. Море око Антила с правом ужива глас најбистријег међу свим морима. Гђурац је угледао коралне гране и многобројне сунђере. Али, од бродских олупина ни трага. Прегледао је читав венац морског ристиња, али узалуд.

Рисберг је већ хтео да се врати на површину претпостављајући да су галију

одвукли таласи даље према пучини кад се изненада из магловите морске дубине пред њим указао невероватан приказ: кућа обложена коралима. Иза ње још једна. Рисберг је помислио да су то халуцинације услед јачег притицања кисеоника из апарата за дисање. Али, визија се није губила. У свом коралном накиту куће су личиле на дворце, катедрале, тврђаве... Рибе најчуднијих облика биле су једини становници овог зачараног града.

Човек је тада кренуо према најближој кући и кроз проваљени зид закорачио унутра. Цев за довођење ваздуха дозвољавала му је да пође још даље. Изненада, као у неком страшном сну, из помрчине су се појавили огромни ракови краци и с друге стране пружили су се према њему пипци циновског полипа. Уплашен, повукао је уже за сигнализацију и за кратко време нашао се на површини. У рукама је стегао омањи сандук обрастао алгама, једино што је успео да понесе из подморског града. Када је сандук очишћен, видело се да је то, у ствари, старински часовник чије су казаљке стале у 15 минута до 12. Тек тада сетио се Хари Рисберг старог гусарског гнезда Пор Ројала који је страдао пре скоро 3 века.

ГУСАРСКО ГНЕЗДО

Било је то 7. јуна 1692. године у првим јутарњим часовима док је читав град са својих 8000 становника мирно спавао на пешчаном спруду. Изненада, почеле су да севају муње уз страшну грмљавину и кишу. Пљусак се убрзо претворио у прави по топ, оркан је носио кровове с кућа. А онда се затреса земља. Огромне пукотине отвориле су се на много места гутајући читаве зграде. Планули су пожари, нарочито у радионицама шећера, и сладуњав жути дим прекрио је град. Све је то трајало само неколико тре-

ИЗ МАГЛОВИТЕ МОРСКЕ ДУБИНЕ ПРЕД РИСБЕРГОМ СЕ УКАЗАО НЕВЕРОВАТАН ПРИЗОР. УЧИНИЛО МУ СЕ ДА САЊА.

нутака. А тада су се саставили земља и море.

Када се после извесног времена сунце с муком пробило кроз густе облаке, од града више није било ни трага. На дну Кингстонског залива лежао је Пор Ројал са својим ризницама злата и магацинима пуним најдрагоценије робе. С лица Земље нестало је ово чувено гусарско уточиште у које су се склањали са свим својим богатством пирати читавог света, разни бандити и људи стављени ван закона. Пор Ројал звани су у то време пиратским Вавилоном.

Богати трговци Пор Ројала сматрали су да такви

бродова за нове подухвате. Стога није нимало чудно што су се трудили да сакрију праву „професију“ својих најбољих муштерија.

БЛАГО НИЈЕ НАЂЕНО

Такозвани буканири донекле су се разликовали од правих озлоглашених гусара. Они су потицали са острва Тортуге у близини Хаитија — главних врата кроз која су шпански освајачи улазили у Нови свет. Били су углавном француског порекла — разни криминалци, дезертери и отпадници који су се доселили на Тортугу, основали породице, одлазили у риболов и ловили дивље свиње и говеда којих је било напретек. Да би месо сачували што дуже, сушили су га на диму зеленог дрвета које се зове букан и одатле њихово име буканири.

који су пловили Карибским морем, да их пљачкају и убијају посаде.

Када су Шпанци бацили око и на Јамајку, трговци су били срећни што су у буканирима — бескућницима — нашли људе спремне да је бране. А буканири су, опет, били готови да пођу било где само ако имају прилику да убијају Шпанце. Тако су се настанили у Пор Ројалу. Сем тога, локални трговци спремно су куповали шпанско злато и други плен.

Годинама је овај прећутни споразум одлично функционисао. Тако добро да су буканири чак добили од владе и званично право да пљачкају шпанске бродове на отвореном мору а у замену за ту дозволу давали су 10 процената плена властима. Новац је притицао у Пор Ројал.

Али тог 7. јуна 1692. године све је изненада отишло

називи клеветају њихов град. Додуше, у њему је било безброј крчми, морнари су разбацивали новац на пиће и коцку, понекад су се тукли до зоре. Али, трговци су спремно истицали да су морнари само муштерије и да добар послован човек мора да испуни свачију жељу.

Међутим, Пор Ројал био је уточиште гусара и буканира, а трговци су се највише богатали продајом робе украдене са шпанских бродова или поправљањем и припремањем гусарских

Али, тада су Шпанци који су већ имали знатан колонијални утицај на Антилским острвима одлучили да освоје и Тортугу. Да би то извели они су једном приликом сачекали да сви мушкарци оду у лов а онда напали њихово насеље. Када су се људи вратили кући, затекли су разорене и опљачкане домове у којима није било живе душе. Њихове породице одвучене су у Шпанију или побијене. Буканири су се заклели да ће се осветити. Од тог тренутка почели су да нападају шпанске бродове

у неповрат. Мали број преживелих становника одлучио је да своје нове домове подигне даље од обале. Пор Ројал је престао да постоји а основан је Кингстон.

Поручник Хари Рисберг први је човек који је на дну Карибског мора угледао потонули град Пор Ројал. Његовим трагом кренули су многи авантуристи по кушавајући да гусарско благо, после пуна 3 века лежња на морском дну, извуку на светлост дана. До данас то никоме није успело.

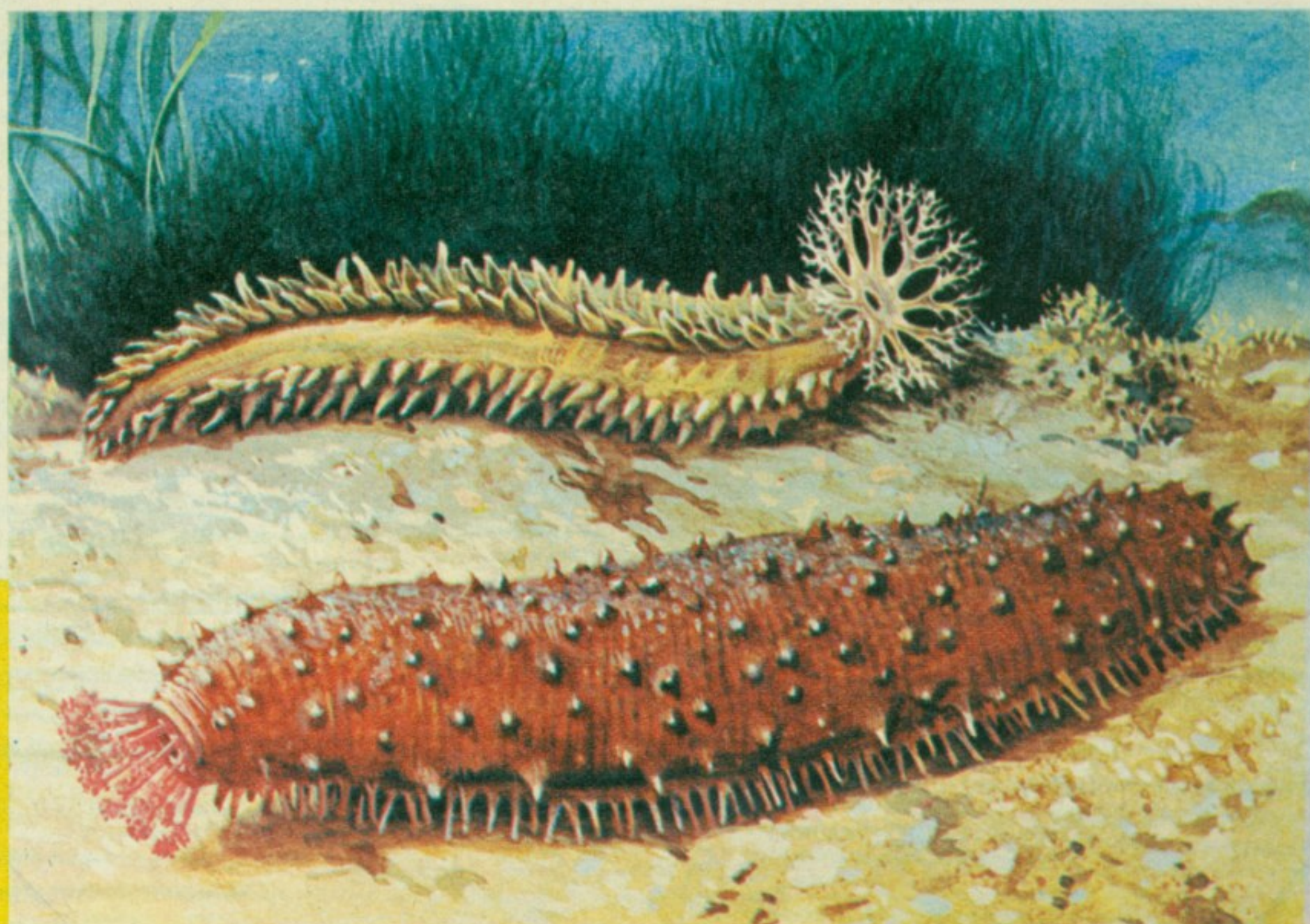
Б. Д.

ЖИВОТИЊСКО ЦАРСТВО МОРЕ – КО

13 **МАДРЕПОРЕ** — Спада у такозване камене корале који углавном живе у топлим тропским морима на дубини која не прелази педесетак метара. Највише их има у Тихом океану у чијим се појединим областима протежу читави километри коралних спрудова а око њих на стотине коралних острваца. Формирају се на тај начин што мекана ситна животињца ствара око свог тела, а неке и у самом телу, снажан кречњачки оклоп. Тако се временом, јер тих животињца има на милијарде, формирају праве кречњачке громаде из којих израстају разнобојни цветаст и гранати корали, међусобно повезани низом каналића. Размножавају се „цепањем“, односно из сваке одломљене гране корала ствара се нова колонија која се даље размножава и шири.

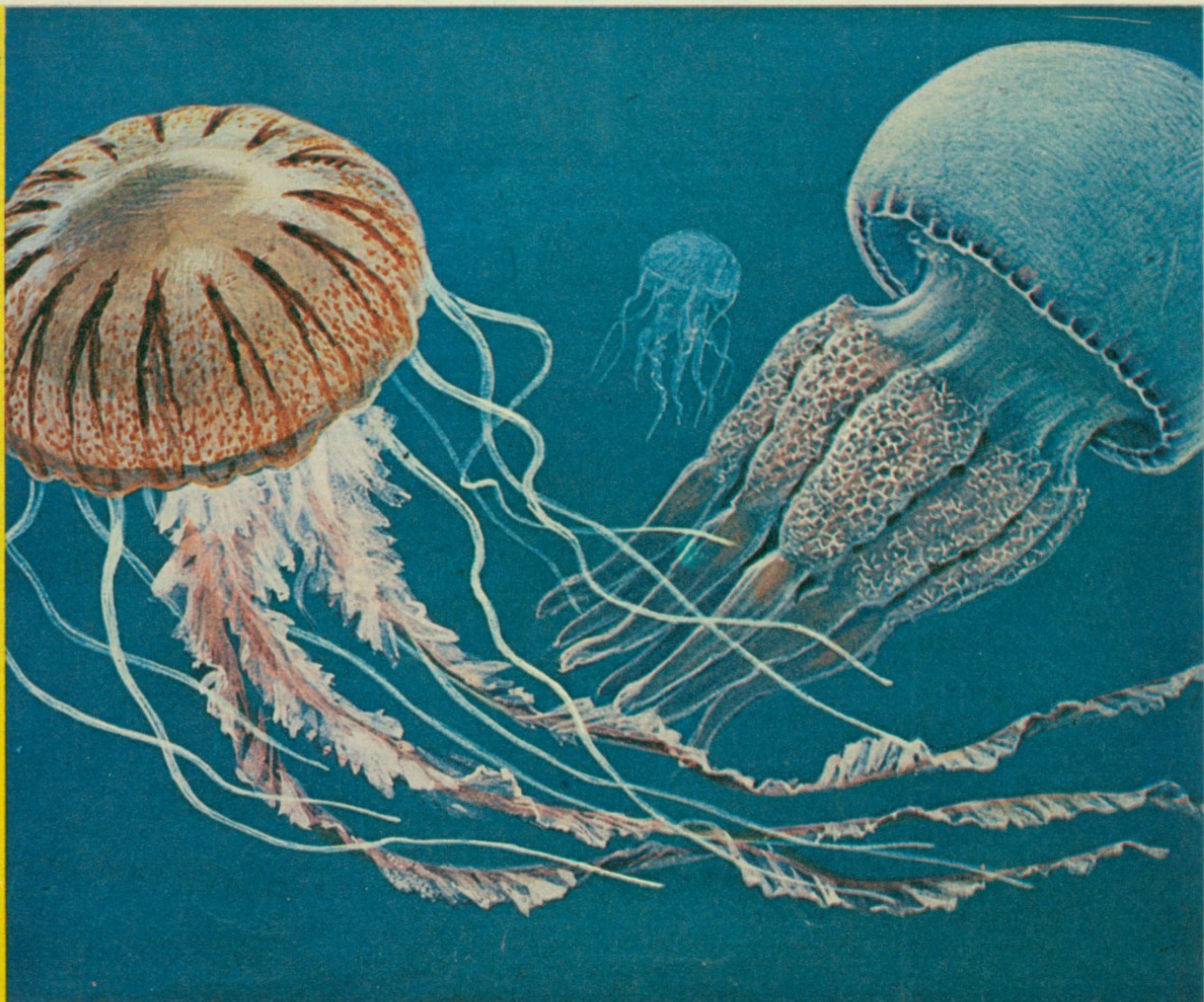

14 **МОРСКИ КРАСТАВАЦ** — Зову га и трп. Живи у плићаку топлих мора а на неким обалама, на пример на Флориди, довољно је да се у воду загази само до колена па да се на њега наиђе. Дугачак је око 30 см, широк 5 и пада у очи због својих боја. У задњем делу, клоаки, има кратке разнобојне цевчице. Ако га неко узнемири, окреће се клоаком према противнику, грчи и избацује бројне цевчице, веома лепљиве, које зачас обмотају непријатеља.

ЛЕВКА ЖИВОТА

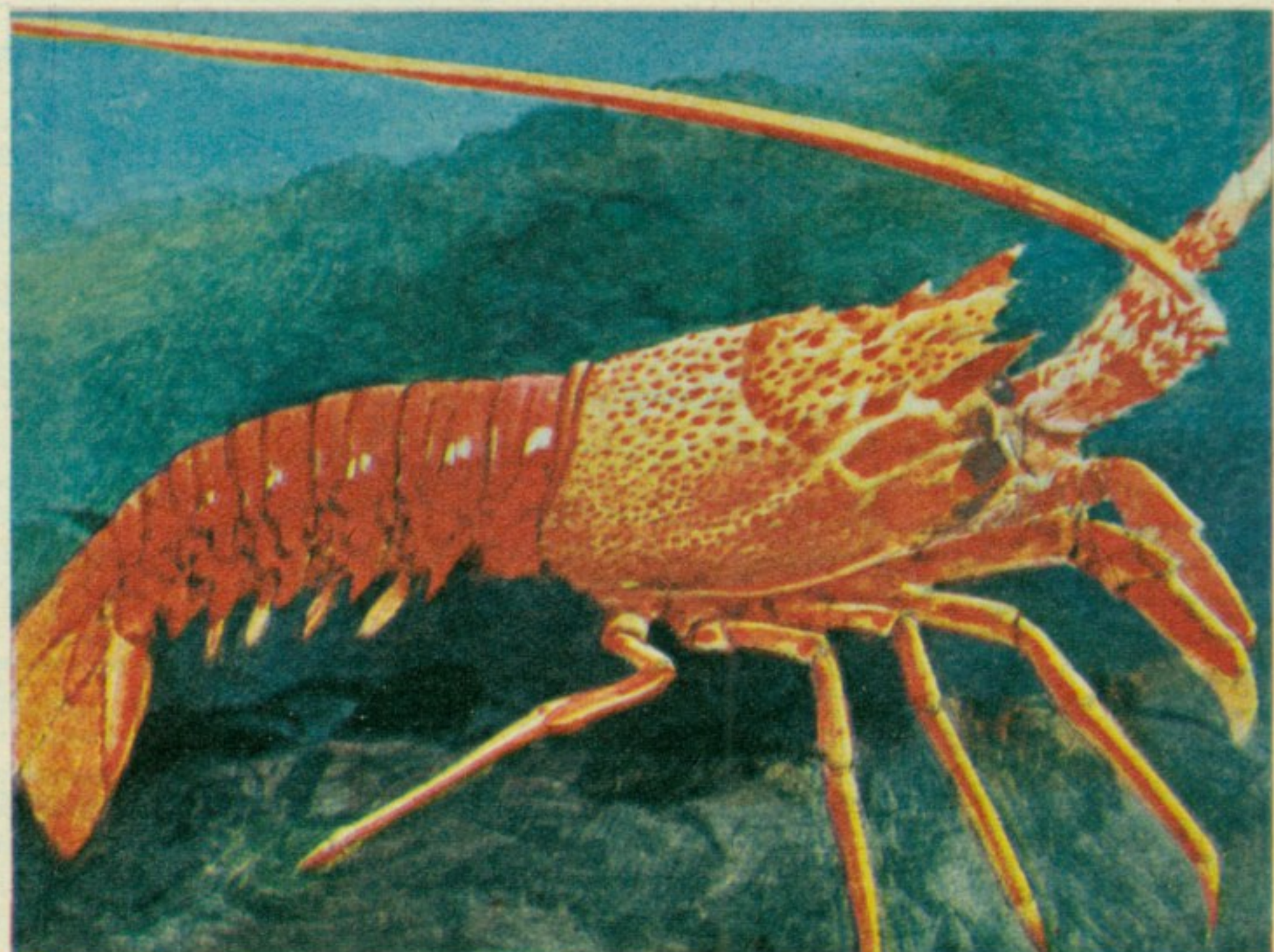
15

МЕДУЗА — Морска лепотица, дивног прозрачног клобука нежне боје испод кога су танушни провидни пипци. У води делује готово нестварно али чим се ухвати у мрежу или је море избаци на обалу претвара се у безо бличну пихтијасту масу. Свако ко је у пливању случајно додирнуо медузу добро зна како њени пипци жаре и како боли црвенило на кожи које они изазивају. Пошто се од ових опекотина може јавити грчење мишића, најбоље је да сваки пливач кога ожари медуза одмах изиђе на обалу ка ко се не би удавио. Отров медузе зване **морска збоља** из Тихог и Индијског океана тако је јак да изазива смрт у року од свега неколико минута! Медуза има разних врста, облика и боја. Неке не пливају слободно већ живе причвршћене за дно или спруд. Има их у топлим тропским морима али и у веома хладним морским водама. Разуме се, има их и у Јадранском мору, нарочито после половине августа.

16

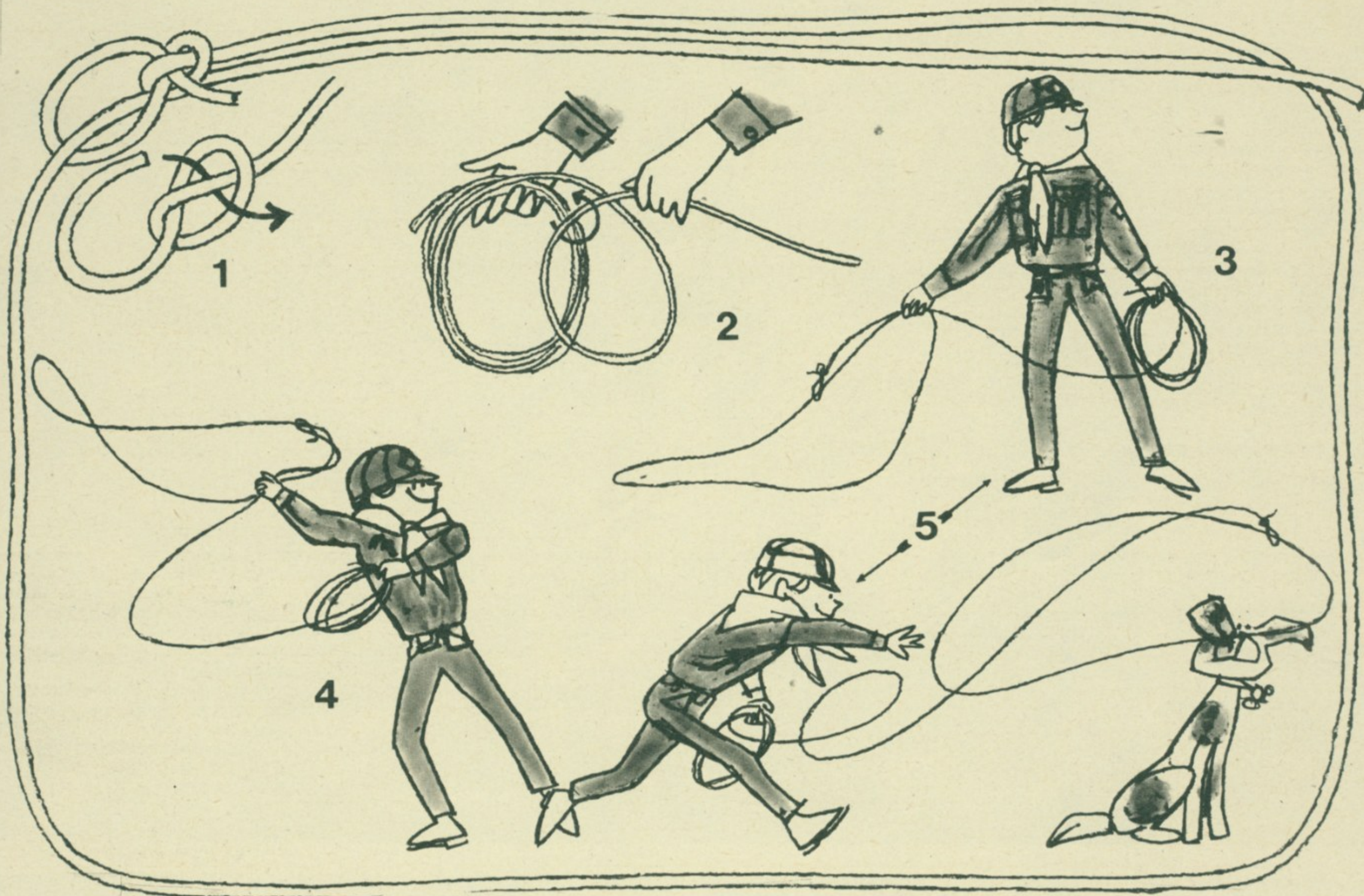
КРАБА — Спада у ракове десетоношце са 10 грудних ногу, по 5 са сваке стране, и 3 пара виличних. Први пар грудних ногу претворен је у снажну штипаљку или клешта. Очи су јој испупчене, као на дршкама. Величина крабе зависи од врсте и веома је различита: од сасвим мале, пречника тек неколико сантиметара, до циновске од 3 метра. Креће се у страну мада може брзо да трчи и уназад или унапред. Многе крабе одлични су пливачи, на пример модра и зелена. По овом типу рака добило је име једно сазвежђе зодијака као и хороскопски знак.

17

ЈАСТОГ — Велики рак десетоножац чије је месо веома цењена посластица и због тога јако скупо. Живи у топлим морима код каменитих обала. Лови се на дубини од 20 до 120 метара и то вршама — нарочитим мрежама разних облика, сличним кавезима, тако направљеним да јастог лако у њу уђе али из ње не може да изиђе. Лакше се лови ноћу него дању. Уловљени јастози чувају се у мору, у затвореним кошарама или базенима. Најпознатија ловишта код нас налазе се од острва Премуде до Мљета, затим око Мртовца и Жирја, Виса и Ластова.

НАУЧИ ДА БАЦАШ ЛАСО!

ОВУ КАУБОЈСКУ ВЕШТИНУ МОГУ САВЛАДАТИ И ДЕЧАЦИ И ДЕВОЈЧИЦЕ

Бацање ласа — није велика вештина. Треба само доста стрпљења да се научи, сигурна рука и оштро око. Наравно и одговарајући конопц. Најбољи резултати постижу се конопцем дугачким **10 до 11 метара**, дебљине приближно 9 милиметара. Немој ни да покушаваш да вежбаш конопцем од пластике или старим конопцем за сушење рубља! Ласо мора бити од кудеље, и то нов, да би имао чврстину када се баца.

Прво направи петљу као што је приказано на **слици 1**. Таква петља зове се „хонда“ и дуга је **7 до 8 сантиметара**. Други крај конопца провучи кроз петљу и — ласо је готов.

Сада мало заклати замку коју држиш десном руком. Замка треба да буде дугачка **око 120 сантиметара**. Петља се налази са твоје спољне стране, на **око 40 сантиметара од шаке**.

Да би ласо био спреман за бацање, треба да смоташ конопц како је приказано на **слици 2**. Пречник намотаја износи **око 35 сантиметара**, а смотани део конопца се држи у **левој руци**. Врло је важно да конопц савијеш како треба да се приликом бацања не би запетљао и зауставио ласо у лету. То је најчешћа грешка свих који уче бацање ласа. Правилно држање конопца приказано је на **слици 3**.

Десном руком замахни конопцем нагоре и изнад главе. Овај покрет шири замку и она се мало повећава. Зато треба левом руком да отпустиш конопц. Направи два до три круга ласом изнад главе и хитни га право на циљ који све време држиш на оку, као што је приказано на **сликама 4 и 5**.

У почетку треба да вежбаш бацање ласа на циљ удаљен 3 метра. Кад из сваког бацања постигнеш погодак, можеш постепено да повећаваш удаљеност.

Ако се замка приликом замаха не рашири и не добије облик круга, то значи да ниси правилно савио конопц. Највероватније је да је негде уврнут. У том случају мораш да извучеш конопц из петље, да га исправиш и протресеш, као што чиниш кад се заврне гајтан на телефону. Тада поново провучи крај конопца кроз петљу и пажљиво га савиј.

Ласо можеш бацати сам или у друштву. Пиши нам јеси ли савладао ову каубојску вештину и пошаљи фотографију. Најинтересантније ћемо објавити!

ПОДМУКЛЕ СУПЕР П

Војна команда у Берлину примила је уочи I светског рата са великом резервом и неповерењем прве подморнице, а одушевлени подморничари сматрали су тада за чудење, да не кажемо лудак. Тек кад је немачка подморница „У-21“ торпедовала 5. септембра 1914. британску крстарицу „Патфајндер“ која је потонула за четири минута са целом посадом а 17 дана касније друга, „У-9“ само

и путнике, међу којима су биле жене и деца, пуштали су да се даве у хладним таласима, а понекад чак и митраљирали у чамцима за спавање. На врхунцу такозваног „подморничког рата“ 1917. године Немци су само у току априла потопили 155 бродова док су у току целе те године уништили преко 1.000 бродова!

Право је чудо како су посаде тадашњих подморница могле да издрже и по два до три месеца на кр-

везничке противподморничке јединице већ и то што се подморнице у свом развоју нису у међувремену значајно усавршиле.

У ствари, све до појаве атомске бомбе и нуклеарног погона подморнице су, и поред огромне штете коју су нанеле, имале ограничену улогу. У I и II светском рату, на пример, употребљене су само за борбу против непријатељских транспортних и ратних бродова и постављање мина на помор-

тронски уређај воде све до циља.

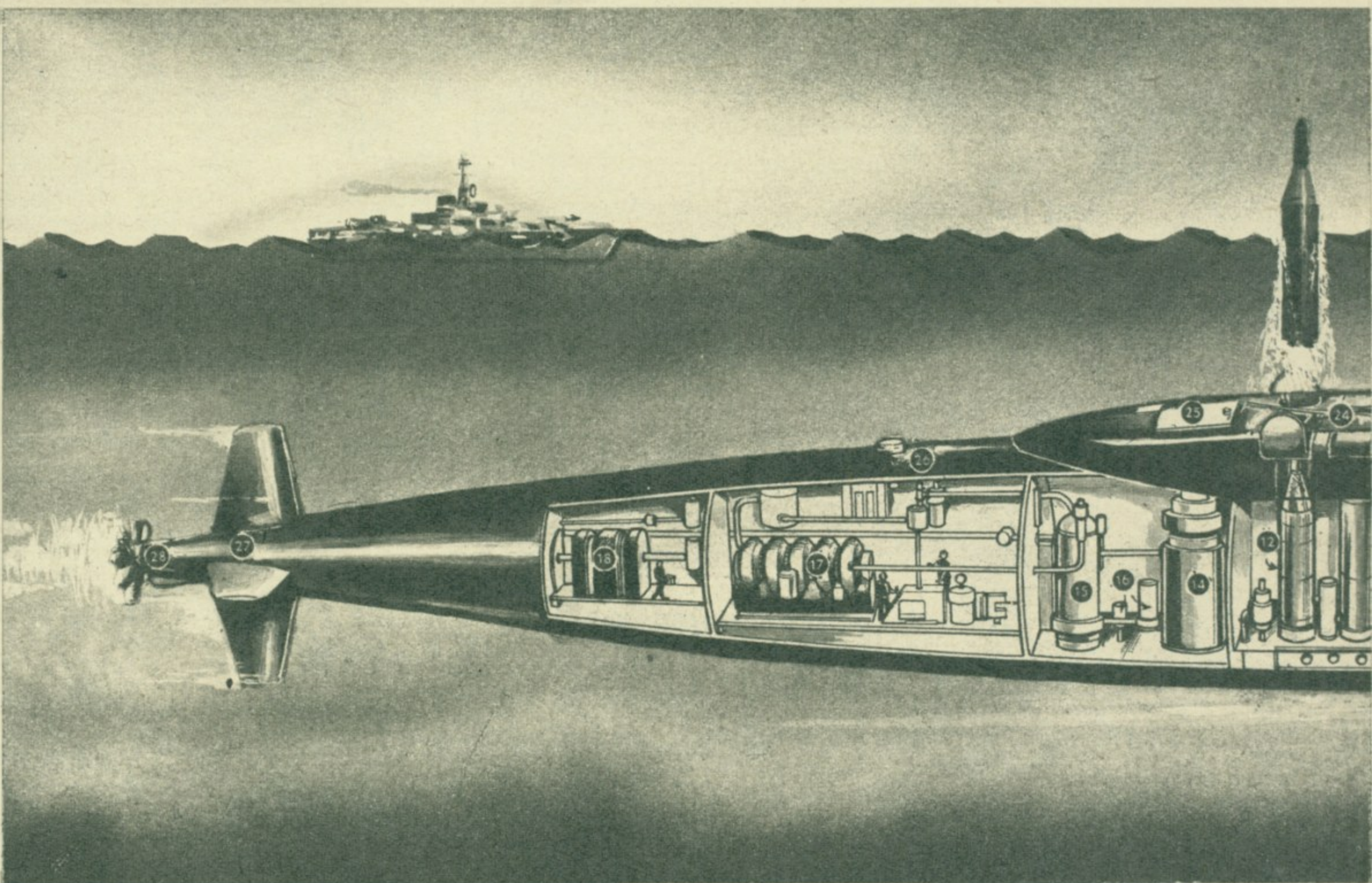
ФАНТАСТИЧНЕ РАЗДАЉИНЕ

Пловидба нових подморница захваљујући нуклеарном погону практично је неограничена. Америчке нуклеарне подморнице могу да пређу удаљеност од 370.000 километара а да се при том нигде не зауставе ради снаб-

тренутак не изашавши на површину, то не значи да посада и поред свих удобности савремене подморнице, може неограничено да издржи у затвореном простору. У подморничарске јединице репутују се само суперздрави момци и физички и психички јер дуга изоланост и затворен простор делују на људски организам.

Нуклеарна подморница без нуклеарног оружја била би као ајкула без зуба.

1) Одељење за торпеда; 2) Главни резервоар за баласт; 3) Салон за посаду; 4) Просторије за официре; 5) Акумулаторско одељење; 6) Контролни центри за испаливање ракета; 7) Контролни центар за управљање подморницом; 8) Помоћни резервоар; 9) Помоћни резервоар; 10) Жироскопски стабилизатор; 11) Одељење са ракетама „поларис“; 12) Лансирна цев; 13) Резервоар за компримовани ваздух; 14) Нуклеарни реактор; 15) Хладњак за хлађење нуклеарног реактора; 16) Пумпе за воду којом се хлади нуклеарни реактор; 17) Турбине; 18) Погонско одељење; 19) Предњи део подморнице; 20) Купола; 21) Криво стабилизатора; 22) Отвор за осматрање кад је подморница на површини; 23) Отвор за излазак на палубу; 24) Капци на лансирним цевима; 25) Капак изнад реактора; 26) Радарски уређај; 27) Задњи стабилизатори; 28) Пропелер; 29) Цев за довод ваздуха; 30) Перископ; 31) Радарска и радио-антене.

за један сат потопила три британске крстарице, у британском Адмиралитету завлада је паника.

Традицију часне борбе на отвореном бојном пољу — површини плавог мора — прекинуло је ново оружје подмуклим заседама у зеленим дубинама.

Најгоре је, ипак, тек долазило...

ПОДВОДНИ РАЗБОЈНИЦИ

Само у току I светског рата немачке подморнице потопиле су 5.554 савезничка брода! Немачки команданти потапали су не само ратне већ и трговачке бродове, без опомене. Посаду

старењима по Атлантику и свим његовим морима уз крајњу оскудицу у простору, храни, води, па чак и ваздуху. Одахнули би једино ноћу на пучини, кад су пловили површином, док дану, кад је постојала опасност да их примети неки брод, нису смели ни нос да подмоле из воде.

Од 28 подморница колико су имали на почетку рата, Немци су до краја изградиле 373. Никома више није ни падало на памет да потцењује ново оружје, подморнице.

У II светском рату савезници су спремније дочекали подморнице тако да су губици у односу на I светски рат порасли једва за 50 процената. Али, разлог су не само добро организоване са-

ским путевима. Против циља на обали нису могле готово ништа: и најтеже гранате које је највећи подморнички брод имао — од 305 мм — нису могле да однесу победу ни над осредњим обалским утврђењем. Савремене нуклеарне подморнице могу да нападају циљеве који се налазе дубоко на копну. Ниједан град на Земљиној кугли више није сигуран од напада — подморница!

Данас уместо класичних електричних и дизел-мотора нуклеарни реактори покрећу подморнице наоружане такозваним стратегијским ракетама са нуклеарним бојевим главама које током лета посебни елек-

девања горивом или храном! Овај акциони радијус, како се назива крајњи домет кретања подморнице, само је за 10.000 километара мањи од удаљености Месец — Земља! Чак је Жил Верн у научно-фантастичном роману „20.000 миља под морем“ био десет пута скромнији одређујући колико може да пређе подморница капетана Немоа „Наутилус“. Нуклеарна подморница данас може ову удаљеност Месец — Земља да пређе уопште не изроњавајући на површину, брзином од 55,5 км (30 чворова) или за 277 дана она може 30 пута да оплови Земљину куглу!

Мада су и америчке и совјетске подморнице већ опловиле Земљину куглу ни за

Зато су САД и СССР опремили своје нове подморнице ракетама са нуклеарним бојевим главама. Рачуна се да ове две земље сада имају око 50 таквих подморница. Американци су се определили за цинковске подморнице које носе пројектиле типа „поларис“ и „посејдон“ док су Совјети до 1968. производили већи број мањих подморница опремљених са 2 до 8 пројектила. Данас, мада нема званичних података, стручњаци сматрају да СССР има атомске подморнице које су чак и боље од америчких.

Модерна нуклеарна подморница је десет пута већа од оних које су се употребљавале у првом светском рату. Дугачка је око 130 метара, пречник трупа износи

ПОДМОРНИЦЕ

ШТА СВЕ МОГУ НАЈМОДЕРНИЈЕ НУКЛЕАРНЕ ПОДМОРНИЦЕ, А ШТА ЊИМА МОЖЕ ДА ДОЂЕ ГЛАВЕ

10 метара, а може да прими посаду до 140 људи.

Свака нуклеарна подморница класе „поларис“ наоружана је са 16 стратегијских вођених ракета чија је разорна снага 7000 пута већа од атомске бомбе бачене на Хирошиму и износи 160 мегатона! Да би се постигла експлозија исте снаге, требало би употребити одједном 160 милиона тона класичног експлозива — тро тила.

Свака ракета типа „посеј-

ли из шпијунских авиона. А кад противник зна где се налазе, може лако и да их уништи. Зато су подморнице златна резерва две супер силе пошто тешко могу да се открију.

Ипак, борба против нуклеарних подморница може да се води: или се тежи да се открије и уништи сама подморница, или се обарају противнички пројектили пред циљем посебном врстом ракета које сачињавају „антиракетни балистички

систем“. Подморнице откривају и уништавају специјално конструисане подморнице за тај посао, назване „убице“, а исто тако против подморнички авиони и хеликоптери који узлећу са носача авиона.

Уређаји за откривање подморница под водом данас су веома усавршени. Они хватају инфрацрвена (топлотна) зрачења која емитује тело подморнице, или нуклеарна зрачења воде која хлади мотор подморнице. Други

уређаји откривају магнетско поље које ствара подморница својим великим металним телом, трећи региструју звук који се одбија од подморнице и слично. Радарски, радио-таласи и ласерски зраци користе се на исти начин.

Дуж америчких обала положени су специјални каблови са детекторима који се усмеравају у разним правцима и траже подморнице. Кад их улове, они аутоматски шаљу податке о месту,

брзини и правцу кретања. Пошто свака подморница има понеку карактеристику која је разликује од осталих, електронски показивачи ће је идентификовати. Сједињене Државе имају каталог ових сигнала за неке совјетске подморнице које могу идентификовати и под водом. Ови сигнали се зову „електронски потписи“ и имају исту улогу као отисци прстију.

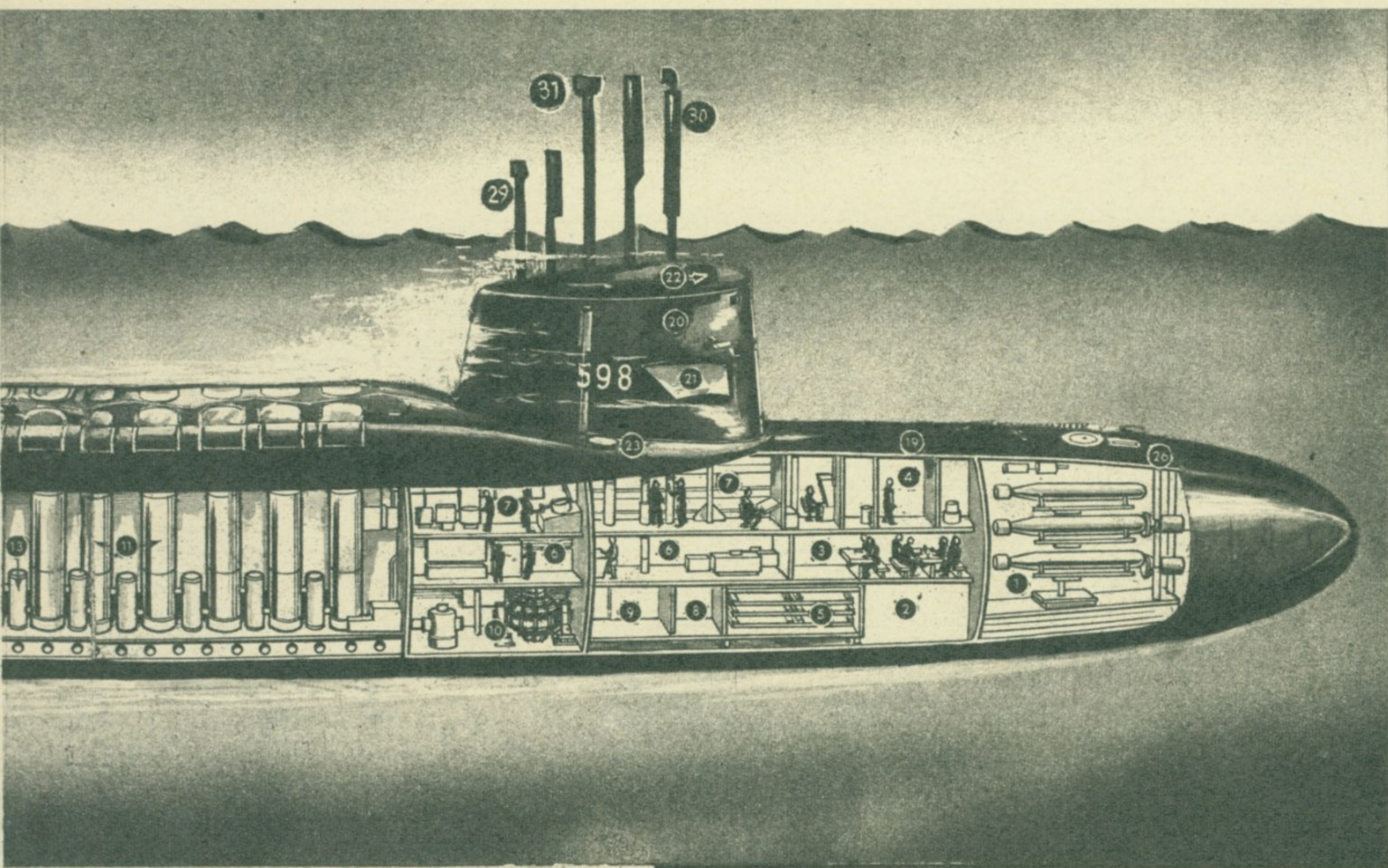
ЛОВАЦ И ДИВЉАЧ

Кад авион, сателит, брод или подморски кабл са детектором открију неки сумњив предмет у мору, он одмах шаље радио-везом све податке специјалној станици на копну. Ако она утврди да се ради о непријатељској подморници, обавештава о томе главни оперативни центар на чијем се екрану појављује силуета опасног противника.

У том тренутку стављају се у стање строге приправности авиони на најближем противподморничком носачу, ракетне и ракетно-торпедне јединице на копну, а подморнице „убице“ добијају локацију непријатеља. Сви су они у такозваном електронском контакту са непријатељем и труде се да противник не примети да је на нишану јер би се иначе вратио у базу.

Подморницу „поларис“ по некад штити јуришна подморница која има задатак да привуче на себе непријатељске снаге или да је одбрани од „убице“.

Све то личи на непрекидан лов у коме се не зна ко је ловац а ко дивљач.

дон“ носи по десет бојевих глава које се, кад ракета дође до највише тачке своје путање, одвајају и лете у разним правцима. Свака нуклеарна глава се посебно наводи на циљ тако да је могуће једном ракетом погодити истовремено 10 циљева!

ИПАК ИМА СПАСА

Захваљујући управо овим могућностима подморнице су данас постале најопаснија стратегијска ударна снага. Авиони, бродови, рапе за лансирање ракета са копна, стално су под надзором електронских очију противника који их осматра било из вештачких сателита и-

Током првог светског рата немачке подморнице су потопиле 5554 савезничка брода од којих су само трговачки имали укупно 14,9 милиона бруто регистарских тона. Тада је Немачка имала 373 подморнице.

У другом светском рату Немачка је изградила 1098 подморница (не рачунајући „цепне подморнице“) од којих је око 800 учествовало у ратним операцијама. Успели су да потопе више хиљада савезничких бродова од преко 23 милиона бруто регистарских тона (не рачунајући потопљене совјетске бродове).

ПОДМОРНИЦЕ У РАТУ

У првом светском рату подморнице су имале од 350/450 до 1170/2540 тона (ове бројке означавају стварну тежину у тонама, прва кад плови на површини а друга кад напуни танкове водом да би заронила). Биле су то мале подморнице дужине 40 до 80 метара, са посадом од 25 до 60 људи, наоружане са 4 до 8 торпеда и једним топом калибра од 50 до 88

милиметара. Акциони радијус је износио 2.000 до 4.000 километара а брзина 18,5 километара на час по површини а 5,4 км под водом.

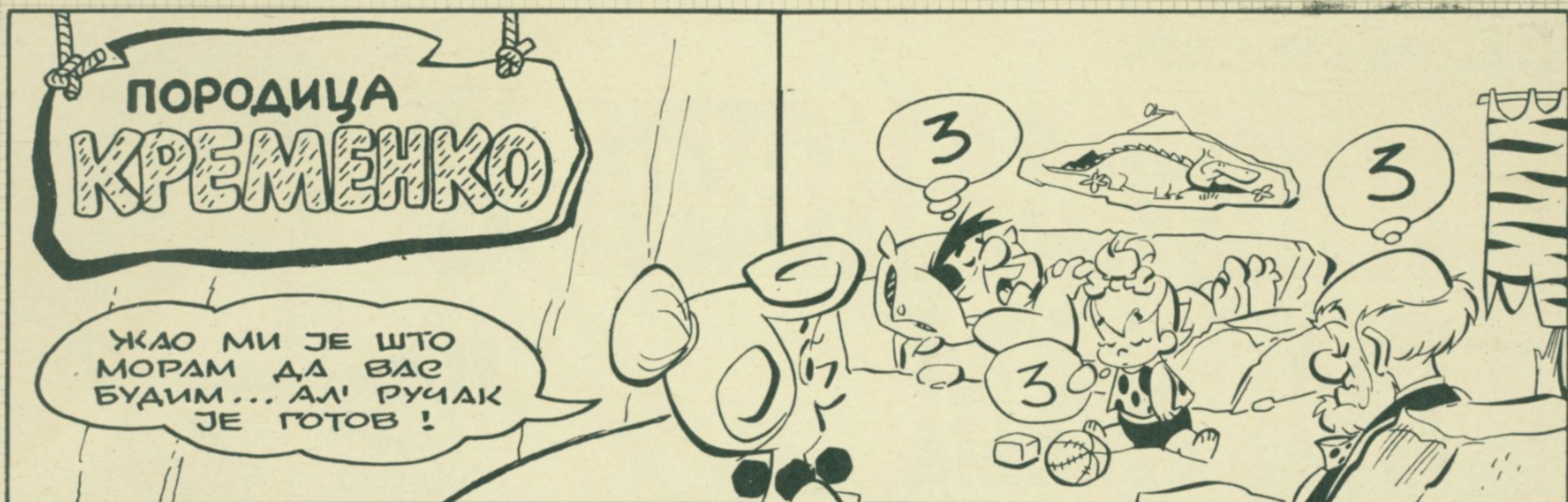
Дизел мотори су покретали подморницу кад је пловила на површини, а електромотори кад је пловила под водом. Подморнице су могле да остану под водом највише 50 часова возећи брзином од

3,7 км на час или само један сат возећи брзином до 18,5 км на час. После тога подморнице су morale да изроне да би поново напуниле акумулаторе.

У другом светском рату величина подморница је порасла, тако да су имале од 760/850 до 1.470/2.200 тона, а радијус од 18.500 до 30.000 км. Осим специјалне цеви за усисавање ваздуха (такозвани шнаркел), који је служио да се помоћу дизел мотора може да плови и под водом, подморнице другог светског рата нису имале нека значајна техничка побољшања.

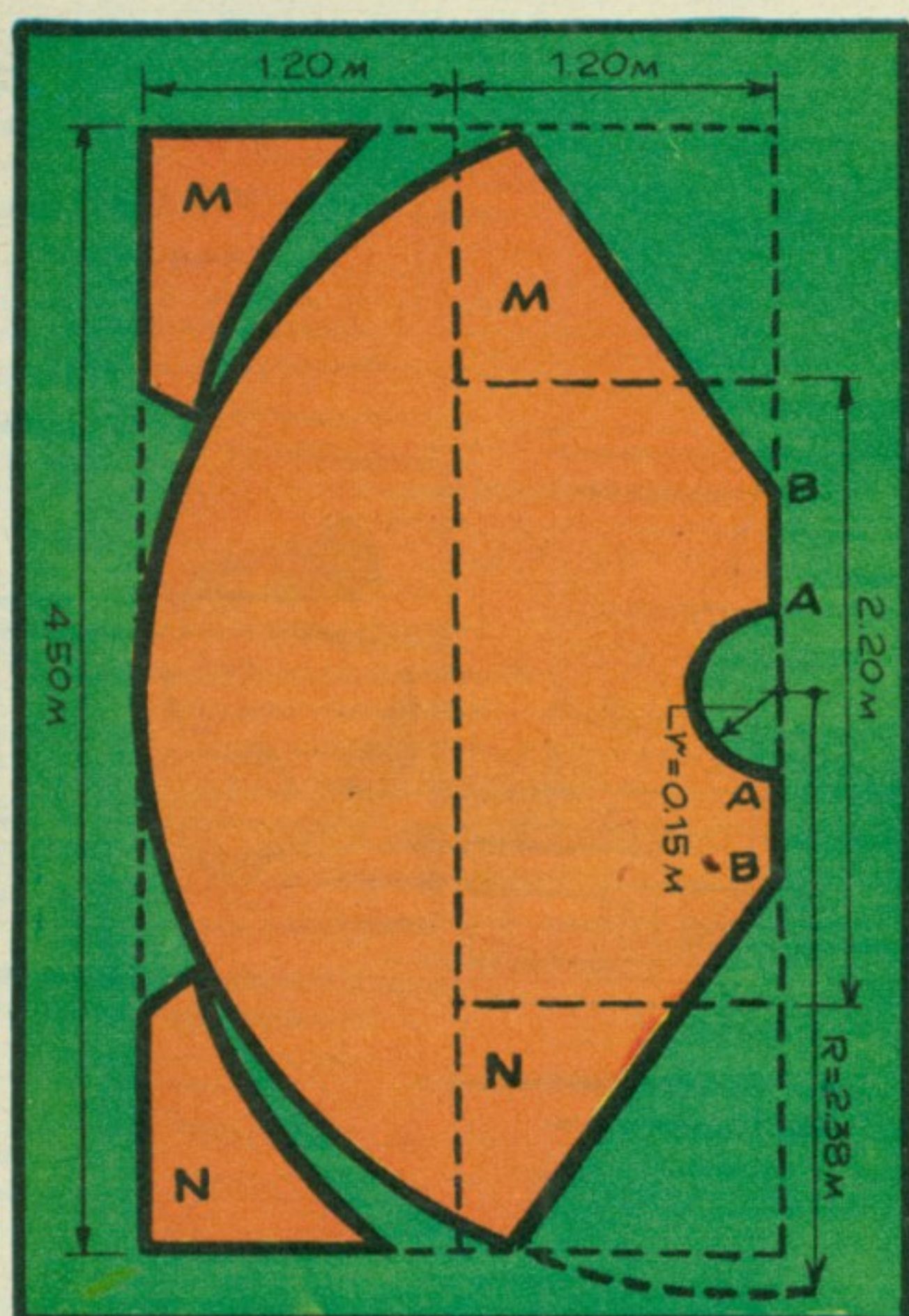
Злато и Терибла

НАПРАВИ САМ

ИНДИЈАНСКИ ВИГВАМ

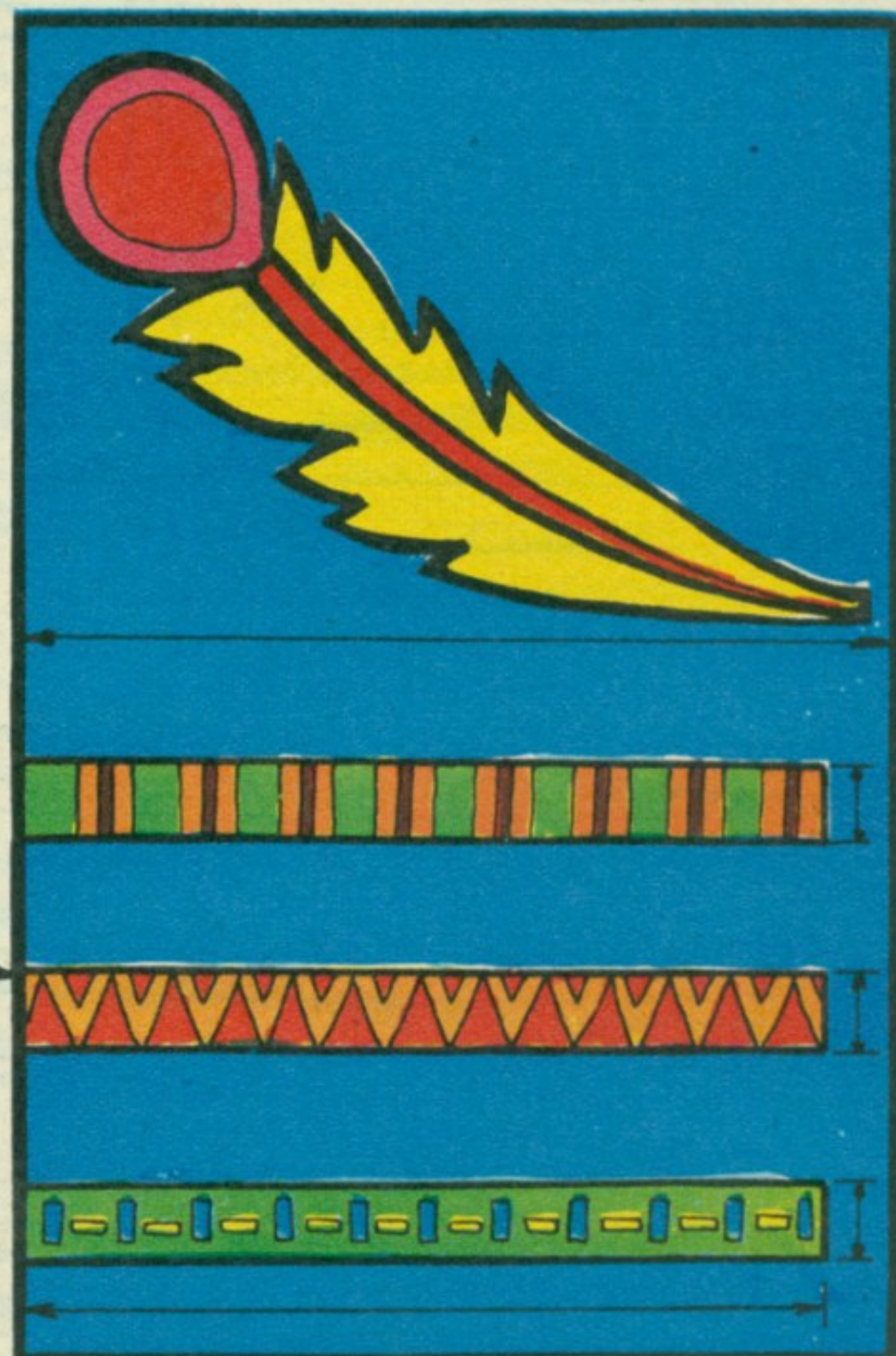
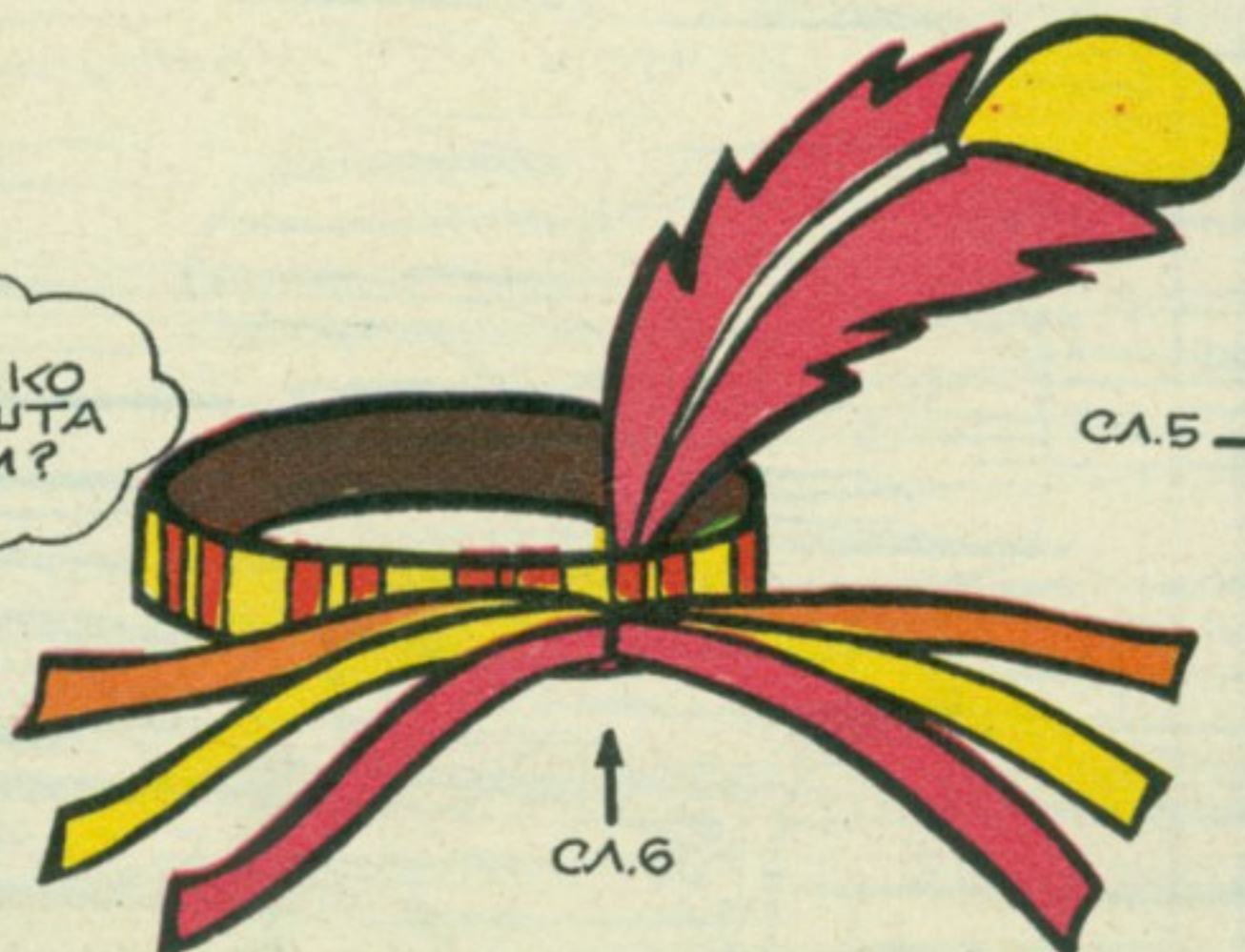
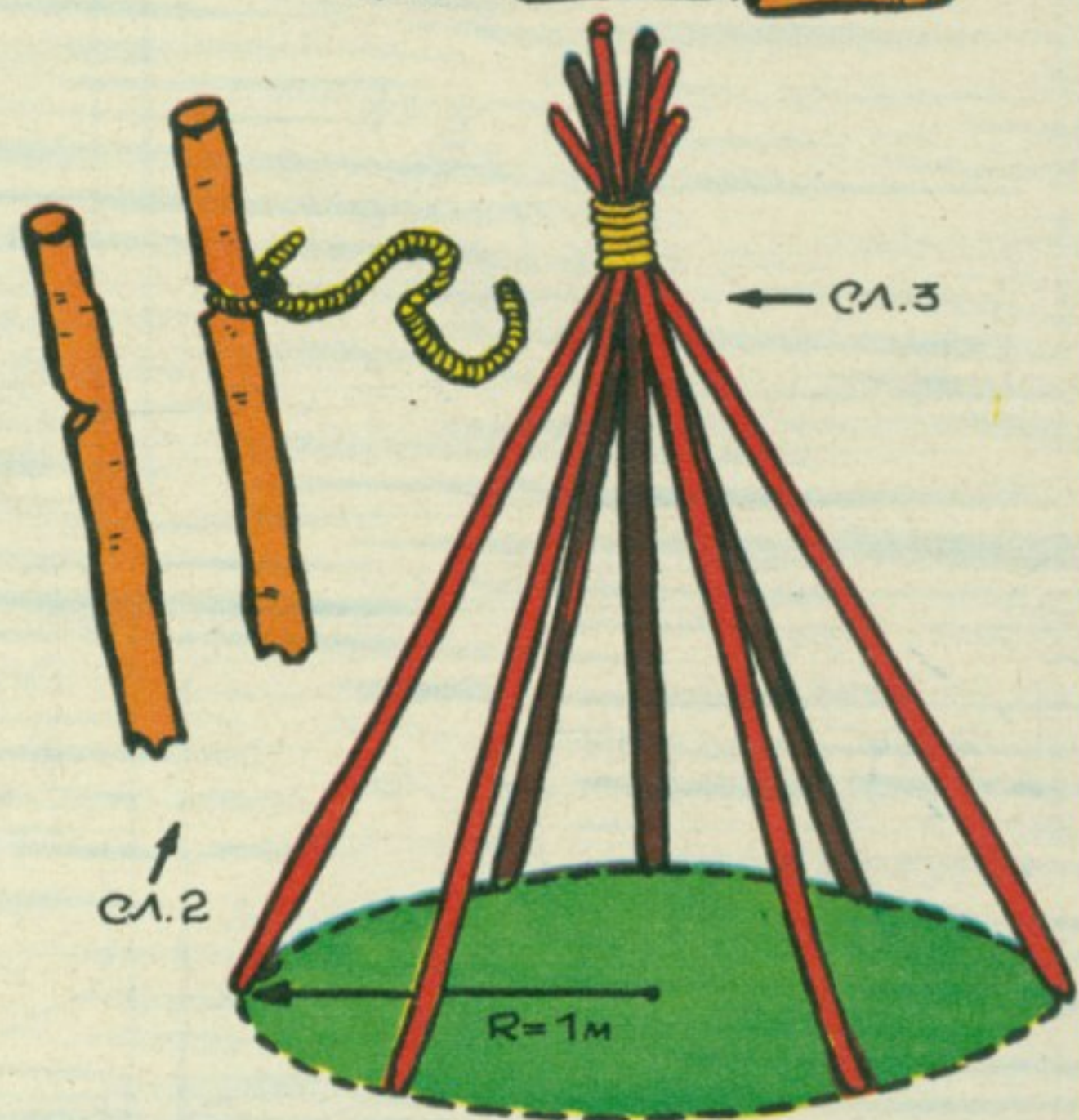

За једно поподне сам можеш начинити прави индијански шатор-вигвам — који ћеш користити на летовању. Потребно је само да се држиш тачно упутстава и набавиш неопходан материјал: у платнари купи 6 м и 70 см чвршћег платна јарке боје (за заштитне завесе) ширине 1 м и 20 см, затим 7 облих штапова дугачких 2 м и 70 см (купи готове у робној кући или их једноставно сам издељи). На крају узми дужу иглу за шивење, клубе јачег канапа и — посао може да почне.

Вигвам искрој према шеми (сл. 1) — исеци платно на два дела — један дужине 4.50 м, а други 2,20 м. Полупречник лука доње ивице шатора је $R = 2,38$ м, а горње ивице $r = 15$ см. Делове М и N искрој од остатка дужег комада тканине (најбоље би било да прво целу шему искројиш на пак-папиру. Сад искројене комаде састави). Дуж ивица А—Б пришиј јаче копче или пантљике са обе стране, па их закопчај или вежи — то је део изнад улаза у шатор. По шатору исцртај темпером неку индијанску шару. Пример на слици 4.

Затим узми 7 штапова — и на 30 см од врха направи рез. Око зареза вежи канап и остави један крај канапа дужи (сл. 2). Повежи штапове помоћу дужих крајева канапа као на слици 3 и постави их тако да образују круг полупречника 1 м. Овако постављене штапове покриј шатором (сл. 4).

Перјаница. На траку чвршће тканине дужине 60, а ширине 6 см нашиј комадиће тканине опречне боје тако да образују шару као на слици 5. или неку коју сам измислиш. Исеци перо од картона према шеми. Можеш га облепити шареном тканином или обојити. На месту где пришијеш перо за тканину, пришиј са спољне стране траке још неколико шарених пантљика дужине од 20 до 30 см (сл. 6).

ТАЈНИ АГЕНТ КОРИГАН!

ГРАД ИЗГУБЉЕН У ЧУНГЛИ

ЗА ТО
ВРЕМЕ, 6000
КИЛОМЕТАРА
ДАЛЕКО,
У БАЗЕНУ
РЕКЕ
ДРУМБЕ...

ИНДИ-
ЈАНЦИ!

АНА!
РАДИО...
БРЗО!

ВАН
ВОРТОВА
ЕКСПЕДИ-
ЦИЈА
ГРАДУ
ЈАВАРИ-
ЈУ!
НАПАД-
НУТИ
СМО!

ПОЛИЦИЈА
У ЈАВАРИЈУ
ПРИМИЛА
ЈЕ
ВЕСТ...

...И
УСКОРО
ЈЕ
ЧИТАВ
СВЕТ
ЗНАО!

ИНДИЈАНЦИ
ОПКОЛИЛИ
ЕКСПЕДИЦИЈУ
ЈАВАРИ.-ЕКСПЕДИ-
ЦИЈУ ДОКТОРА ЈАНА
ВАН ВОРТА, У КОЈОЈ
СЕ НАЛАЗИ И НЕГО-
ВА КЊЕРКА, НАПАДНИ
СУ ИНДИЈАНЦИ.
ЕКСПЕДИЦИЈА ЈЕ
КРЕНУЛА ИЗ ЈАВАРИ-
ЈА ПРЕ ПЕТ СЕДМИЦА
ЊЕН ЦИЉ ЈЕ ТРАГАЊЕ
ЗА ИЗГУБЉЕНИМ ГРА-
ДОМ МАДАНКА...

И
ДОК СУ СЕ
ЧЛАНОВИ
ЕКСПЕДИЦИЈЕ
БРАНИЛИ...

ЗАНИМА-
ВО!
ЗАР
НЕ,
ТО-
МЕ?

АХА!
РЕКА ДРУМБА!
У ТОМ КРАЈУ
РАСТЕ БИЉ-
КА ЧАКА!

ДНЕВНИК
ИНДИЈАНЦИ
ОПКОЛИЛИ
ЕКСПЕДИЦИЈУ
ЈАВАРИ.-ЕКСПЕДИЦИЈУ
ДОКТОРА ЈАНА ВАН
ВОРТА, У КОЈОЈ

МОЖДА
ЈЕ ТАЈ
НАПАД
У ВЕ-
ЗИ С
ДРОГА-
МА!

ЈАВИО САМ
ПОЛИЦИЈИ
У ЈАВАРИ-
ЈУ! САСЕ-
КАЋЕ МЕ
НА АЕРО-
ДРОМУ!

БРЗО
ПОД
КИШО-
БРАН,
ФИ-
ЛЕ!

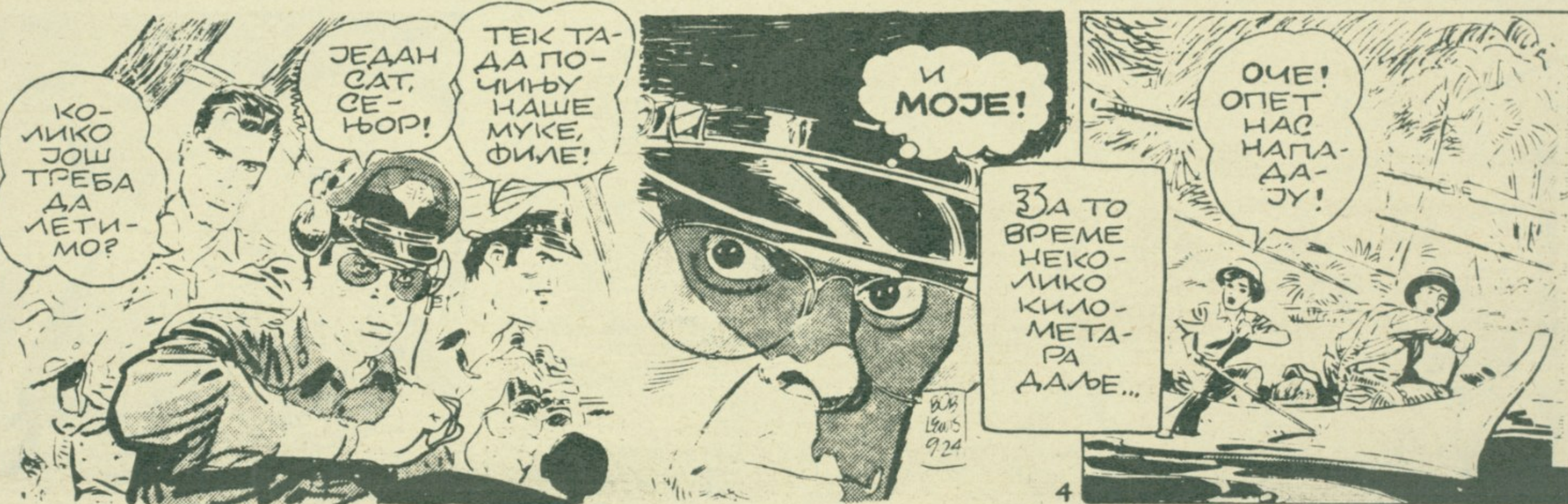
ПАРЕЗ!
ХВАЛА
НА
ДОЧЕКУ!

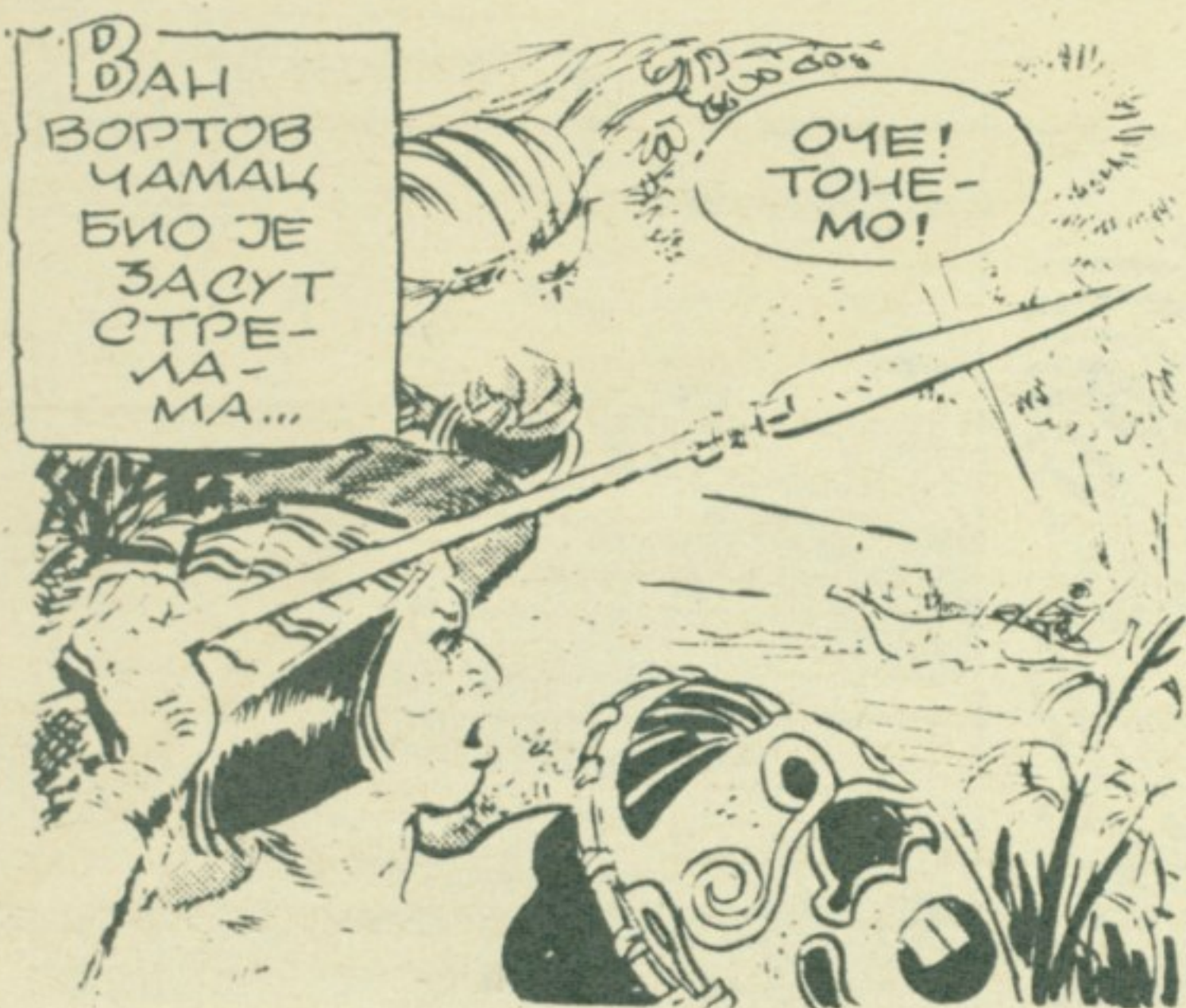
ШТА
ТЕ
ДОВОДИ
ОВАМО,
ПРИЈА-
ТЕ-
ЉУ?

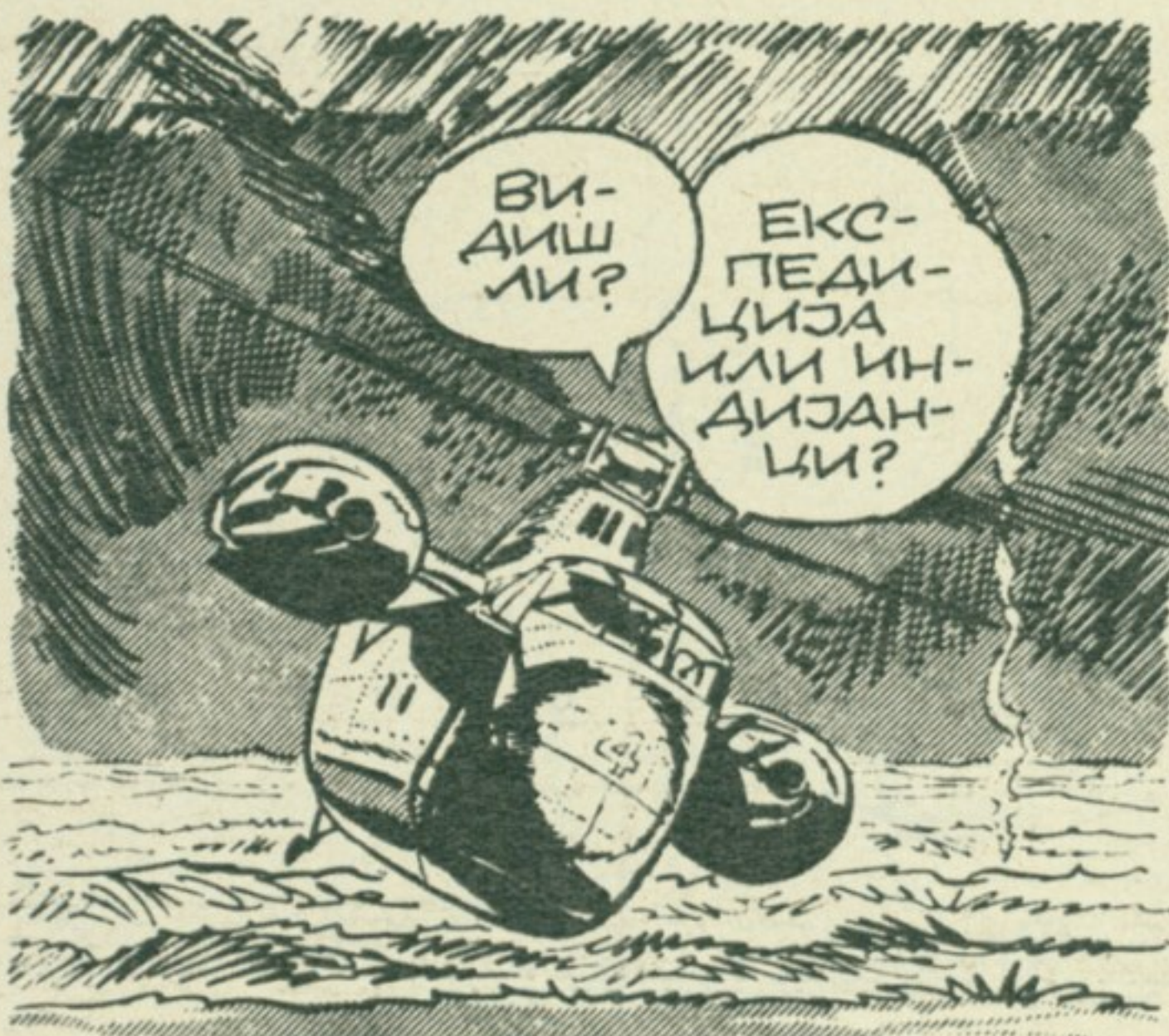
СИГУРНО
НЕ ВАША
ДИВНА
КЛИМА!

© King Features Syndicate, Inc., 1964. World rights reserved.

© King Features Syndicate, Inc., 1964. World rights reserved.

© King Features Syndicate, Inc., 1964. World rights reserved.

© King Features Syndicate, Inc., 1964. World rights reserved.

© King Features Syndicate, Inc., 1964. World rights reserved.

© King Features Syndicate, Inc., 1964. World rights reserved.

ЗВАО
СИ
МЕ,
ХА-
ГЕР?

УЊИ,
ПО-
ГЛА-
ВИЦО!

У ЏУНГИИ ИМА НО-
ВИХ СТРАНАЦА!
ПОШАЉИ СВОЈЕ
ЉУДЕ ДА ИХ НА-
ЋУ! НАГРАДА ЋЕ
БИТИ ВЕЛИКА!
ЈАСНО?

ЗА
ДИМ
ЧАКЕ
СВЕ ЋЕ
УЧИНИ-
ТИ!

МАЛО
ДАЉЕ...

СМРКАВА
СЕ! ПОВУКИ
ЋЕМО СЕ МА-
ЛО У ЏУНГЛУ...
ДА ПРЕНО-
ЋИМО!
БЕЗ БУКЕ...
САМО!

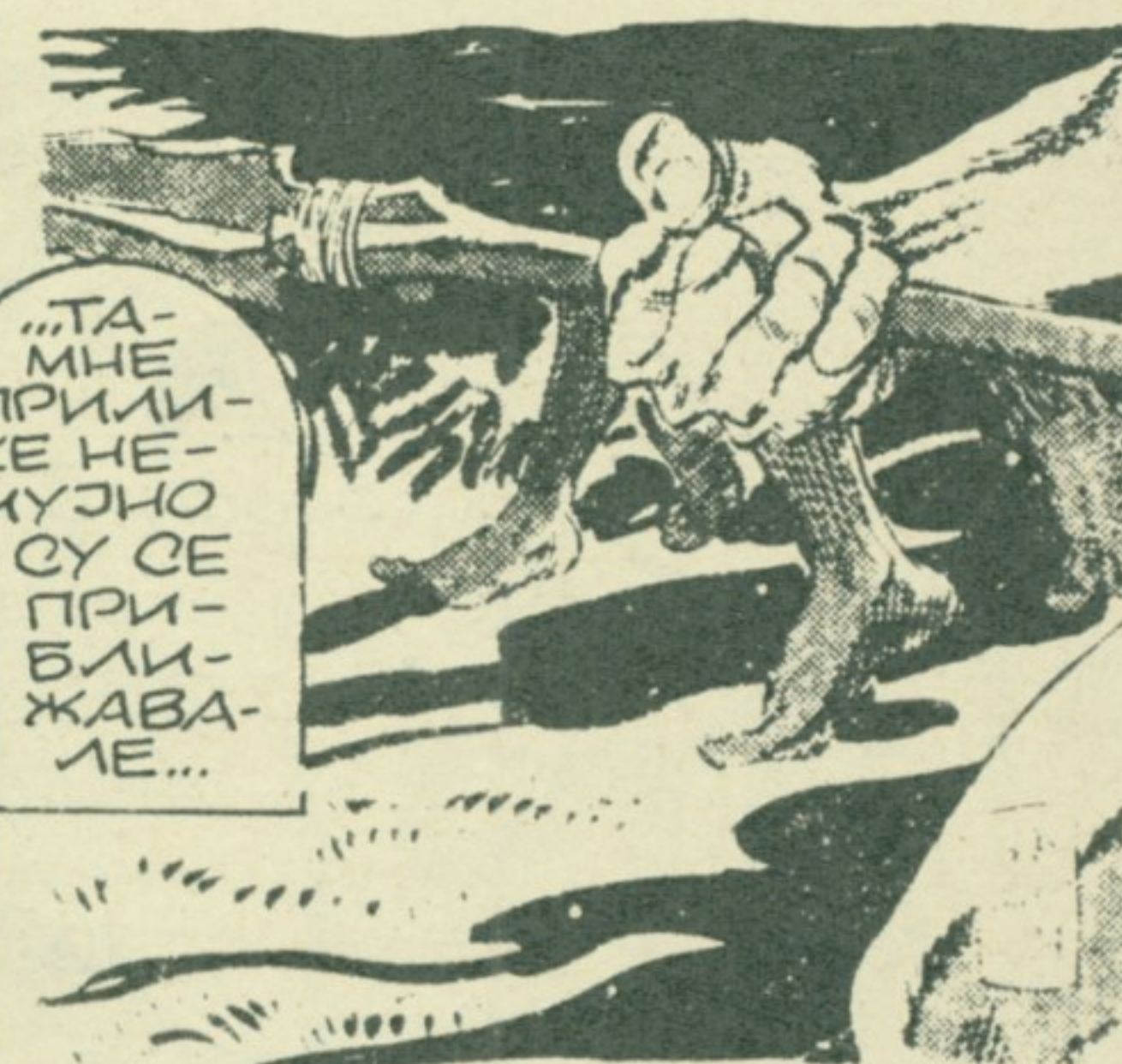

САД СМО
ОКО КИЛО-
МЕТАР ДАЉЕ-
КО ОД ИЗГУ-
БЉЕНОГ
ГРАДА!

ОВДЕ
ЋЕМО
МИРНО
ПРОВЕ-
СТИ
НОЋ!

АЛИ, ДОК
ЈЕ ПАРЕЗ
ЧУВАО
СТРАЖУ...

ТА-
МНЕ
ПРИЛИ-
КЕ НЕ-
КУЏНО
СУ СЕ
ПРИ-
БЛИ-
ЖАВА-
ЛЕ...

ПАРЕЗ НИ-
ЈЕ НИ СЛУ-
ТИО ДА СЕ
ОКО ЛОГОРА
СТЕЖЕ КРУГ...

...И ДА СУ ИНДИ-
ЈАНЦИ...

...ВЕЋ
ОТКРИ-
ЛИ
СВОЈ
ПЛЕН...

ПСТ!
ТО
СУ ОНИ!

КАД
ЈЕ
ПАРЕЗ
ПРИ-
МЕТИО
СЕНКЕ
КОЈЕ
СУ СЕ
ШУЋА-
ЛЕ...

...БИЛО ЈЕ ВЕЋ
КАСНО!

ИНДИ-
ЖАНЦИ,
ФИЛЕ!
ПУ-
ШКЕ...

...НЕ ИЗАЗИ-
ВАЈ СУДБИ-
НУ, ПАРЕЗЕ!
ДА СУ ХТЕЛИ
ДА НАС ПО-
БИЈУ... МИ
БИМО ВЕК
БИЛИ
МРТВИ!

ИЗА
СВАКОГ
ЛИСТА
КРИЈЕ СЕ
ПО
ЈЕДАН
ИНДИЈА-
НАЦ!

ЗА-
ХТЕВА
ДА
ПОБЕ-
МО ЗА
ЊИМ!

ИНДИЈАН-
ЦИ СУ ПО-
ВЕЛИ
ЗАРОБЉЕ-
НИКЕ
ПРЕМА
ИЗГУБЉЕ-
НОМ
ГРАДУ...

ТАЧНО САМ
ПРЕТПО-
СТАВЉАО...
ТУ ИМ
ЈЕ СЕ-
ДИШТЕ!

СТОЈ!

ЗАРОБИО
САМ
ДОШЉАКЕ...
КАО ШТО
СИ НА-
РЕДИО!

УВЕ-
ДИ
ИХ!

ХА-
ГЕР!

ПА ТО ЈЕ
КОРИГАН!
НАДАО
САМ СЕ ДА
ЋЕМО СЕ
ПОНОВО
СРЕСТИ!

ЈОШ ИГРАШ
ИГРУ ЗБОГ
КОЈЕ СИ
МОРАО ДА
БЕЖИШ ИЗ
ЗЕМЉЕ!

ТАЧНО! А
ТИ ЋЕШ
САД ДА
ИГРАШ
КАКО ЈА
СВИ-
РАМ!

А МЕНИ
СЕ ИГРА
ИСПЛАТИ!
УЗ МАЊИ
РИЗИК
САД ЗАРА-
ЂУЈЕМ
ДЕСЕТ
ПУТА
ВИШЕ!

БИЉКА
ЧАКА
ЈЕ ЧИСТО
ЗЛАТО!

ТО ЈЕ
ЧИСТ
ОТ-
РОВ!

ЊУШКАЛА
КАО ШТО СТЕ
ВИ НЕЋЕ МИ
ПОКВАРИТИ
ПОС'О!

ЈА И МОЈИ
ИНДИЈАН-
СКИ ПРИЈА-
ТЕЉИ НЕ-
ЋЕМО ДОЗВО-
ЛИТИ ДА
НАМ СМЕ-
ТАТЕ!

ХАГЕР
АЛВА-
РУ!
ИМАМ ЗА
ТЕБЕ
ПОРУКУ!

СЛУШАМ!
ГОВОРИ!

ВЕЛИКИ
МАЈАН-
КА
ЗАХТЕ-
ВА
ДОКА-
ЗЕ
ПОШТО-
ВА-
ЊА!

ПРИНОШЕЊЕ
НА ЖРТВУ
ОВИХ УЉЕ-
ЗА ЗАДО-
ВОЉИЊЕ
ЊЕГОВУ
ЖЕЉУ!

ВРЕМЕ ЈЕ ДА ИМ
ПОКВАРИМ ЗАБА-
ВУ... САМО, ГДЕ
ЈЕ АЛВАРО С
ХЕЛИКОПТЕ-
РОМ?

ВЕЛИКИ
МАЈАНКА
ОДЛУЧИО
ЈЕ ДА ЈЕ
ТРЕНУ-
ТАК
ЖРТВО-
ВАЊА
КУЉ-
НО!

ОНАЈ
ЋЕ
БИТИ
ПРВИ!

ПРЕДУЗМИ
НЕШТО, ФИ-
ЛЕ! ВИШЕ
ИХ НЕ МО-
ЖЕМО ЗАВА-
РАВАТИ!

ИЗНЕНА-
ДА СЕ
ЗАЧУЛА
БУКА
ХЕЛИКО-
ПТЕРА...

АЛВАРО!
БИЛО ЈЕ
КРАЈЊЕ
ВРЕ-
МЕ!

БУ-
КА ЈЕ
ПО-
СТА-
ЈА-
ЛА
СВЕ
ЈА-
ЧА...

ВЕЕ
САМ СЕ
БОЈАО
ДА
НЕ-
ЋЕ
ДОЋИ!

У ТРЕНУТКУ КАД ЈЕ
ХАГЕР ПОДИГАО НОЖ ...

МА-
ЈАНКА ЈЕ
НЕСТРПЉИВ!
ПРИВЕДИТЕ
ПРВУ
ЖРТВУ!

...ВЕЛИКА
СТАТУА
КАО ДА ЈЕ
ПРОГОВ-
РИЛА...

СТА-
НИТЕ!
ТО ВАМ
НАРЕЂУ-
ЈЕМ ЈА,
МАЈАН-
КА!

МА-
ЈАНКА
ЈЕ ПРО-
ГОВО-
РИО!

ШТА?

ПРЕ-
КИНИТЕ
СВЕ-
ЧА-
НОСТ!

ЈА ХАГЕ-
РУ НИСАМ
ДАО ПРАВО
ДА ГОВОРИ
У МОЈЕ
ИМЕ!

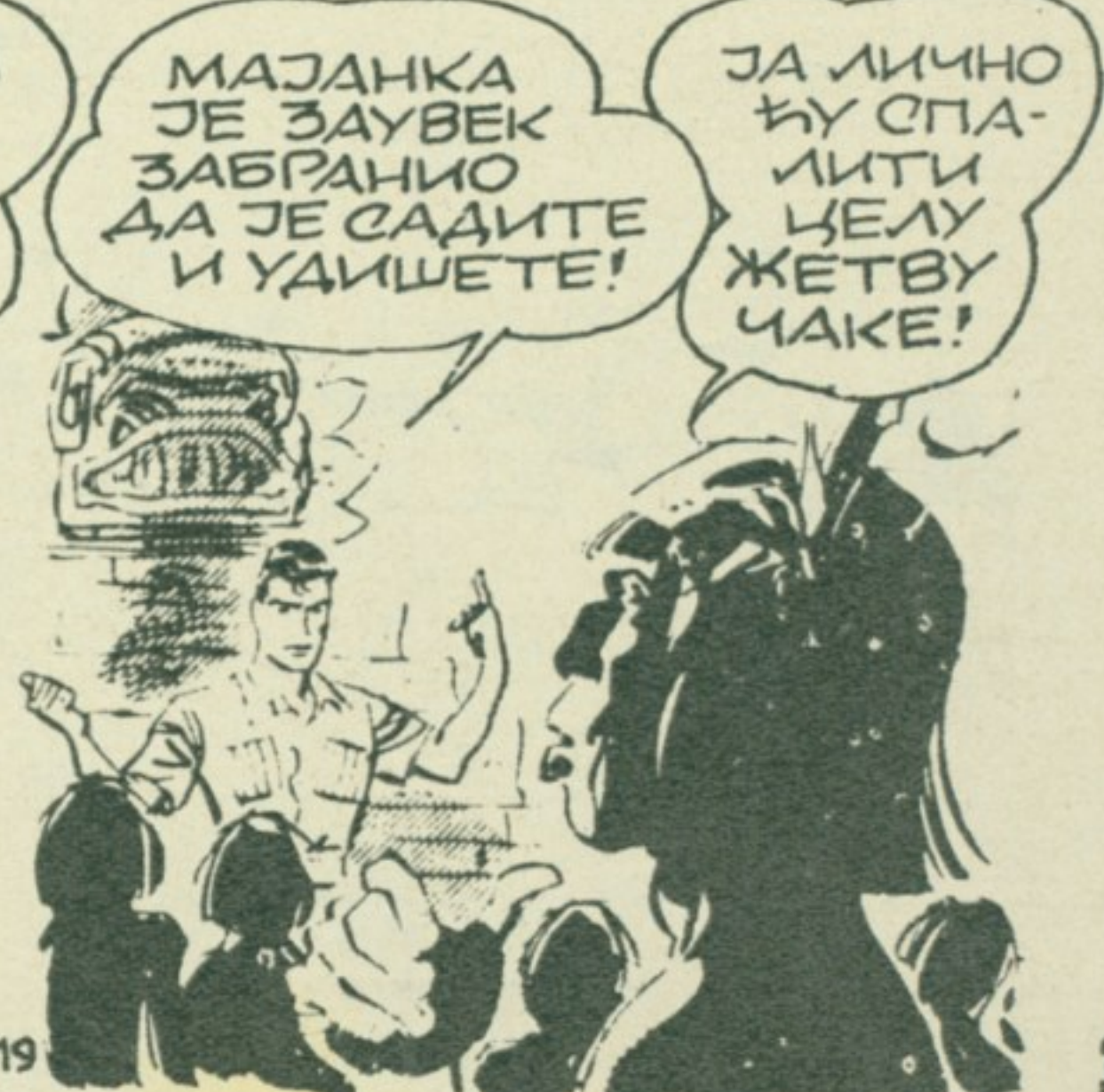
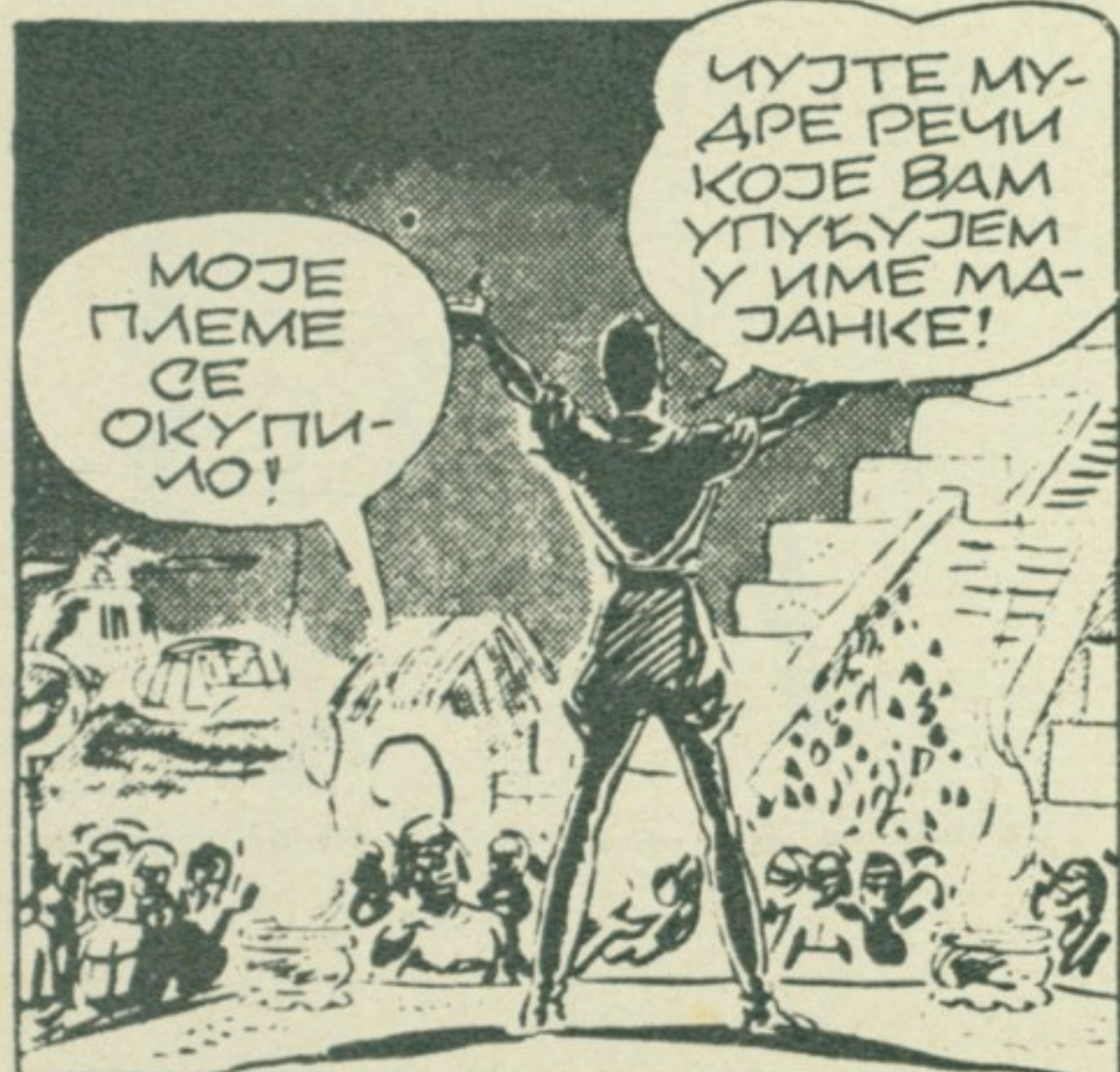

ОХ
ВАС
ЛА-
ЖЕ!

ХЕЈ!
ТО ЈЕ
КОРИГА-
НОВ
ГЛАС!

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ

ДЕТЕКТИВ ОКАЦ ПОСТАВЉА ВАМ ДАНАС ОВУ КРИМИНАЛИСТИЧКУ ЗАГОРЕТКУ. ДОБРО ПОГЛЕДАЈТЕ СВАКИ ДЕТАЉ НА ЦРТЕЖИМА И ПАЖЉИВО ПРОЧИТАЈТЕ СВАКУ ИЗГОВОРЕНУ РЕЧ.

МУЊЕВИТА ИСТРАГА

ЕРНЕСТ ЗВАНИ „СУДАЦ“, ИНАЧЕ ПОЗНАТИ ЛОПОВ, ПОБЕГАО ЈЕ ИЗ ЧУВЕНОГ ЗАТВОРА „ГОИГ-ГОИГ“, ПОШТО ЈЕ ПРЕСТРУГАО РЕШЕТКЕ НА ПРОЗОРУ ЊЕЛИЈЕ. НА ЛИЦЕ МЕСТА ОДМАХ ЈЕ ПОЗВАН ДЕТЕКТИВ ОКАЦ.

У ЊЕЛИЈИ ЈЕ ПРОНАЂЕНО СЕЧИВО ТЕСТЕРЕ ПОМОЋУ КОЈЕГ ЈЕ ЛОПОВ ПРЕСТРУГАО РЕШЕТКЕ.

ШЕФ ЗАТВОРА ПОЗВАО ЈЕ ЧЕТИРИ ЧУВАРА ОДРЕЂЕНА ДА ЧУВАЈУ ЕРНЕСТА. А ДЕТЕКТИВ ОКАЦ...

...ПАЖЉИВО ЈЕ СЛУШАО ЊИХОВА ОБЈАШЊЕЊА...

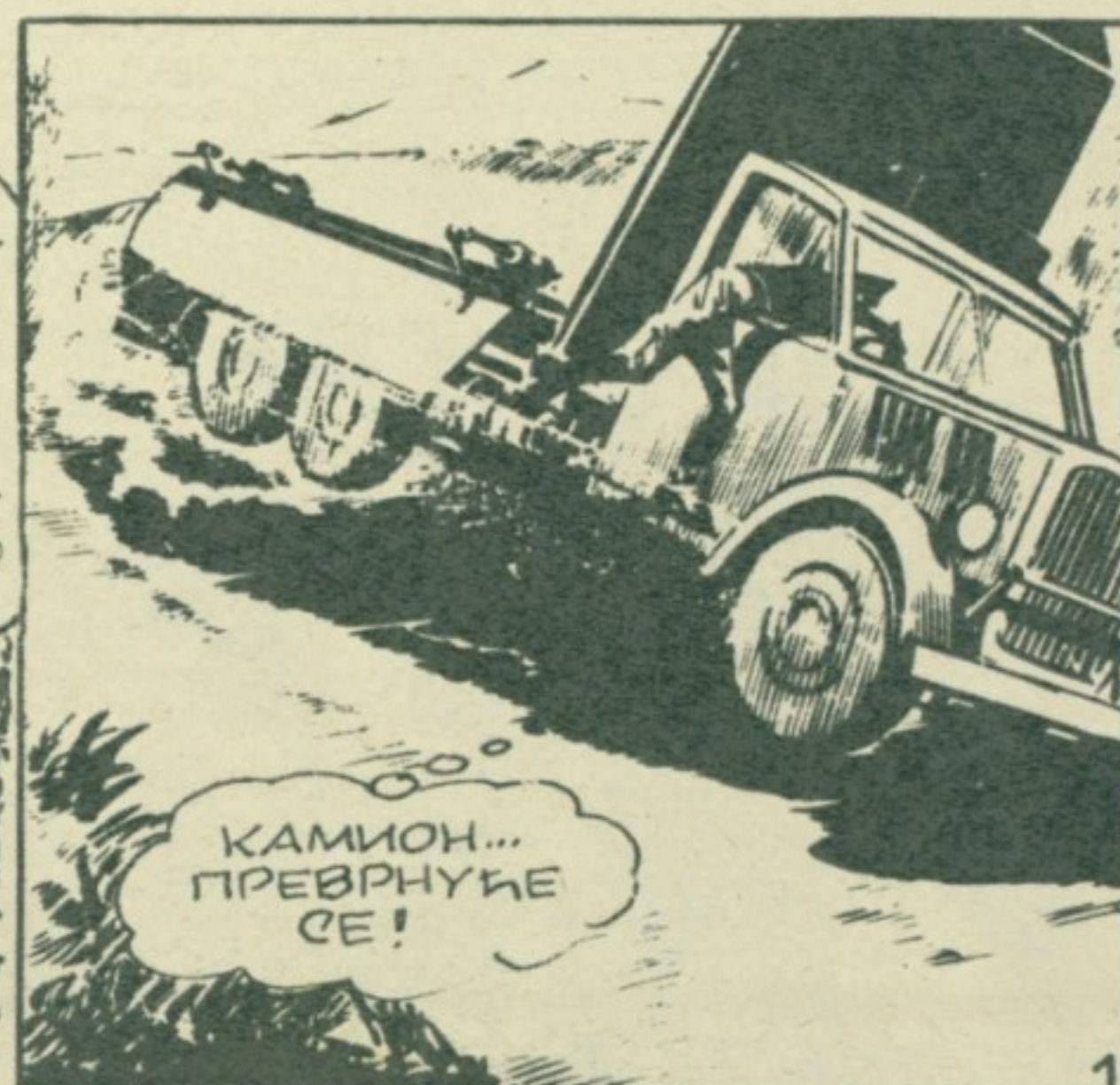
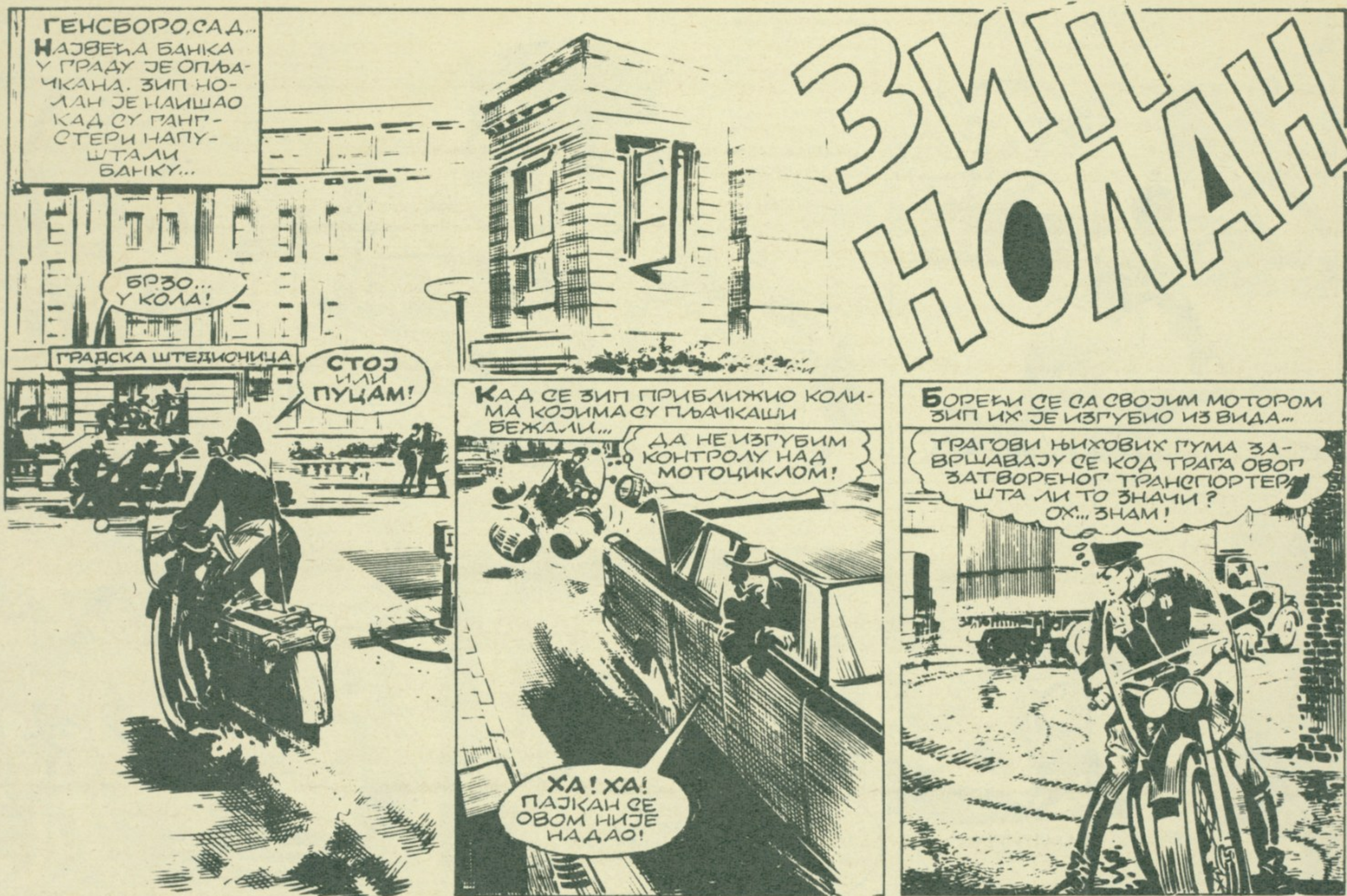

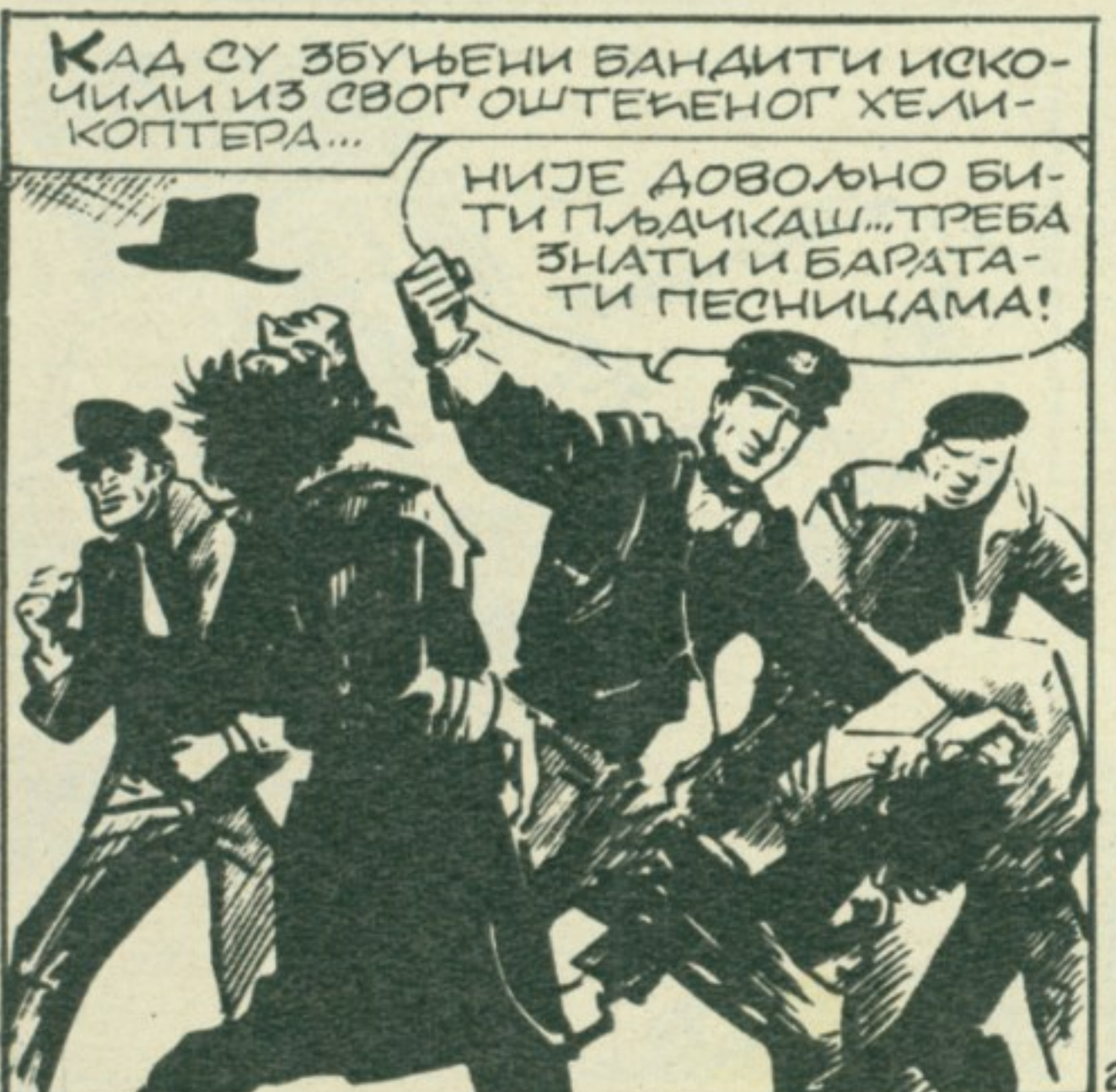
ТАДА ЈЕ ДЕТЕКТИВ ОКАЦ ОТИШАО У СУСЕДНУ ЊЕЛИЈУ. НА ЖАЛОСТ, ОД ЗАТВОРЕНИКА НИШТА НИЈЕ ДОЗНАО.

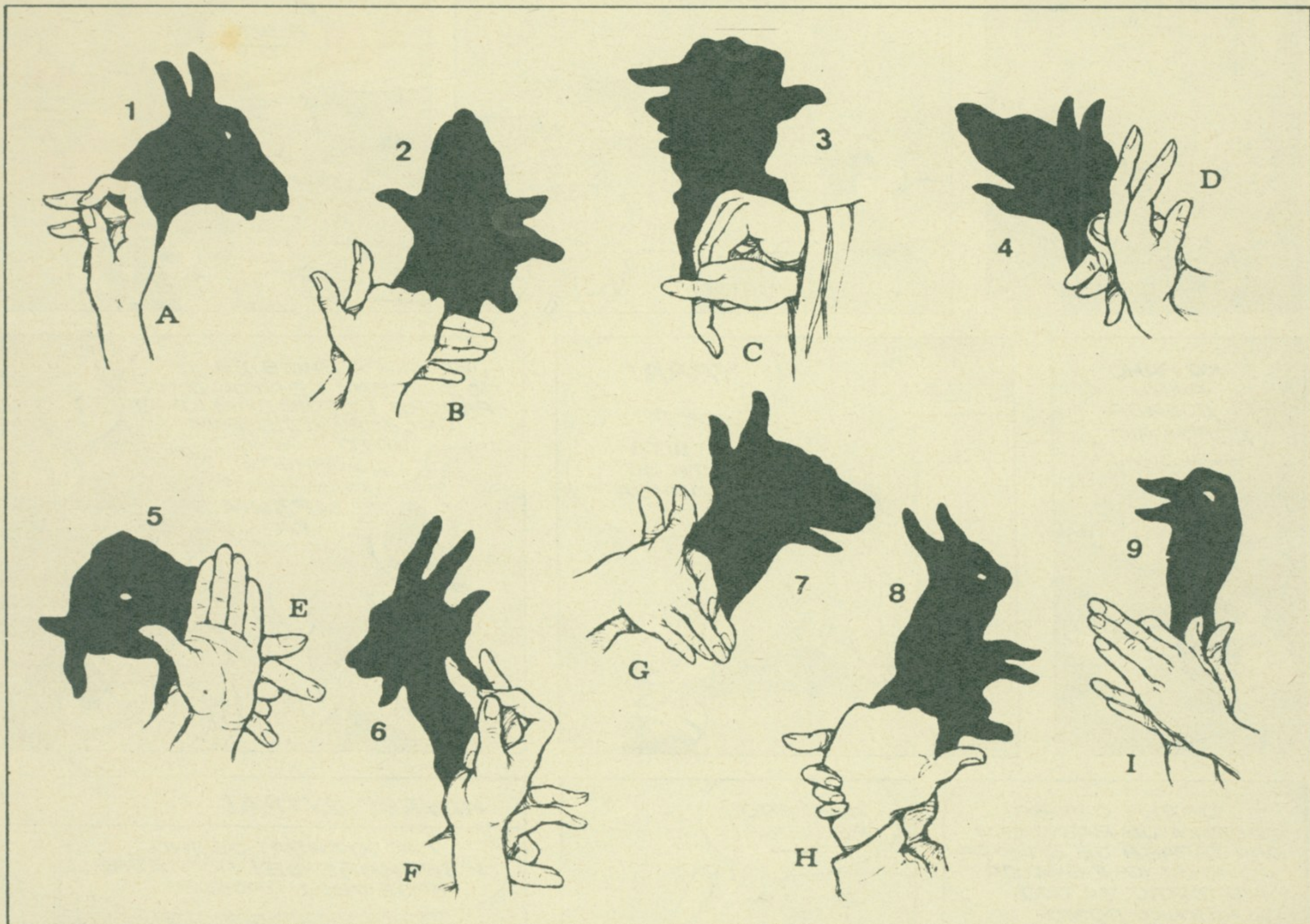

НА УПОРНО НАВАЉИВАЊЕ ШЕФА ЗАТВОРА ДА ЈЕ НЕМОГУЋЕ ДА МА КО СА СТРАНЕ УЋЕ У ЗАТВОР, ОКАЦ ЈЕ ПОВИКАО - ОНДА ЗНАМ КО ЈЕ КРИВАЦ!

НА КОЈИ ЈЕ НАЧИН, ДРАГИ ЧИТАОЦИ, ЕРНЕСТ ДОШАО ДО ТЕСТЕРЕ? АКО СТЕ ПРОНАШЛИ КАКО, ЧЕСТИТАМО. А АКО НИСТЕ, ПОГЛЕДАЈТЕ РЕШЕЊЕ НА 55 СТРАНИ!

Теби је свакако познат принцип игре „кинеске сенке“. У овој игри основно је да се руке извођача налазе између беле подлоге (зида или платна) и светлосног извора. На овом нашем цртежу илустратор је намерно измешао руке и сенке, односно тако их је насликао да сенке које се оцртавају на зиду не одговарају покретима руку. Твој задатак је да спојиш руке и одговарајућу сенку и на дописници напишеш шта оне представљају. На пример: рука А и сенка број? представљају = ? Тако уради и са осталих

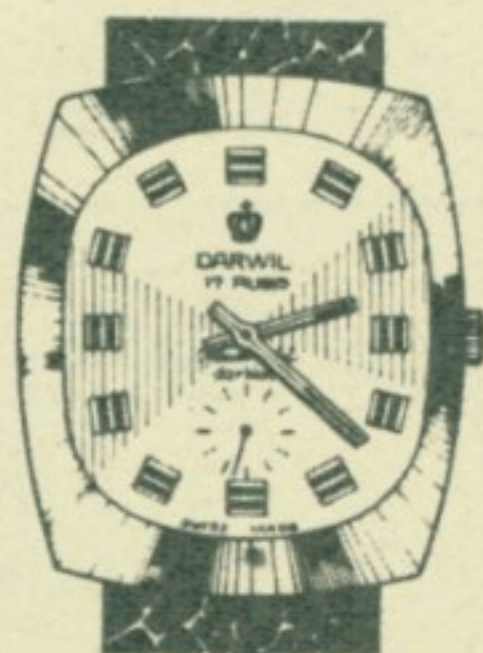
осам слова и осам бројева. Дописницу с одговорима, налепљеним купоном и својом читко исписаном адресом пошаљи „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ“ 11001 Београд, П. фах 124 до 30. јула ове године. Међу онима који буду тачно одговорили на свих девет питања извући ће се на срећу имена шест наших читалаца који ће добити од DARWIL-а на поклон по један часовник.

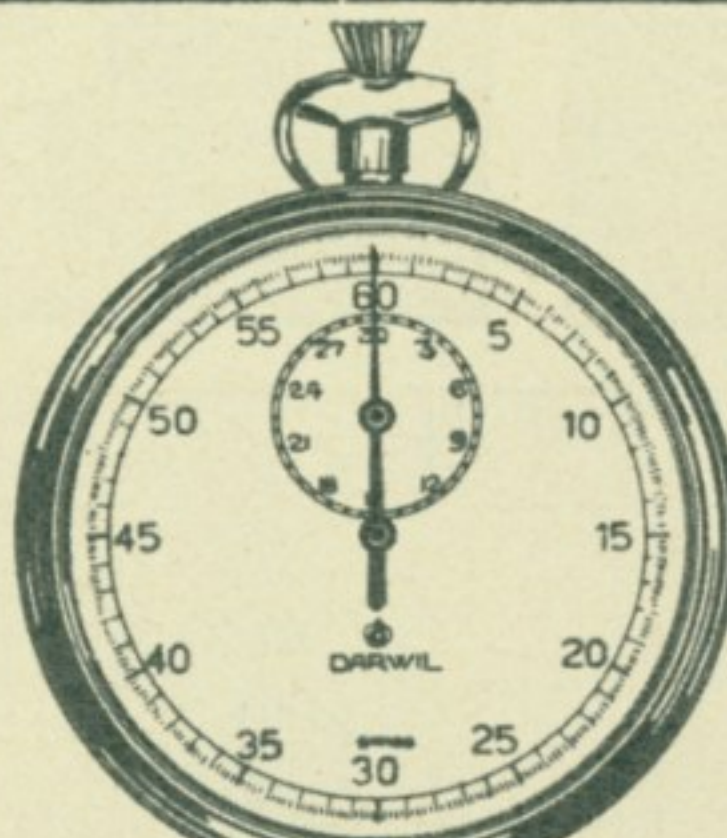
I НАГРАДА: мушки часовник са штоперцом и датумом

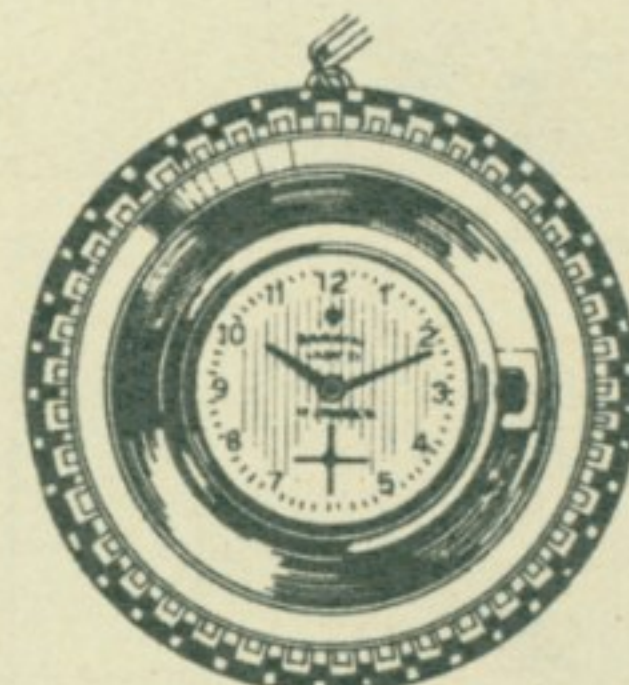
II НАГРАДА: мушки часовник са календаром

III НАГРАДА: деčји часовник

IV НАГРАДА: спортска штопера

V и VI НАГРАДА: часовник - привезак

DARWIL — генерално заступништво швајцарске фирме у Трсту • Велики избор — преко 600 типова часовника **DARWIL** и **ARETA** • Најновији **DARWIL** сатови имају уграђен **DARBLOCK** — уређај против удара • ЧАСОВНИЦИ марке **DARWIL** и **ARETA** могу се набавити и у специјализованим трговинама и велетрговинама у Југославији • СЕРВИСИ за одржавање постоје у свим местима наше земље • **DARWIL**, Piazza St. Antonio Nuovo 4/I-II Trst.

ПАТРОЛА ГРОМ

ЗА ВРЕ-
МЕ ПУТА
НА
ЗЕМЉУ,
ГДЕ ЈЕ
ТРЕБАЛО ДА
ПОТПИШЕ
УГОВОР О
МИРУ,
СТАРИ
КРАНОЛ ЈЕ
НАПАДНУТ...

САД КЕШ
УМРЕТИ, СТАРЧЕ!
КАО
ИЗДАЈНИК
И КУКАВИЦА!

ТРАГА-
НЕ, НЕ!

ТРЕЈСИ...
ОВАМО...
УПОМОК!

ЕВО МЕ,
ДОКТОРЕ!
ДРЖИТЕ ГА!

АЛИ, НАПАДАЧ
ЈЕ УСПЕО ДА СЕ
ОТМЕ...

АААХ!

...И
ПОБЕГНЕ!

ПРОМАШИО
САМ!
СТИКЊИ
БЕ ДО
ВРАТА!

ПРВУ
РУНАУ СИ
ДОБИО,
ТРЕЈСИ! АЛИ,
ВРАТИКУ СЕ
ЈА... И
ТО НЕ
САМ!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ,
КАА СЕ ТРАГАНОВ
БРОД ОДЛЕПИО...

НИЈЕ МИ
ЈАСНО...
ЗАШТО БИ
НЕКО
ЖЕЛЕО
ДА
УБИЈЕ
КРАНОЛА!?

ЈАСНО ЈЕ,
СИНЕ! И СИГУРНО
ЈЕ ДА ЈЕ
ТРАГАН КРИВ
И ЗА
ПРВИ
ПОКУШАЈ
УБИСТВА!

ДА! ОН ЈЕ
СВАКАКО
КРИШОМ
НАПУСТИО
ШКОЛУ
НА
ЗЕМЉИ!

АЛИ, ЗАШТО
БИ ОН
ЖЕЛЕО ДА
УБИЈЕ
РОБЕНОГ
ОЦА?

ЗАТО ШТО
СМАТРА ДА ЈЕ
СТАРИ ИЗДАО
СВОЈ НАРОД ТИМЕ
ШТО ЖЕЛИ МИР
СА ЗЕМ-
ЉОМ!

САД СХВАТАМ! УКЛО-
НИВШИ КРАНОЛА,
ЊЕГОВ СИН ЋЕ
ПОКУШАТИ ДА
ПОНОВО ДИГНЕ
ПОБУНУ НА
ЈУПИТЕРУ!

СЛЕДЕЋИ НАСТАВАК: БОРБА ЗА КРАНОЛОВ ЖИВОТ!

Kandit НАЈСЛАЂА НАГРАДНА ИГРА НА СВЕТУ!

ИЗАБЕРИТЕ
ЈЕДНОГ
ДЕЧАКА
И ЈЕДНУ
ДЕВОЈЧИЦУ

61. МИЛЕНА
ДАВИДОВИЋ
18. VIII 1967.

62. МИОДРАГ
ГОВЕДАРИЦА
17. XII 1964.

63. ДАНИЕЛА
КОНЕСКА
14. VII 1968.

64. ЗОРАН
СТАНИЋ
22. IV 1968.

65. ЉИЉАНА
ЈОНЧИЋ
22. V 1967.

66. СЛОБОДАН
АНЂЕЛКОВИЋ
12. IX 1965.

67. СВЕТЛАНА
ДИМИТРИЈЕВИЋ
21. VI 1968.

68. ДЕЈАН
ПЕТРОВИЋ
15. XI 1965.

69. САЊА
ДАНИЛОВИЋ
9. VI 1967.

70. АДНАН
МЕРИЋ
7. II 1966.

71. АЛЕКСАНДРА
АДАМОВ
24. IV 1968.

72. ГОЦЕ
АТАНАСОВСКИ
5. V. 1965.

73. ИЛИЈАНА
БОРБИЋ
26. VII 1966.

74. РОБЕРТ
БАТНА
2. XII 1967.

75. НЕДА
СТЕФАНОВИЋ
28. II 1968.

76. НИКОЛА
ЈОНОВИЋ
14. VII 1967.

77. МАРИЈА
НИКОЛИЋ
7. IX 1966.

78. АЛЕКСАНДАР
ДАКИЋ
25. VII 1967.

79. ДУБРАВКА
ЉЕПОЈЕВИЋ
9. XII 1968.

80. СЛОБОДАН
МЛАДЕНОВИЋ
27. VI 1968.

ГЛАСАМ ЗА:

дечака бр. _____
девојчицу бр. _____

(Име и презиме)

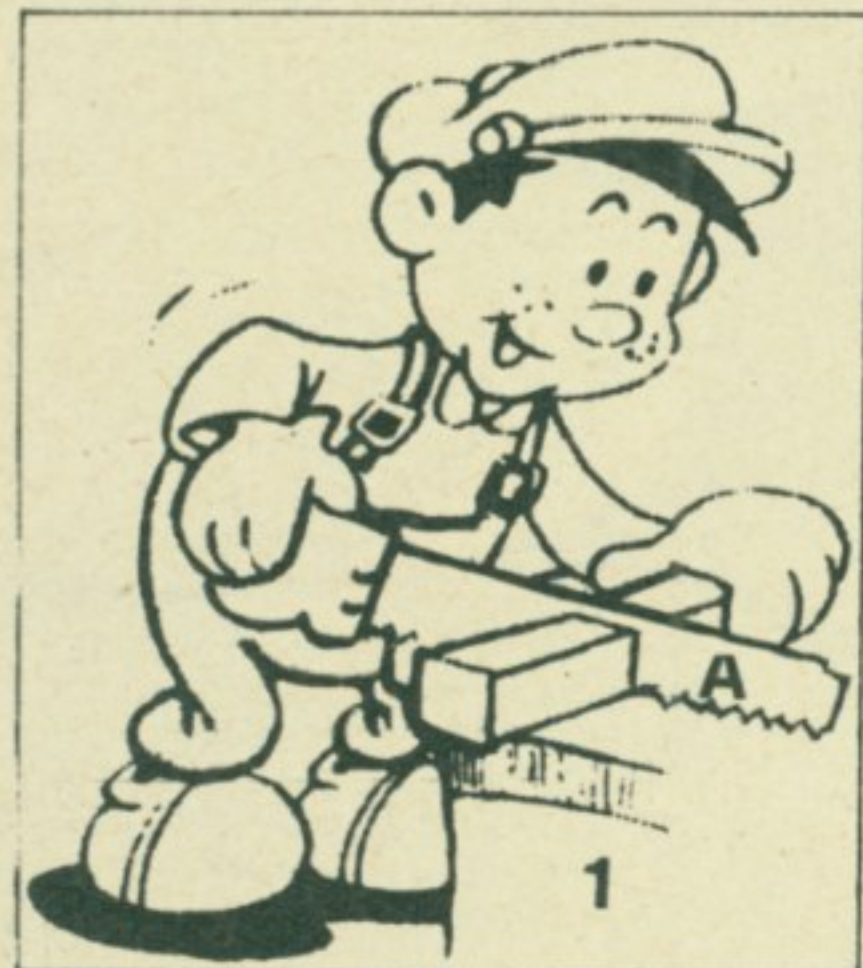
(Место, улица и број)

ФАБРИКА ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА *Kandit* НАГРАДИТЕ НАЈСЛАЂЕГ ДЕЧАКА И
НАЈСЛАЂУ ДЕВОЈЧИЦУ 1971. СА ОНОЛИКО ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА КОЛИКО СУ ТЕШКИ

DARWIL НАГРАДНА ИГРА DARWIL НАГРАДНА ИГРА DARWIL

ЧИТАОЦИ ДОКАЗАЛИ ДА ОДЛИЧНО ПОЗНАЈУ АЛАТКЕ

У 6. DARWIL-овој наградној игри, објављеној у „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ“ под насловом ПОГОДИ ПРАВЕ АЛАТКЕ (број 1014), позвали смо вас да на основу Иванових покрета погодите којом се алатком служи. Одазвало се 8563 читаоца. Од тога је 7825 послало тачне одговоре и тако стекло право да учествује у извлачењу награда.

За оне читаоце који нису тачно одговорили дајемо решење ове наградне игре: на првој слици Иван тестираше даску тестером А, на другој рендише рендетом Ф, на трећој боји четком Д, на четвртој чекићем укуцава ексер Б, на петој заврше завртње шрафцигером Ц и на шестој спрема се да пумпом Е напумпа гуму.

Жири ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА извукао је на срећу имена 6 читалаца који су тачно одговорили. Они су од DARWIL-а добили на поклон по један часовник.

I НАГРАДУ: мушки часовник са штоперицом и календаром добио је БОРИС АРТХОФЕР, Соц. савеза 18, 44000 Сисак;

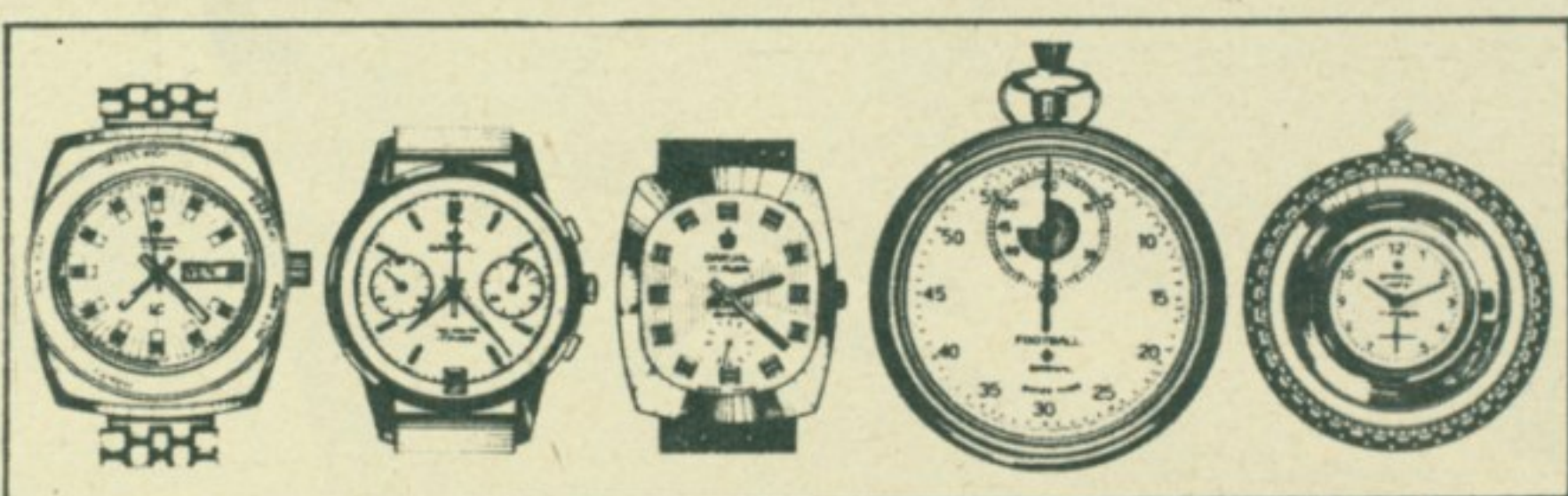
II НАГРАДУ: мушки часовник са календаром добио је МИОДРАГ ЦАРЕВИЋ, Р. Павловића 20, 22408 Врдињ;

III НАГРАДУ: дечји часовник добио је ДРАГАН МАЦАРЕВИЋ, село Церје, 31254 Костојевићи;

IV НАГРАДУ: фудбалску штоперицу добио је ВЛАДО ЧАНЧАРЕВИЋ, уч. ОШ „Партизан“ 74281 Станари;

V НАГРАДУ: часовник привезак добила је ВИЈАНА ЈОВАНОВИЋ, Ристе Наумовића 7, 38400 Призрен и

VI НАГРАДУ: часовник-привезак добила је ЉИЈАНА ТЕШИЋ, Комајска 4, 14000 Ваљево.

СВЕСТРАНИ СПОРТИСТА ЖИКА

У „ЗАБАВНИКУ“ број 1015 од 11. јуна ове године позвали смо вас да погодите којим се све дисциплинама бави свестрани спортиста Жика.

За оне читаоце који овог пута нису погодили дајемо решење овог 7. DARWIL-овог задатка: на пртежу број 1 Жика спортиста се клиза на леду, на другом вози бицикл, на трећем весла, на четвртом гађа из лука, на петом скаче удаљ, на шестом игра тенис, на седмом фудбал и на осмом баца диск.

Жири „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ прегледао је све приспеле одговоре и међу тачнима извукао на срећу имена шест читалаца који су од DARWIL-а добили на поклон по један часовник.

I НАГРАДУ: аутоматски мушки часовник са даном и датумом — отпоран на воду — добио је БЕРИСЛАВ НОВОТНИ, Фрање Цвитковића 33, Виногорје 55000 Славонски Брод.

II НАГРАДУ: мушки часовник са штоперицом и датумом добио је САМО ПЕТЕК, В. Ворцеву, Брезје, Марибор.

III НАГРАДУ: дечји часовник добила је МАЈСКА ФРАНИЋ, Утрина 10-8/9, V улаз, 41020 Загреб.

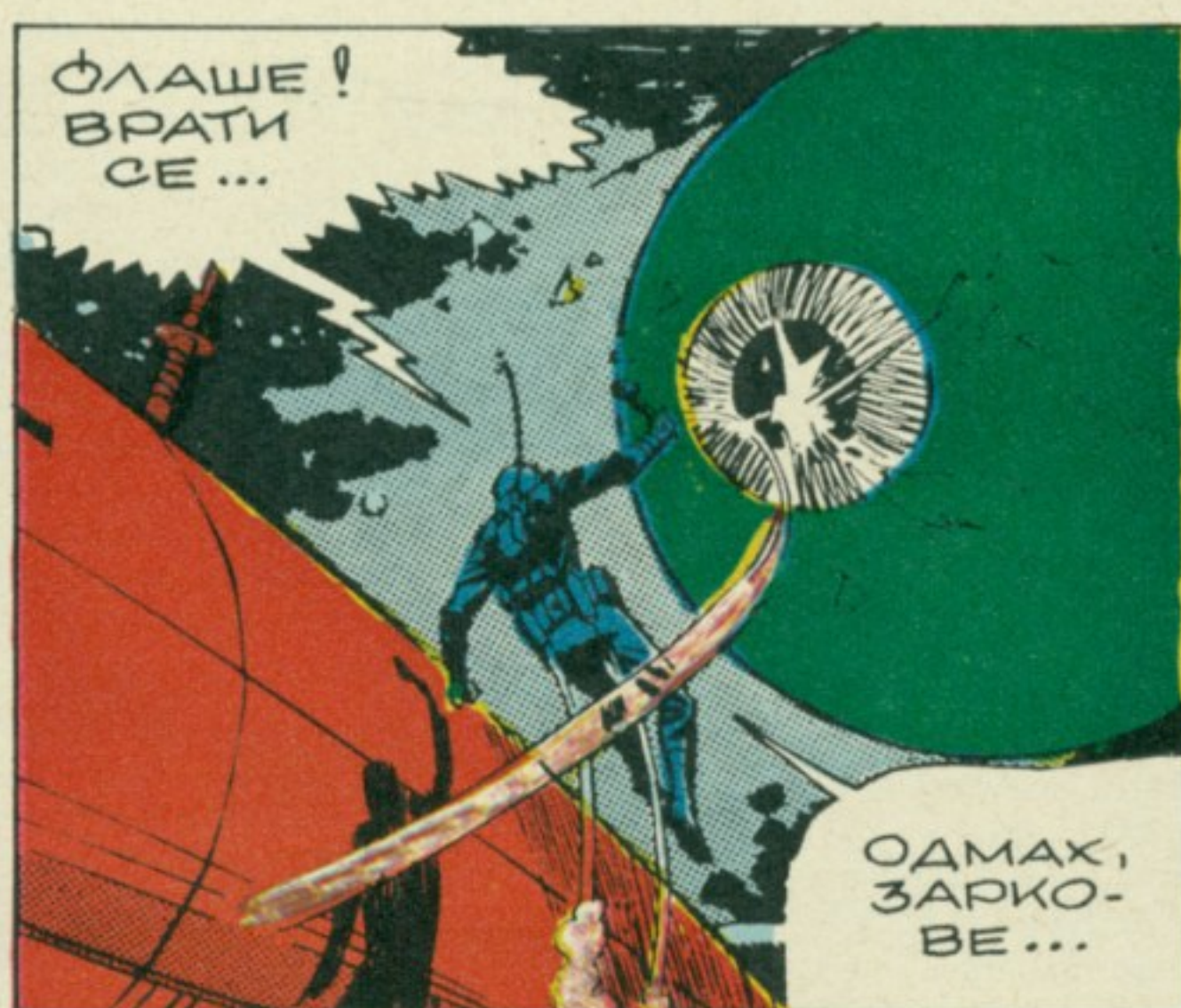
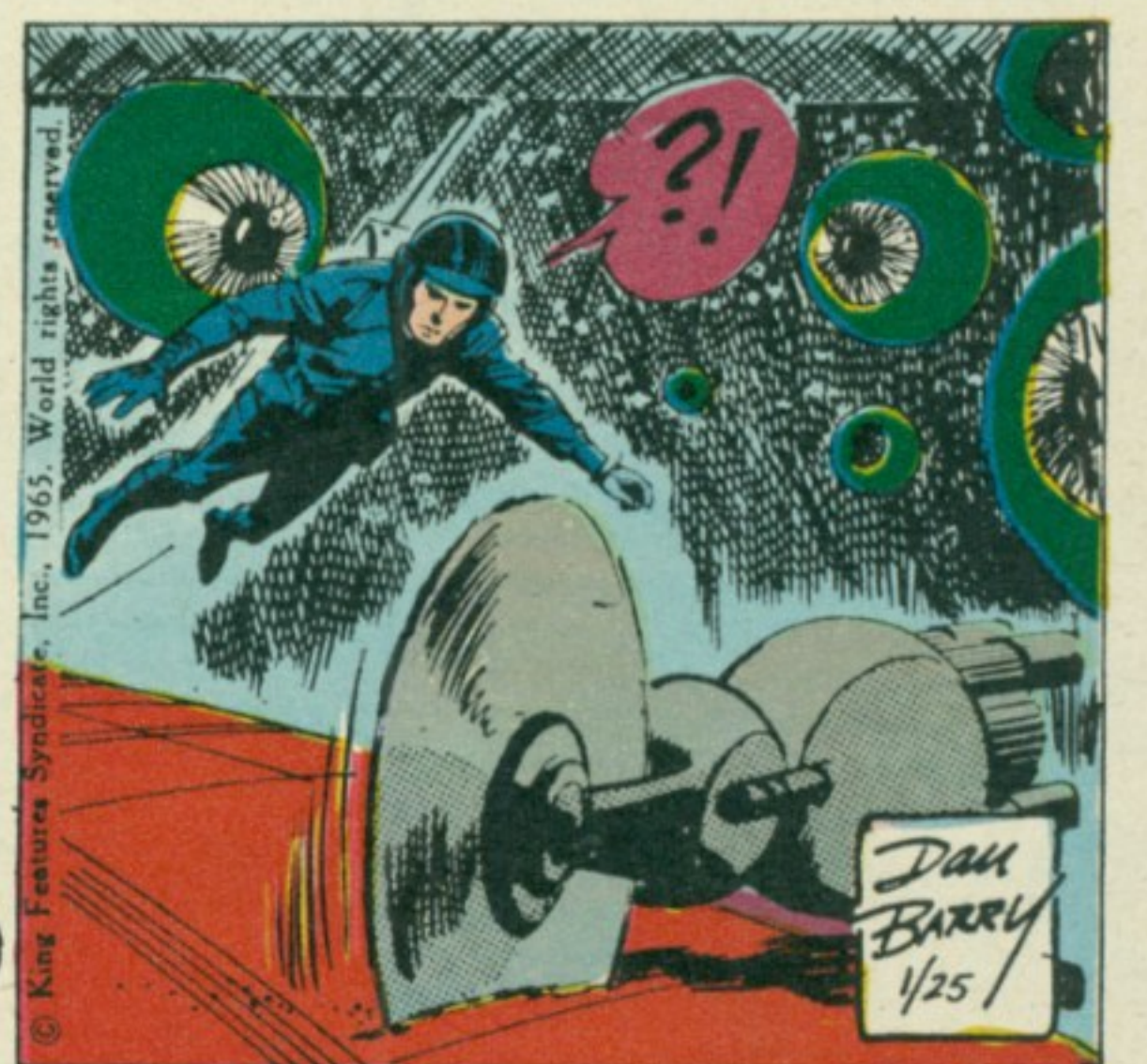
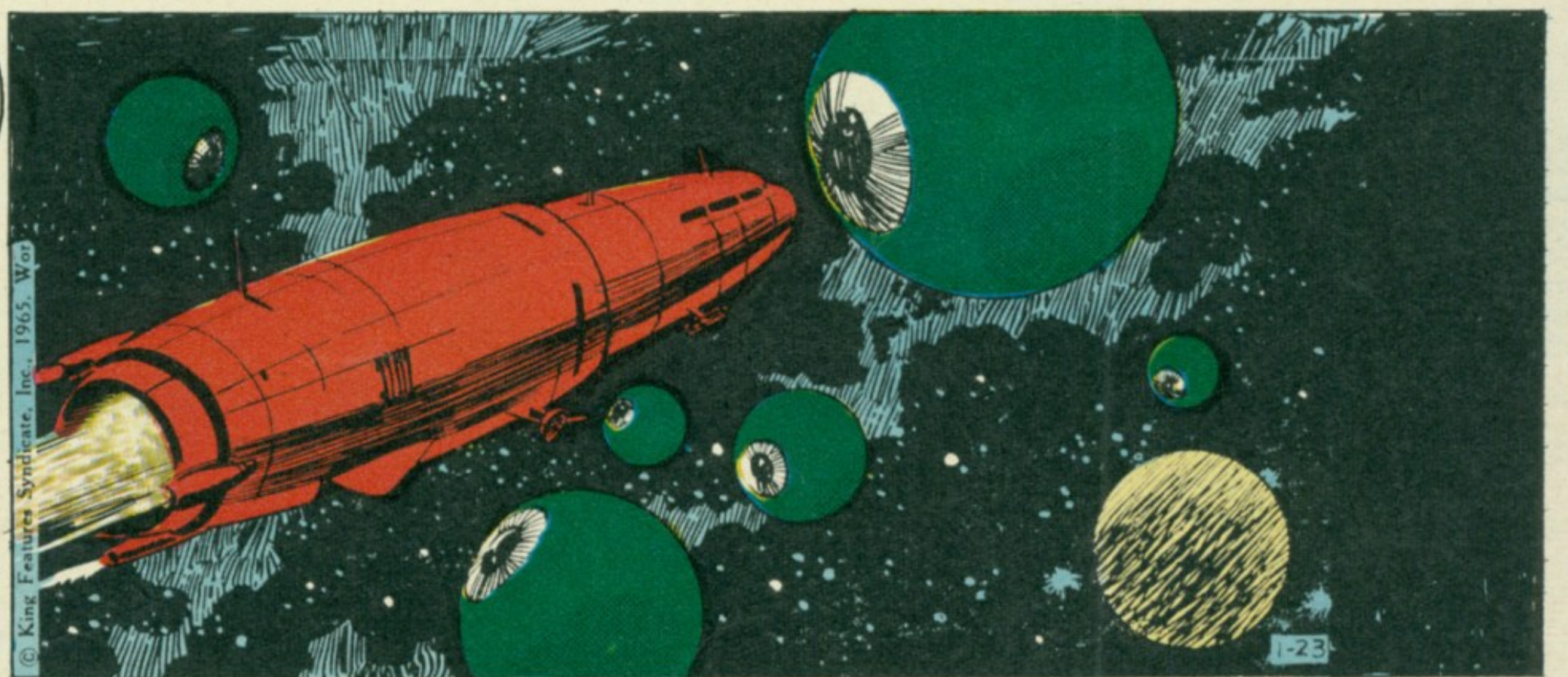
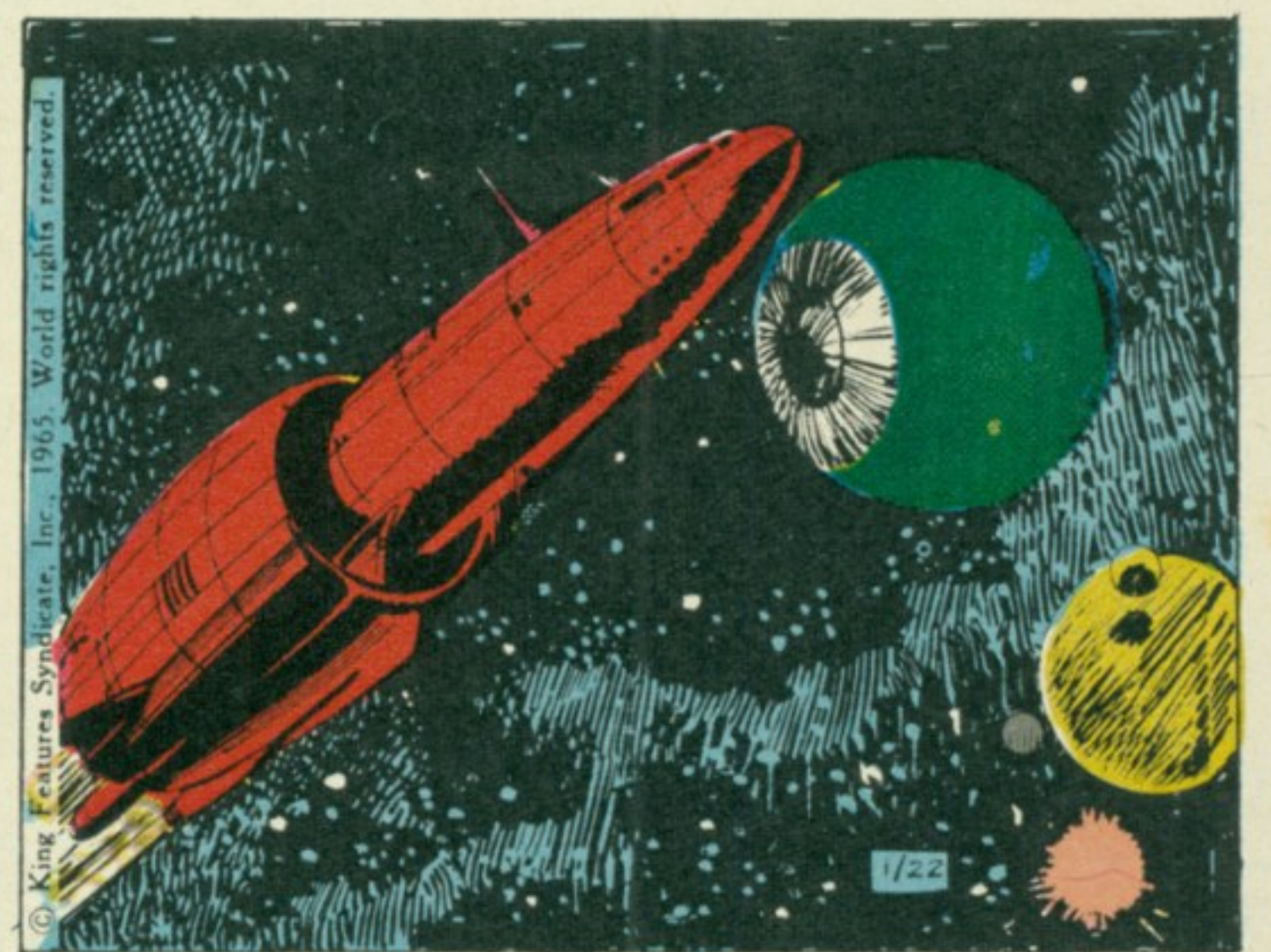
IV НАГРАДУ: дечји часовник добила је ЈАГОДА ТЕРЗИЋ, Пролетерских бригада 2, Ливно.

V НАГРАДУ: цепену штоперицу добио је ДУШАН ЛАЛИЋ, 12374 Жабари.

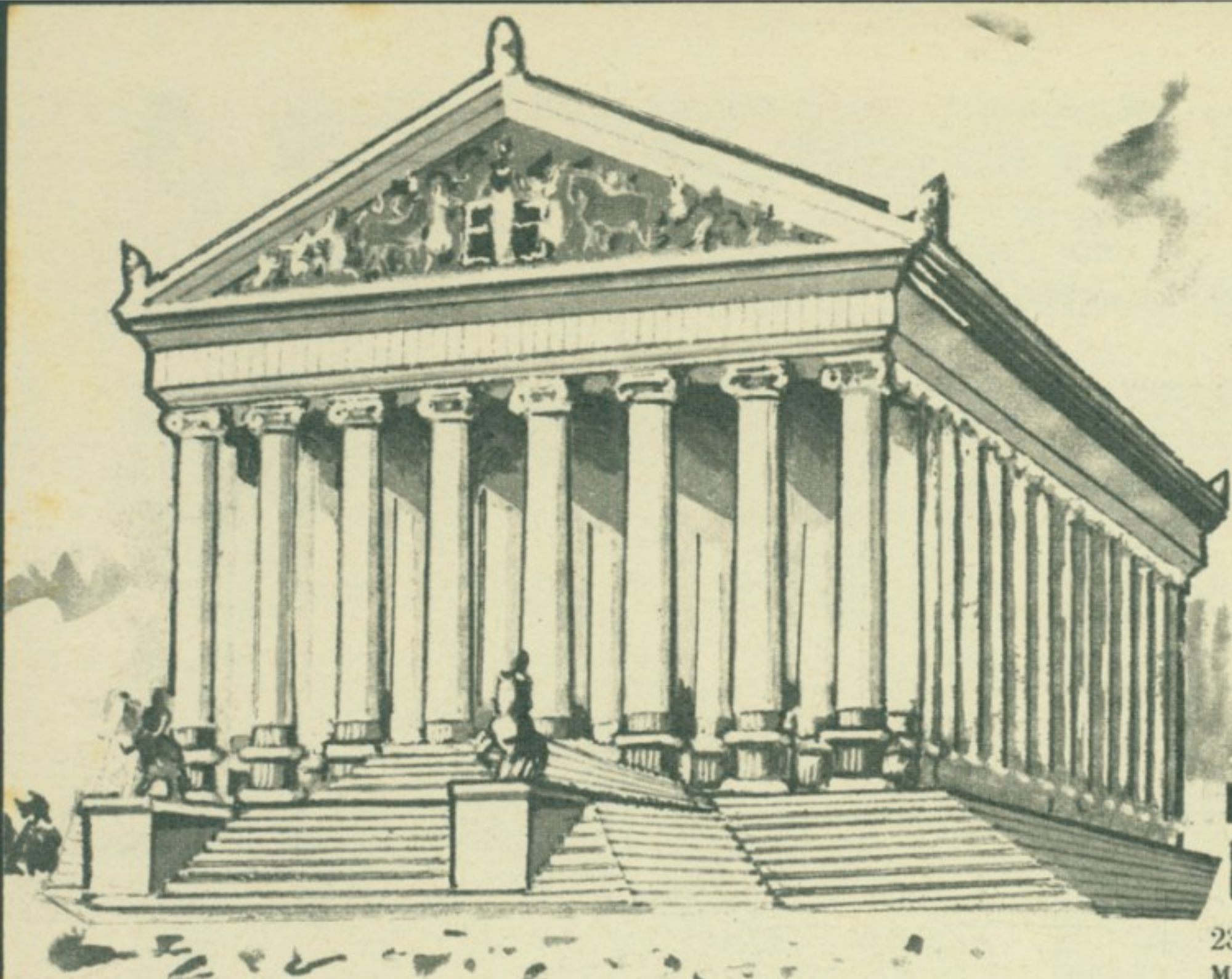
VI НАГРАДУ: часовник-привезак добила је ГОРДАНА МАРЈАНОВИЋ, Петра Мркоњића 13, 11000 Београд.

Dan
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

*У ИДУЌЕМ НАСТАВКУ: ХИЉАДЕ РОБОТА!

АРТЕМИДИН ХРАМ У ЕФЕСУ

Римски историчар Плиније оставио је запис о велелепном храму у Ефесу на обалама Мале Азије подигнутом у славу богиње Артемиде. У ове податке дуго се није веровало јер је, по њима, храм имао огромну површину, 73 x 141 метар, и 137 циновских стубова. Тек недавно Енглеz Вуд пронашао је место, данашњи Аласолук у Турској, где се храм некада налазио и према остацима утврдио да Плиније није претерао. Храм је подигнут око 500. године пре н. е. а градили су га чувени грчки уметници Керсифрон, Метаген, Скопа и Праксител. Једне ноћи 456 године пре н. е. запалио га је манијак Херострат.

КОЛОС СА РОДОСА

На улазу у луку грчког острва Родоса подигнута је 291. године пре н. е. огромна статуа бога Хелиоса висока 40 м, тешка преко 100 т. Према легенди становници Родоса су после једне победе излили статуу свога заштитника од запленаеног непријатељског оружја. Послом који је трајао 12 година руководили су неимари Карет и Линдано. Прича се да се Карет убио сумњајући да му пројекти нису добри и да статуа није довољно стабилна. И заиста, колос је стајао само 50 година: први јачи земљотрес оборио га је у море. Изломљена статуа је претопљена.

Ову листу светских чуда направили су стари Грци и она обухвата најлепше и најсјајније грађевине старог века. Од њих су сачуване само египатске пирамиде док остала знамо из путописа и древних слика

ПИРАМИДЕ ИЗ ГИЗЕХА

Највеће и најстарије светско чудо налази се у Сахари код места Гизеа. То су три огромне пирамиде, Кеопсова, Кефренова и Микеринова, гробнице тројице фараона саграђене пре око 5000 година. Кеопсова је највећа, базе 232, висине 146 метара. Кефренова је висока 136 а страна основе износи јој 216 метара. Грчки историчар Херодот пише да је Кеопсова пирамида грађена пуних 20

година и да је на њој увек радило по 100 хиљада људи. У унутрашњости пирамида и под земљом налази се сплет слепих ходника и лажних врата како пљачкаши не би пронашли фараонову мумију и драгоцености. Унутрашња маса прављена је од грубих блокова кречњака а лице обложено гранитним тесанцима које су скинули арапски султани када су у XV веку градили Каиро.

АЛЕКСАНДРИЈСКИ СВЕТИОНИК

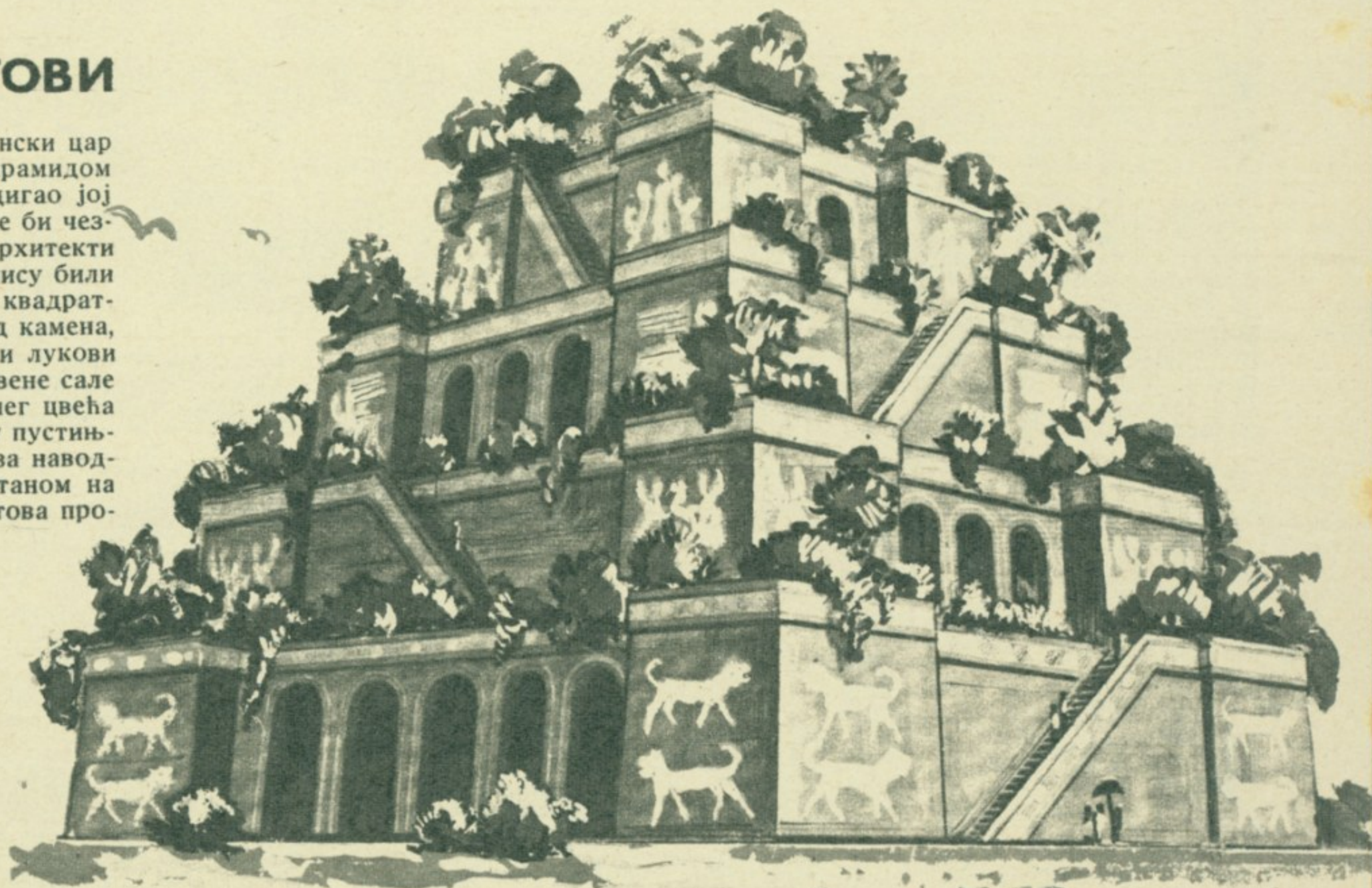
Чувена кула светиле висока око 120 метара, подигнута је на острву Фаросу испред Александрије између 300. и 280. године пре наше ере. Овај светионик који је саградио грчки архитекта Сострат из Книда по налогу египатског цара грчког порекла Птолемеја II сматра се највећим техничким достигнућем старог века. На највишој платформи осмоугаоног торња горела је сваке ноћи велика ватра од насмољеног дрвета да се морепловци не би насукали. Трошкови изградње били су огромни а легенда каже да је Сострат дуго трагао за погодним грађевинским материјалом за темељ који морска вода не би могла да нагриза. Најзад је свој циновски торањ сместио на огромне стаклене блокове. Светионик је одолевао непогодама и ратовима све до VII века када га је порушио калиф Ал Валид надајући се да ће у његовим темељима наћи сакривено благо. Године 1375. страхан земљотрес од неог је без трага и последње остатке древног светионика.

ДАМ СВЕТСКИХ ЧУДА

СЕМИРАМИДИНИ ВРТОВИ

Када се, око 600 година пре н. е. вавилонски цар Набукодоносор оженио лепотицом Семирамидом из Медије на Иранској висоравни, подигао јој је широм света опеване висеће вртове како не би чезнула за отаџбином. Најславнији вавилонски архитекти радили су на овим вртovima који, у ствари, нису били висећи већ терасasti. На површини од 10.000 квадратних метара саграђене су степенасте терасе од камена, једна изнад друге, које су држали стубови и лукови великих распона. На терасе и огромне покривене сале нанета је земља и засађени слапови најлепшег цвећа и најређе дрвећа. Да би се ова цветна оаза у пустињском Вавилону одржала, начињен је систем за наводњавање који се завршавао прекрасном фонтаном на највишем спрату. Остаци Семирамидиних вртова пронађени су 1819. године.

МАУЗОЛЕЈ У ХАЛИКАРНАСУ

Све до 1100. године постојао је у Халикарнасу, престоници Карије у Малој Азији, величанствен маузолеј од мермера, украшен скулптурама и рељефима у боји. Овај надгробни споменик подигао је себи и својој жени, краљици Артемизији, краљ Маузолеј 352. године пре н. е. Постоје величине 33 x 39 метара које је било гробница носило је 50 метара високу пирамиду на колоници витких јонских стубова. У XIV веку витезови реда светог Јована развукли су скупочени мермер маузолеја ради изградње својих утврђења а од гробнице су остали само оштећени темељи.

ЗЕВSOVA СТАТУА У ОЛИМПИЈИ

У старом веку одржавале су се у Грчкој сваке четврте године Олимпијске игре а победници су крунисани лаворовим венцима у Зевсовом храму у Олимпији, испод статуе која је представљала оца свих богова. Зевсову статую у седећем положају високу 20 метара направио је најславнији грчки вајар Фидија 440. године пре н. е. Од чистог злата начињени су Зевсов плашт, сандале, скиптар и статуа Победе у руци а тело од слоноваче у природној боји коже. Када је статуа завршена, каже легенда, Зевс је пустио муњу, знак да је задовољан даром.

НЕДАЛЕКО ОД
"ДУГИНОГ КРАЈА",
НА ВРХУ
ПЛАНИНЕ, У
ДВОРЦУ НАЗВАНОМ
"ФИЦРОЈЕВА
ЛУДОСТ".

НИКАКВИ
ПРОТЕСТИ
НЕЋЕ
СПРЕЧИТИ
ПРОБУ...

ЈА ЋУ ЈЕ СПРЕ-
ЧИТИ... МАКАР
МОРАО ДА ПЛА-
ТИМ ГЛАВОМ...

ВИ СЕ САМО
ШАЛИТЕ,
ЗАР НЕ,
МИСТЕР
ФИЦРОЈ?

БОЉЕ ДА
СЕ НЕ НЕР-
ВИРАТЕ!
ШКОДИЋЕ
ВАМ...

ЗА ТО ВРЕМЕ...

... И У
КАКВОЈ
ЈЕ
НЕВОЉИ
ТАЈ
ФИЦРОЈ?

НЕ ЗНАМО!
СУМЊА СЕ ПО-
ЈАВИЛА КАД ЈЕ
ЊЕГОВ СТАРИ
ПРИЈАТЕЉ, ШЕ-
РИФ ХОБИ ВИЛЕ...

"ОТИШАО НА РЕДОВНУ НЕДЕЉНУ
ПАРТИЈУ ШАХА СА ФИЦРОЈЕМ..."

ОТВОРИ,
МОМЧЕ!
ТИ СИ
ОВДЕ НОВ,
АЛ' МЕНЕ
ОЧЕКУЈУ...

ОВДЕ НИКОГ НЕ
ОЧЕКУЈУ! ПОРЕД
ТОГА, МАТОРИ ЈЕ
БОЛЕСТАН И НЕ
ЖЕЛИ ДРУШТВО!

"АЛИ НА ПОВРАТКУ
У ГРАД..."

ХМ! ТО МИ
НЕ ЛИЧИ
НА СТАРОГ
ФИЦРОЈА!
СТРАЖАР ЈЕ
МОГАО БАР
ДА ПИТА ТЕ-
ЛЕФОНОМ...

БОЛЕ-
СТАН? А
ЈУЧЕ САМ
СРЕО ЊЕ-
ГОВОГ
ЛЕКАРА
И НИШТА
МИ НИЈЕ
КАЗАО!

"... КАД ЈЕ СТИГАО ДО ЈЕДНЕ
ОКУКЕ..."

ДО ВРАГА!
МОГАО САМ
ДА НАЛЕТИМ
НА ОВУ
ГРДОСИЈУ!

ШТА ЛИ
СЕ ДО-
ГОДИЛО?

Х-А 2 БАЗИ!
ПОШАЉИТЕ НЕ-
КОГ ДА МЕ
ШЛЕПУЈЕ!
ИМАО САМ
НЕЗГОДУ!

КОГА
ЛИ
ТО
ЗОВЕ
?

ТРЕБАЛО
БИ ДА ТЕ
КАЗНИМ,
ПРИЈА-
ТЕЉУ!

ЈОШ И ТО!
СТАРИ
ФИЦРОЈ
ЋЕ МЕ ПРО-
ГУТАТИ...
ЗАР ТО НИ-
ЈЕ ДОВОЉ-
НА КАЗНА!

АКО ЈЕ ФИЦРОЈ
БОЛЕСТАН... ШТА
ЋЕ МУ ОВАЈ
ПАРНИ ЧЕКРК?

НА ЖЕЉЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ У
КРАЈУ ДУГЕ...

ЧУДНО СЕ
НЕШТО ДОГА-
ЂА СА СТАРИМ
ФИЦРОМ!

ЈУЧЕ МУ ЈЕ ДО-
ПРЕМЉЕН
ОГРОМАН КО-
ТАО... ПА ЈОШ
НЕКЕ МА-
ШИНЕ...

?

КРАЈ

ИГРА НИЈЕ ЗАВРШЕНА

**ПИЛОТ
ФРАНЦ
ФОН
ВЕРА
ЈЕДИНИ ЈЕ
НЕМАЦ
КОЈИ ЈЕ
УСПЕО ДА
ПОБЕГНЕ ИЗ
ЕНГЛЕСКОГ
ЗАРОБЉЕ-
НИШТВА
И ВРАТИ СЕ
У НЕМАЧКУ**

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Авион је стално губио висину а пилот Франц фон Вера ништа није могао да учини. Мора да га је онај „спитфајер“ малочас дотукао. Зашкрипао је зуби ма кад је испред себе угледао дрвеће, једва успео да га избегне и свој „месершмит“ спусти на једну њиву. Авион се зауставио уз јак тресак. Ошамућен од удarca пилот је подигао поклопац и тешком муком извукао се из кабине. Жалосно је погледао реп авиона на коме је било урезано његових 13 тешких ваздушних победа.

Прва и једина мисао била је: како да се спасе. Али, према њему су већ трчали енглески војници. Идеја о бекству морала је мало да причека.

ПСИ ЗА ПЕТАМА

После уобичајеног испитивања млади немачки пилот доспео је у заробљенички

логор који се налазио у близини неког језера. Чим је стигао, схватио је да је једина ствар која га интересује — бекство.

Дочекале су га приче да још нико није успео да побегне из Енглеске. Било је немогуће прећи Канал и вратити се у Немачку! Треба бити стрпљив (рат тек што је почео, био је септембар 1940) и сачекати немачке снаге које ће ускоро победити и ослободити их, говорили су му другови.

Франц фон Вера то није хтео да прихвати. Морао је да побегне и то што пре. Био је убеђен да ће он успети оно што други нису могли.

Није прошло ни месец дана од доласка у логор кад је први пут покушао да побегне. Успео је да се неопажено удаљи са места где су радили у баруштинама, сакрије иза неког зида и сачека ноћ. По непознатом брдовитом терену стигао је до обале избегавајући другове.

Међутим, бекство је убрзо откривено. Алармирана је сва приобална полиција и одред из Јоркшира, Претражен је сваки кут уз помоћ дресираних паса, али без успеха. Три дана и три ноћи од Фон Вера није било ни трага. Случајно су га ухватила два полицајца у напуштеној чобанској колиби. Игра је била завршена, али само привремено.

Сада су га пребацили у логор у Сванвику. Једини пут да се одатле побегне било је копање тунела. Франц је с петорицом другова организовао прокопавање под земљом. Планирао је да кад стигне напоље украде авион РАФ-а и одлети у Немачку.

Само бекство кроз тунел је успело, али сви осим Вера су ускоро ухваћени. Франц се помоћу фалсификованих докумената представљао као холандски пилот у саставу савезничких снага у Енглеској и после бројних авантура стигао на аеродром Хакнел. Представио се као капетан Фон Лот из приобалне команде а срце му је ударало као лудо док је гледао борбене авионе спремне за полетање.

ИЗЛАЗИТЕ НАПОЉЕ!

Надао се да његов не баш беспрекоран енглески неће изазвати сумњу кад буде рапортирао да му се авион разлупао и да је приобална команда обећала да ће за њега послати авион. Али, учинило му се да је дежурни официр са сумњом примио један његов изврдавајући одговор, па је искористио прилику кад су ово-

га позвали на телефон и побегло из канцеларије.

Напољу је успео да превари механичара и већ после неколико секунди седео је у авиону а механичар му објашњавао контролне команде. Одједном, неко му је ставио руку на раме. Окренуо се и угледао цев аутомата који је у њега уперио официр РАФ-а.

— Излазите напоље!

Фон Вера је слегнуо раменима. Шта се ту може. Али и даље је веровао да је бекство могуће. Британци су, изгледа, решили да му докажу да није у праву. Овог пута одлучили су да га пошаљу у један заробљенички логор у Канади.

СКОК ИЗ ВОЗА

Међутим, млади немачки пилот у тај логор никад није стигао. Прешао је Атлантик, али је искочио кроз прозор воза којим су их транспортовали у логор док су га остали затвореници заклонили претварајући се да тресу ћебе. Бекство је откривено тек пошто је воз прешао неколико стотина миља.

Имао је среће и пао на снежни нанос. Било је ужасно хладно. Упутио се ка југу у нади да ће тако успети да се домогне САД, које су тада још биле неутралне.

Пробијајући се кроз снег тешком муком успео је да стигне до реке Светог Лоренса на чијој другој обали су биле САД. Међутим, није очекивао да је река тако широка. Није се усудио да је пређе преко моста пошто се бојао питања која ће му неминовно поставити на канадској граници.

Миљама је ходао уз ка-

надску обалу реке гледајући с чежњом светла на другој страни. Читав део реке који је он у тами могао да види био је залеђен. Да ли да покуша да је пређе? Хоће ли лед издржати?

Лед је издржао али што је даље ишао све му је било хладније а ветар је оштрином ножа резао кроз одело. Посртао је и падао али је био толико умртвљен од хладноће да није осећао бол. Америчка обала је сада била веома близу... А онда је схватио да не може даље. Пред њим више није било леда, само тама и вода. Да плива по таквој хладноћи било је немогуће.

Франц Вера се тетурајући вратио натраг на канадску обалу где је нашао чамац без весла. Сасвим обамро од зиме гурао је чамац полако, корак по корак, преко снега и леда док поново није дошао до воде. Ушао је бауљајући у чамац који је одмах понела снажна водена струја. Коначно, чамац се зауставио. Франц га је напустио и даље наставио да тетура преко леда. Људи на обали помислили су да је пијан и позвали полицију.

* * *

Кад су га затворили, Франц је љутито упитао полицајца:

— Јесте ли ви Канађанин или Американац? — Полицајац је показао значку, на њој је писало САД. Најзад су га одвели у Њујорк, у немачки конзулат, а затим у Мексико у немачку амбасаду одакле су га пребацили у Немачку.

У току целог другог светског рата Франц фон Вера је био једини Немац коме је успело да побегне из енглеског заробљеништва и врати се у Немачку.

Д. Е. 47

Имена многих шерифа записана су златним словима у историји америчког Запада. Ко није чуо за Вајта Ерпа, Била Хикок, Бата Мастерсона! Шерифи су били одлични стрелци, често су једино револверима могли да одбране правду. Од њихове храбрости и поштења зависило је ред и мир у то доба општег безакоња.

БИЛ ХИКОК

ВАЈТ ЕРП

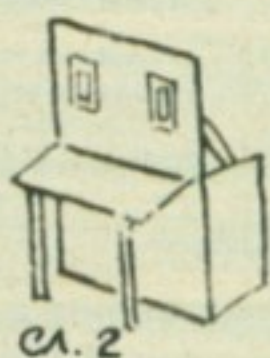
ДОК ХОЛИДЕЈ

ВИРџИЛ И МОРГАН ЕРП

БАТ МАСТЕРСОН

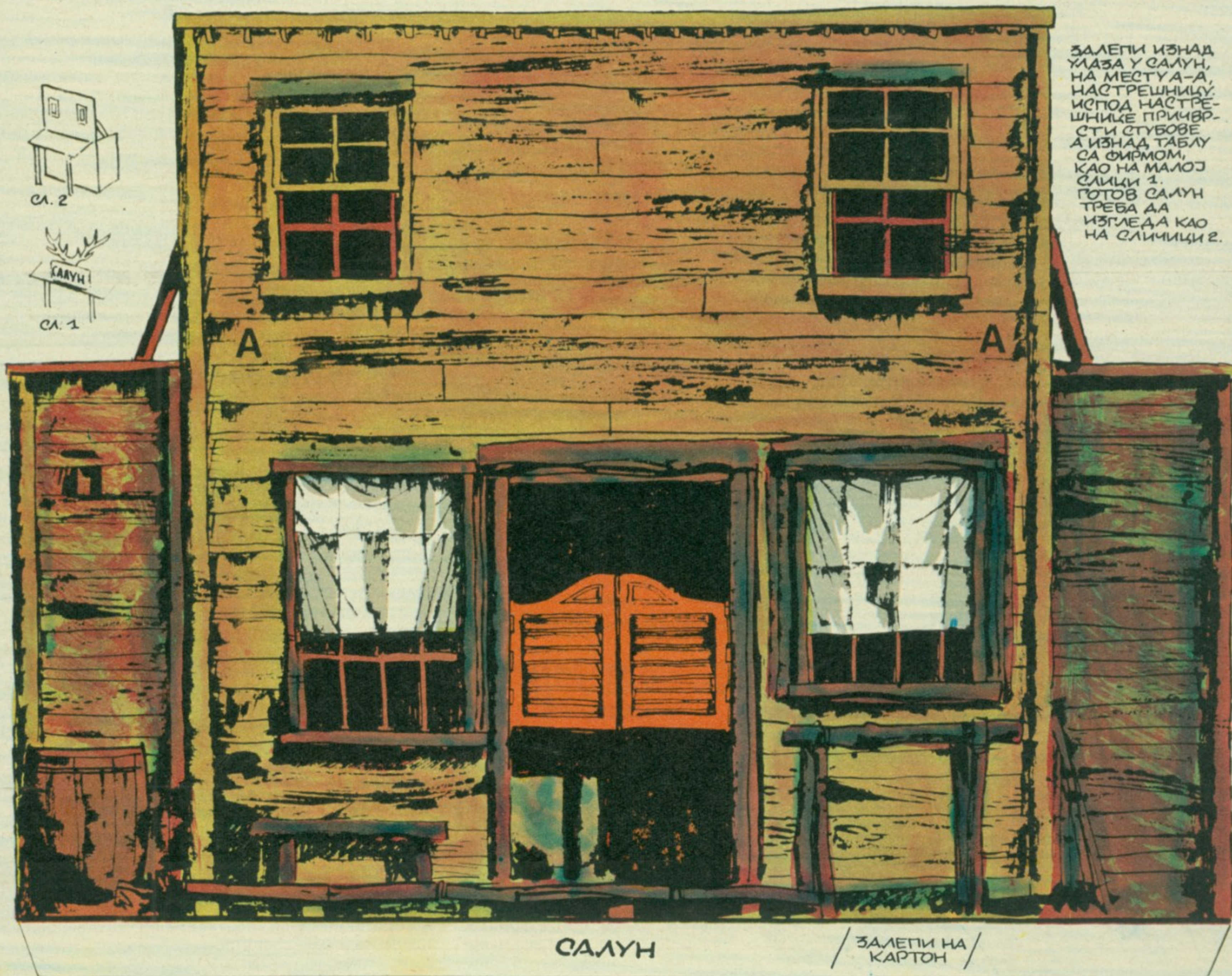
НАСТРЕШНИЦА САЛУНА

сл. 2

сл. 1

ЗАЛЕПИ ИЗНАД УЛАЗА У САЛУН, НА МЕСТУ А-А, НАСТРЕШНИЦУ, ИСПОД НАСТРЕШНИКЕ ПРИКЛОСТИ СТУБОВЕ А ИЗНАД ТАБЛУ СА ФИРМОМ, КАО НА МАЛОЈ СЛИЦИ 1. ГОТОВ САЛУН ТРЕБА ДА ИЗГЛЕДА КАО НА СЛИЦИ 2.

СТУБОВИ КОЈИ ДРЖЕ НАСТРЕШНИЦУ / ЗАЛЕПИ НА КАРТОН

САЛУН

ЗАЛЕПИ НА КАРТОН

СУДИЈА

БАНКАР

СТРАЖАР

ШЕРИФ

РАЗБОЈНИК

РАЗБОЈНИК

БИЛИ КИД

ЏЕС ЏЕМС

КОЛ ЈАНГЕР

ЏОАКИМ МУРИЈЕТА

У ОКРШАЈУ

ЗАЛЕПИ ИЗНАД УЛАЗА
У ШЕРИФОВУ КАНЦЕЛА-
РИЈУ, НА МЕСТУ Б-Б,
НАСТРЕШНИ-
ЦУ, А ИСПОД
ЊЕ СТУ-
БОВЕ.

ЗАЛЕПИ ЗА НАСТРЕШНИЦУ
СТУБОВИ КОЈИ АРЖЕ
НАСТРЕШНИЦУ

ШЕРИФОВА КАНЦЕЛАРИЈА

/ ЗАЛЕПИ НА
КАРТОН /

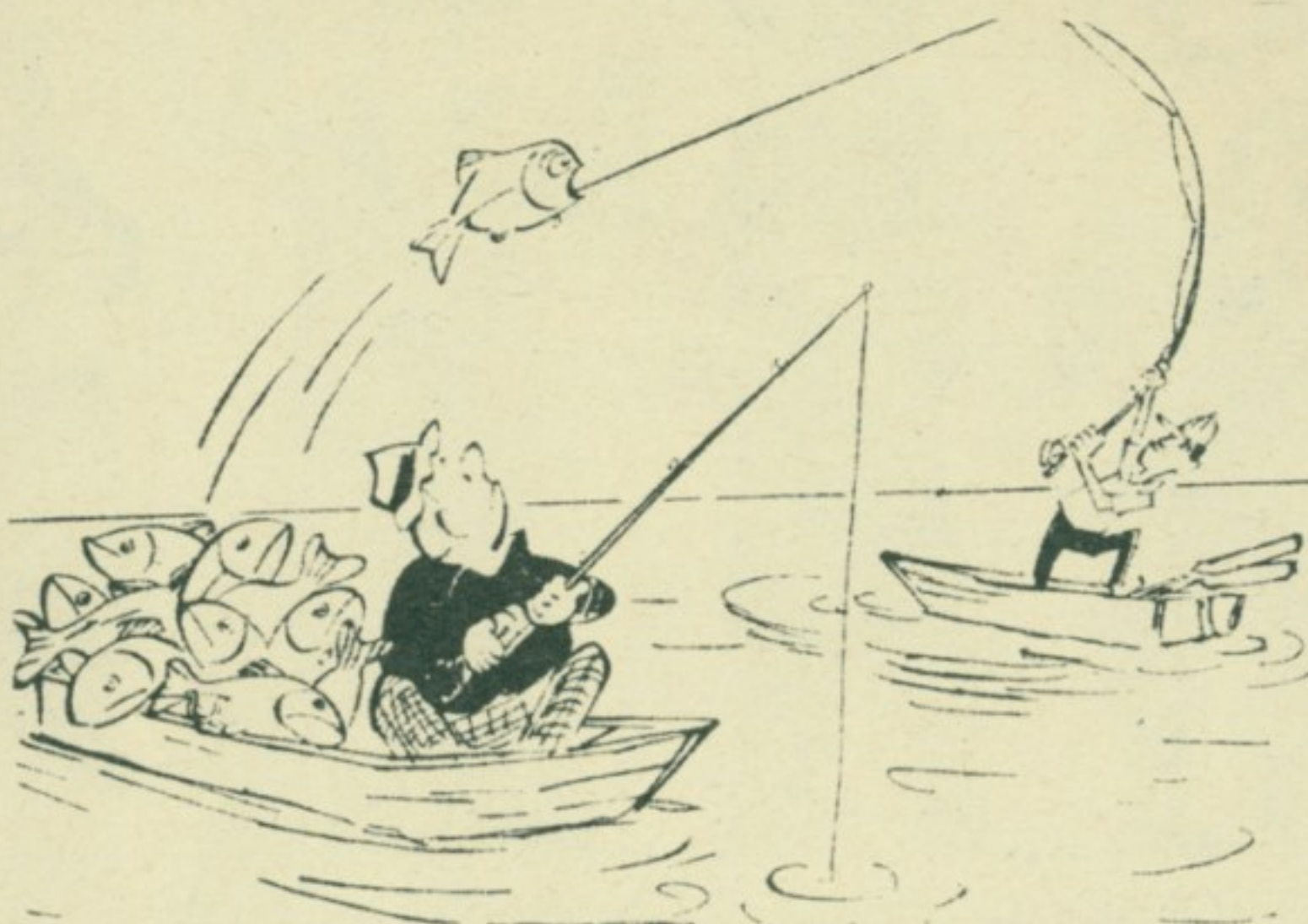
БАНКА

СЛЕДЕЋЕ: САЛУН

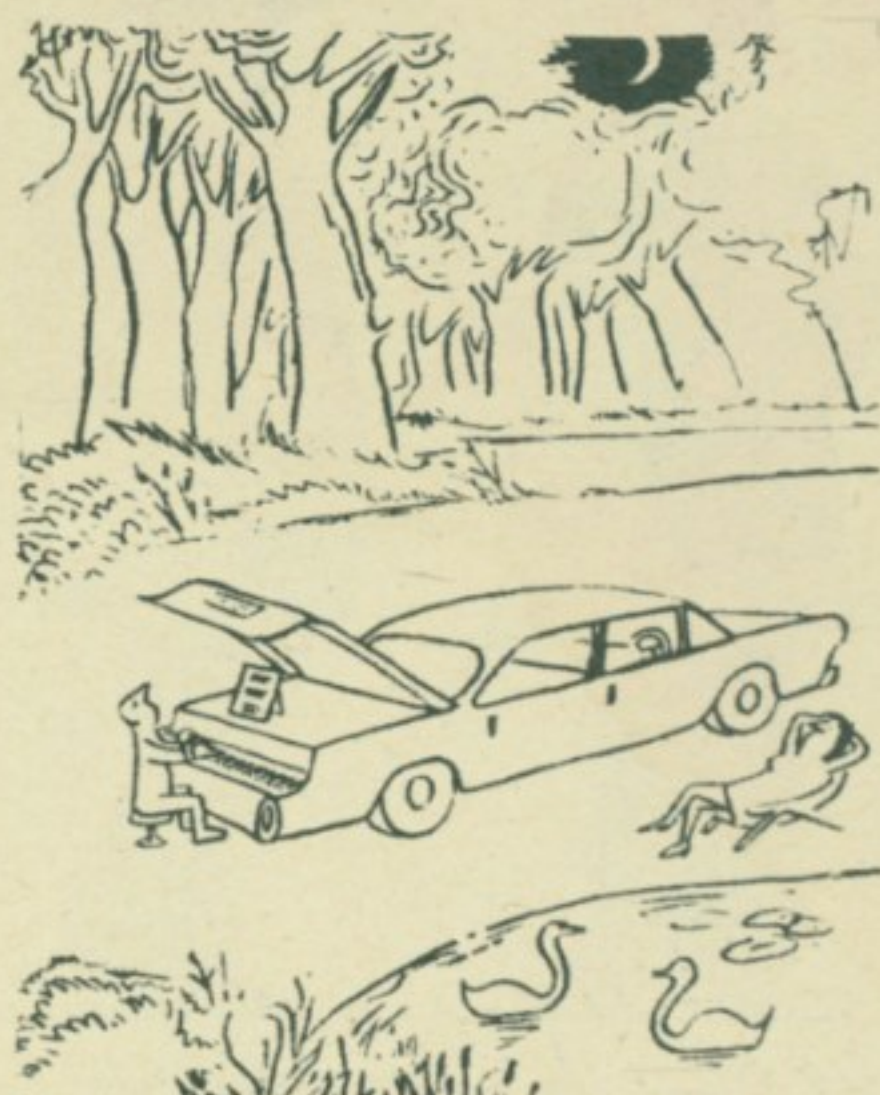
хумор

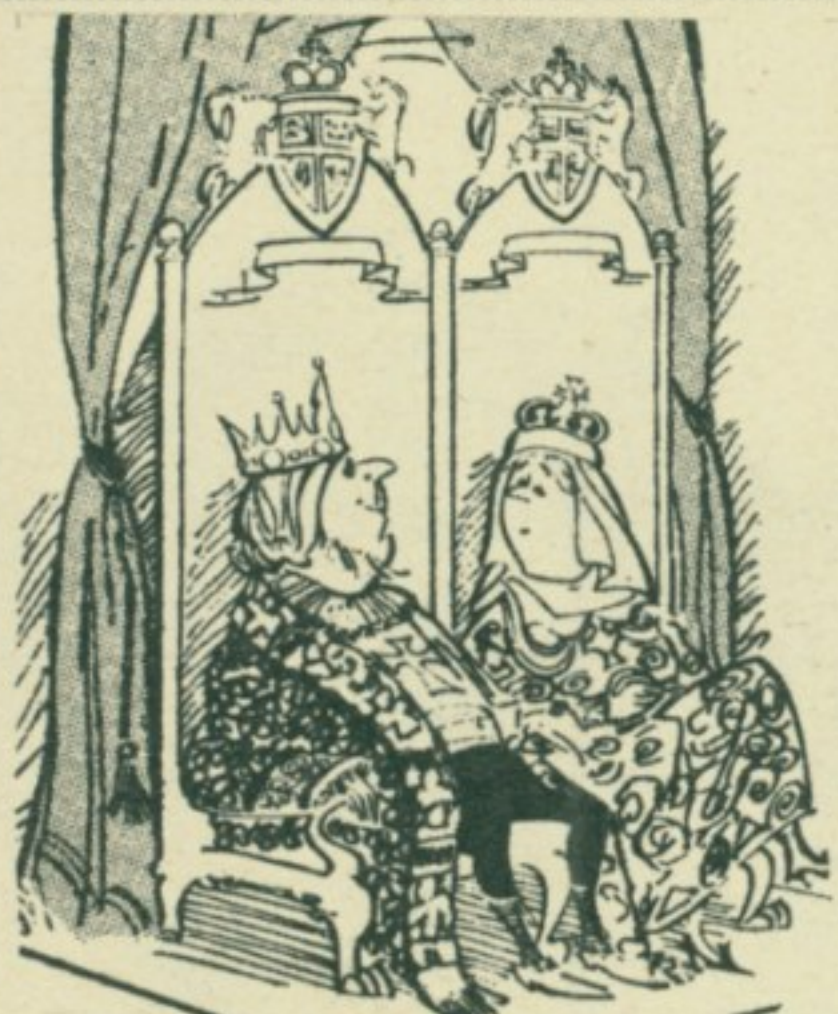
БЕЗ РЕЧИ

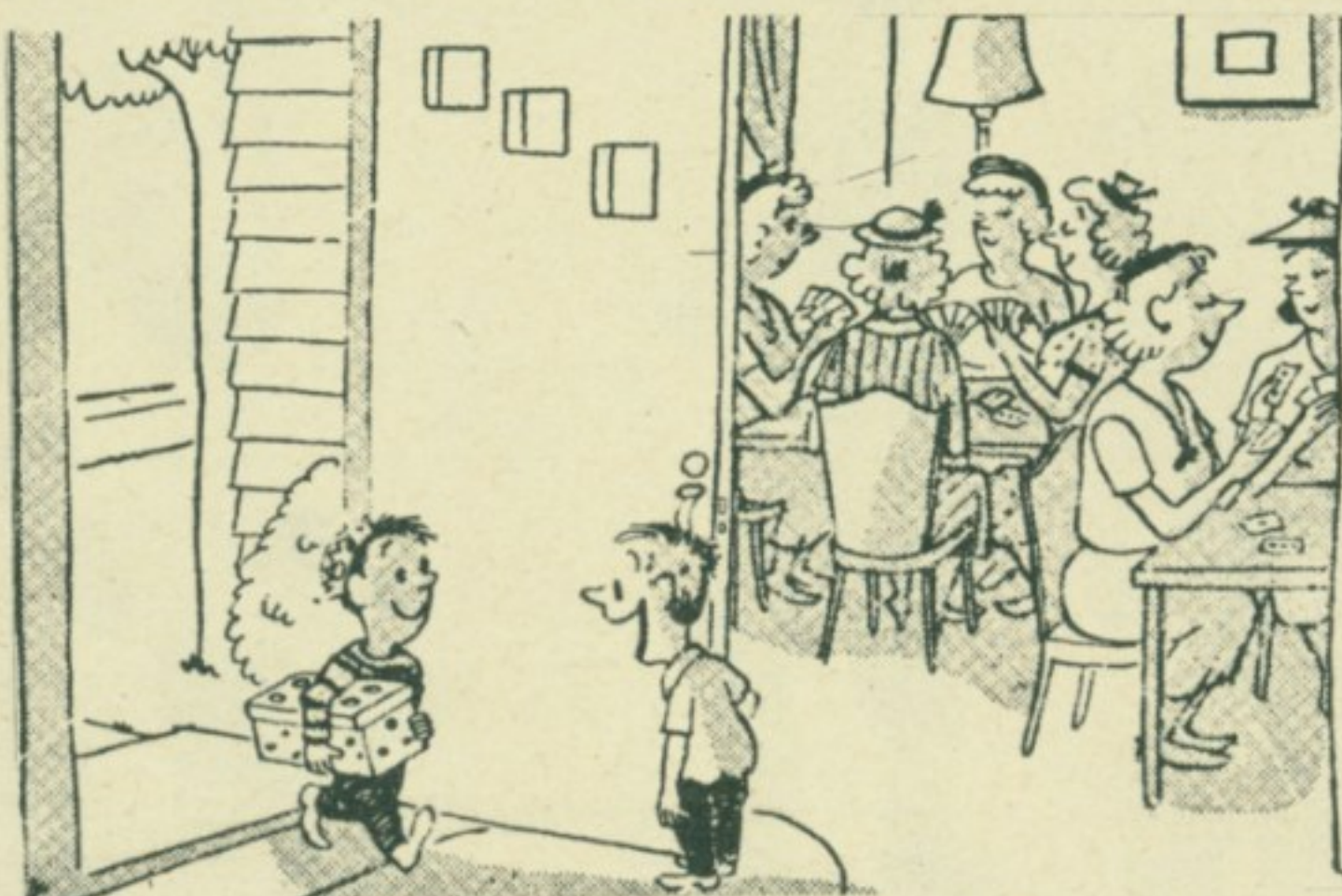
БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

— Стално заборављам да ли сам Хенрих IV или Хенрих V!

— Одлично, донео си мишеве!

— Како можете да кажете да није лепо кад још нисам ни завршио!

SOMBOLED МАКСИМАЛНИ СЛАДОЛЕД

ПОЗИВА ВАС
НА ВЕЛИКУ
НАГРАДНУ
ИГРУ!

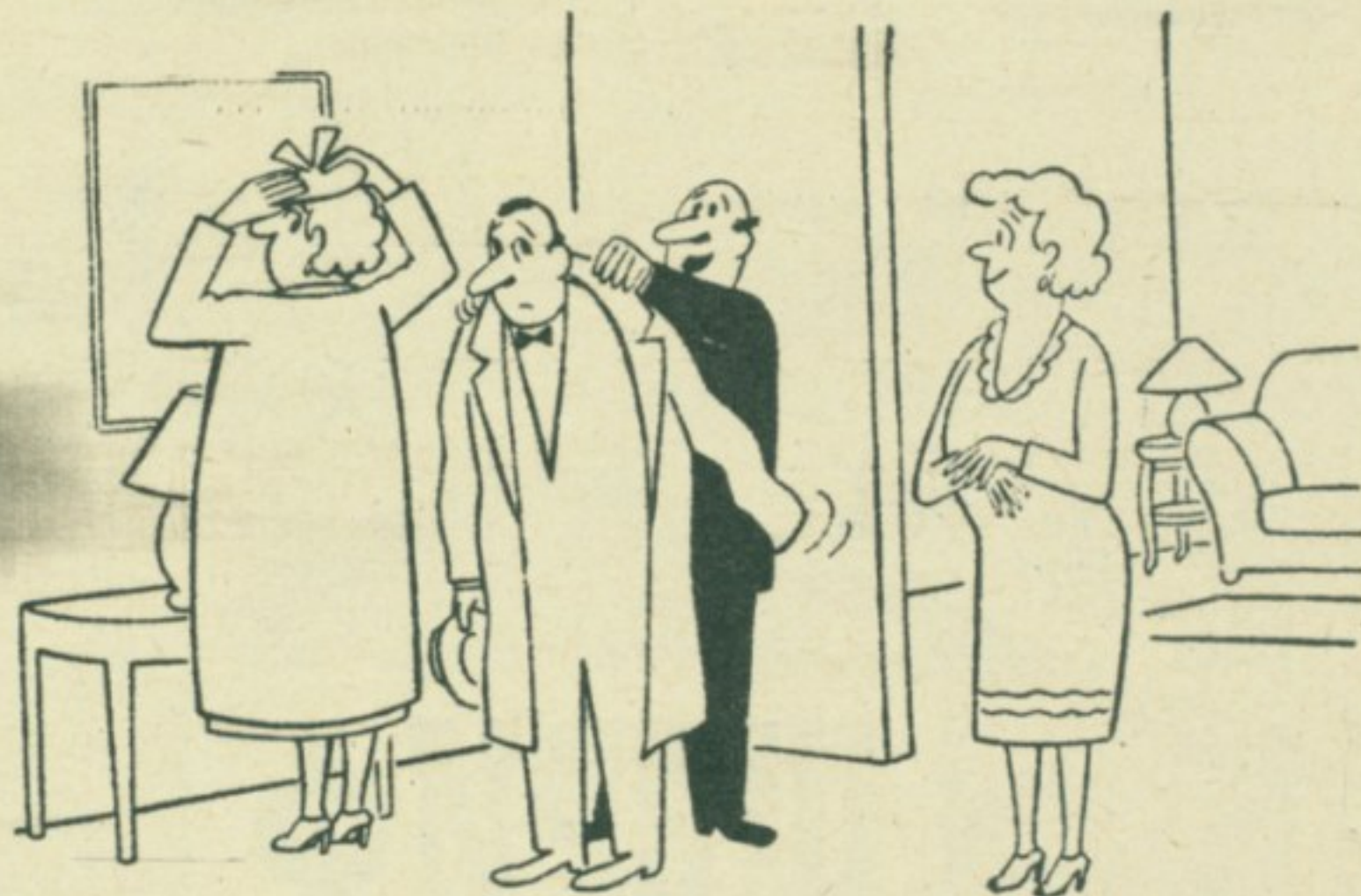

Пошаљи на адресу: ПИК „СОМБОР“ — 25000 СОМБОР, 20 поклопаца и кесица (може и помешано) од СОМБОЛЕДА, као што су они означени стрелицом на горњем цртежу. Награде ће бити извучене 25. јула.

НАГРАДЕ ДРУГОГ КОЛА

Ово је једна од четири велике наградне игре. За сваку нову игру нове награде.

— Толико ми је жао што најзад идете кући!

7
дана
увек
с вама

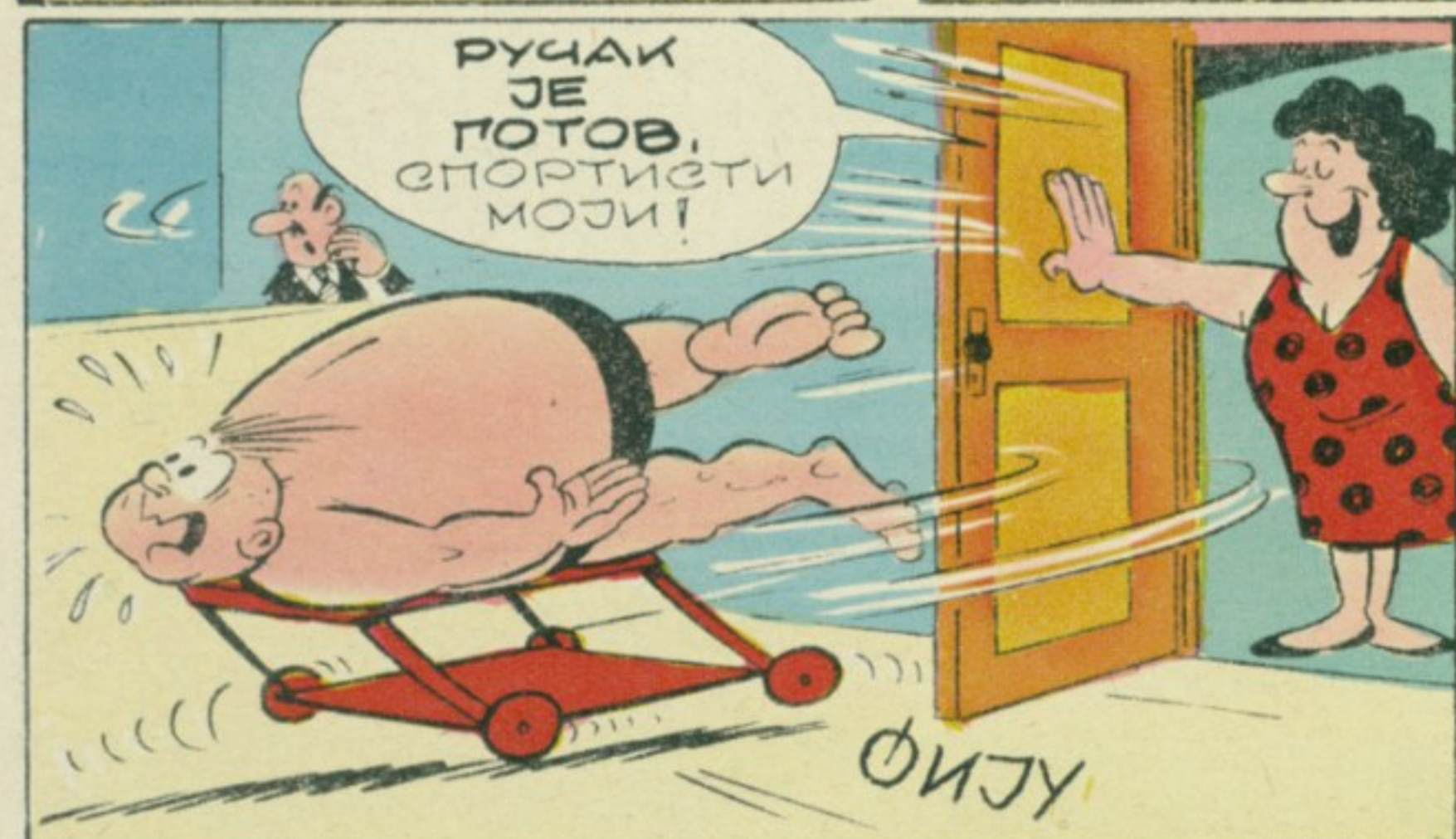
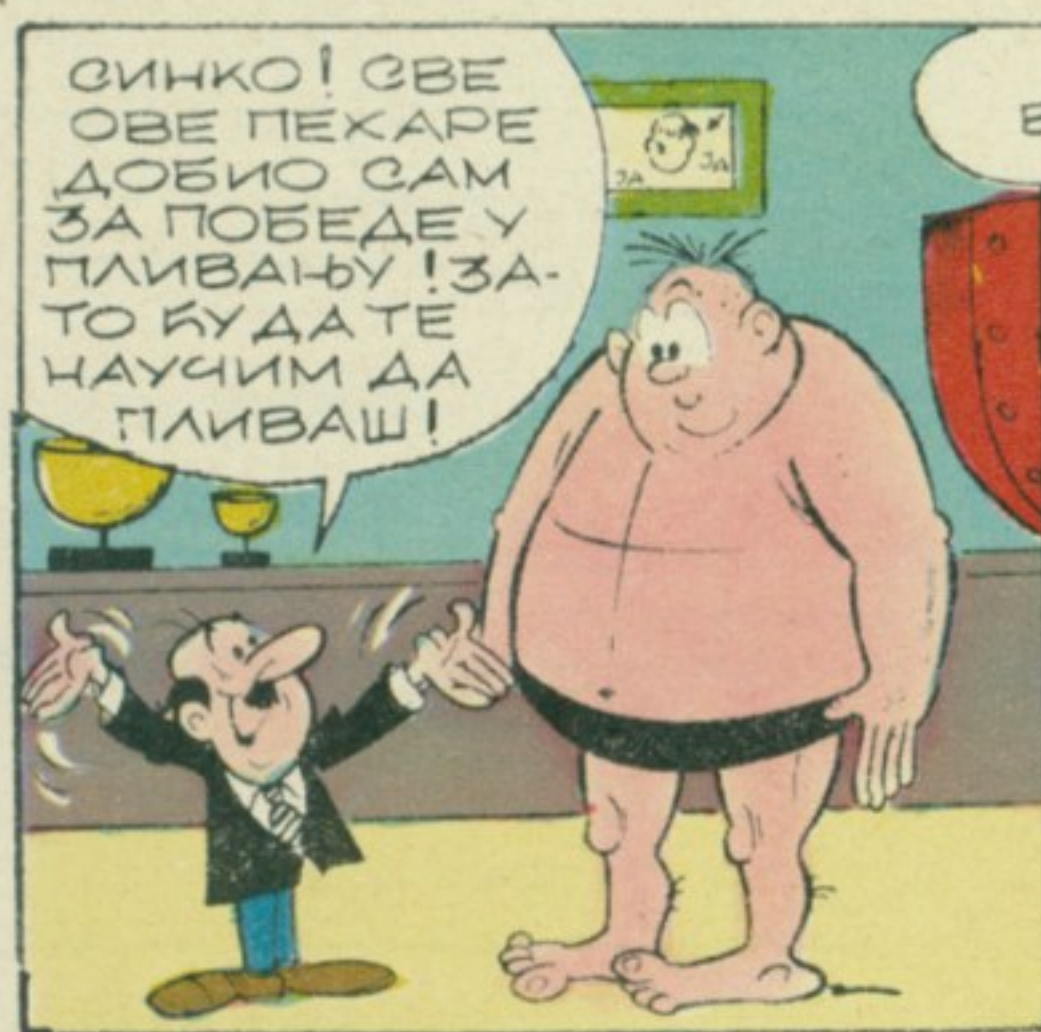
**ЈЕДНА
АЛИ
ВРЕДНА**

Мали крадљивци се вешају за врат а велики за кесу
(Холандска пословица)

ГОЛУБОВИ ПИСМОНОШЕ

Мој јешапа луд за спортом

Кларо се пробудио тачно у време које је било програмирано дневним распоредом, али је осетио мрзовољу и потиштеност. Такво расположење уопште није било познато људима с којима је радио у компанији за међупланетарне летове а још мање је било предвиђено за шефове као што је он. Док је из аутомата за доручак узимао свој оброк чија је формула тачно предвиђала све састојке

мала мање од сто спратова. Из ове перспективе личиле су на циновски термитњак. Спустио се на кров компаније и ускоро се нашао у великом лифту који је службенике његовог положаја спуштао у дубину, у њихове кабинете и лабораторије. Он је радио у специјалној дирекцији за припрему међупланетарних летова која се налазила на 20. спрату испод земље. Док се спуштао имао је још мало времена да раз-

ро брзо одагна ту мисао и прихвати се посла. Јер, за два часа требало је да руководиоцима компаније поднесе извештај о набавци нових летелица које ће моћи одједном да приме две хиљаде путника. На основу тих података компјутери ће проценити да ли летелице треба набавити сад или за шест месеци. Ове садашње са 1200 путника већ су превазиђене.

Кларо се још једном замисли над

му је писало: „туга је за прошлим временима“, Рецепт који је затим добио јасно је одредио да треба да узме две пилуле за смирење у току дана и болест ће до вечери проћи.

Догодило се, међутим, нешто необично. Ни тога, а ни следећег дана њему није било боље. Узалуд је дозу пилула појачавао. Чинило му се као да све више и све јаче чезне за кућом на обали, затим му се привиђао пропланак у шуми. Чак је ишао дотле да је почео да сања о венчању с младом нежном девојком у белој хаљини. Глупости! Ко још данас о таквим стварима размишља? Само треба неко од руковођаца или колега да сазна о гоме па да посумња у његов разум. Још би му то требало, изгубио би не само положај већ би му поништили и раније године службе. У-жас!!!

Следећег дана Кларо је био још узнемирен. Осећао је неку чежњу која је подсећала на понашање људи док су још у прадавна времена били оптерећени заблудама као што су љубав, пријатељство. По тим заблудама људи су се разликовали једни од других. Данас су сви достигли исти ниво, имају исту културу, исте навике и потребе. Нема разлога да човек излази из живота у коме је рачунар све сређивао.

Она се осмехнула

Међутим, Кларо ни даље није мировао. Почео је да се окреће за женама, да загледа њихова увек ледена, као маском покривена лица, да трага за нечим, ни сам није знао за чим.

Пажњу му је привукла одећа, боље рећи униформа једне младе жене која је у сали за одмор гледала у свој лични телевизор. Разликовала се од одеће осталих жена, била је лепршавија, јаркијих боја. Кларо се одмах одлучи. Пришао јој је и упитао да ли може заједно с њом да гледа телевизију. Девојка се осмехнула. Тако нешто Кларо до данас није доживео!

Предложио јој је да се прошетају и она је прихватила. Устали су истог часа као да их је покретала иста нада. Рекла му је да се зове Клорида и да управља службом за расподелу хране на међупланетарним ракетама.

— Додада ли вам се посао — упитао је Кларо.

— Не много — одговорила је и удахнула. — Имало би много шта да се промени!

Њен одговор га је орасположио. Неколико стотина метара ишли су ћутке, свако са својим мислима.

Два болесника

— Клорида, — Кларо прекиде тишину — можда смо ми слични. Срећан сам што можемо да идемо заједно до краја овог пута.

— Да, рече она.

— Ко зна, можда је ово почетак једног дугог пута који треба да пређемо?

— У праву сте, одговори она. Толико има да се открије у животу!

— Досад — рече Кларо — нисам имао прилике да откријем много лепих ствари у животу. — Затим се одважи и настави: — Има тренутак када се човек осећа тако сам у овом нашем веку!

— Тако је — одушеви се Клори-

ПОГРЕШАН СУСРЕТ

МЛАДИЋ И ДЕВОЈКА БИЛИ СУ НЕЗАДОВОЉНИ ВРЕМЕНОМ У КОМЕ ЖИВЕ, АЛИ СВАКО ЈЕ ИМАО СВОЈЕ РАЗЛОГЕ

судбином тих застарелих летелица. А шта данас уопште значи тај појам „застарео“? Зар ове летелице нису набављене пре непуну годину као последња реч технике? Кларо се сети како је још као дечак волео да чита књиге о давној прошлости у којој су ствари тако дуго трајале и у којој су људи имали времена напретек. Маштао је о том непознатом свету, док су му се колеге подсмевале говорећи да је „романтичар“ и да такав свет вероватно никад није ни постојао.

Судбоносна дијагноза

Кларо поново покуша да се у средишту на посао и узме појачану дозу пилула за концентрацију. На жалост, нису му помогле. Не, нешто с њим није у реду! Отићи ће до медицинске сале и утврдити шта му је.

Испред разних електронских машина стајали су у реду службеници компаније и притискали на дугмад изнад којих су стајале плочице са знацима разних болести. Кад се сви симптоми ставе у компјутер, он лако утврди дијагнозу. С том дијагнозом иде се до фармацеутских машина из којих се добијају одговарајуће пилуле и сат-два касније, човек је опет здрав.

Кларо поче да притиска на дугмад изнад којих је писало: „туга“, „замор“, „успомене“, „недостатак радног елана“ итд. Пошто је испритискао ту дугмад, из рачунара се појави картон с дијагнозом. На ње-

неопходне његовом организму за данашње специјалне послове, размишљао је о том расположењу које га је све више забрињавало.

Шта значи «застарео»

Ова мисао није напуштала Кларо ни док је својим хеликоптером летео према огромној округлој згради компаније у којој је провео толике године. Штавише нерасположење му се све више појачавало док је из ваздуха гледао огроман град у којем ниједна кућа није и-

мишља о себи јер га људи око њега уопште нису интересовали, као ни он њих. Све очи биле су управљене у металне зидове лифта.

Кларо уђе у свој кабинет. Била је то супермодерно намештена и раскошно осветљена одаја, пуна свежег-мирисног зрака који је долазио из уређаја за вентилацију. Све је било беспрекорно и дивно, али Кларо за тренутак помисли да можда његова зловоља долази баш оту да што му се више свиђало да ради у ранијем кабинету на 13. спрату изнад земље, с чијих прозора се могло гледати на паркић и удљене делове града. Али, какве то везе може имати с расположењем? Кла-

Господар мамута

да! Тачно тако: сам, сам, сам, сам! Сам са својим мислима, својим надама, својим жељама које се тако разликују од других!

— А тада — додаде Кларо смејући се — позивамо у помоћ машину и та машина успева да нам каже оно што већ и сами знамо!

— Тачно — одговорила је Клорида кроз смех. — А најгоре је што се о томе тако ретко сме говорити.

— У том случају — подругљиво је рекао Кларо, ми смо обоје „болесни“!

— Да. Ја већ осам дана консултујем медицинску машину и не разумем како досад нисам оздравила!

— И код мене је исто! — узвикну Кларо.

— То је веома непријатно, зар не? Бити незадовољан временом у коме живиш!

— Не будите жалосни, Клорида. Можда ће моћи све да се уреди.

— Можда — одговори она. — Ја то жарко желим. Али, све иде тако опоро.

Стигли су до једног паркића и сели у сенку дрвећа од пластичне масе.

Она се намршти!

— Каква пустош! Ово не личи ни на шта!

— Слажем се, Клорида — узвикну он, јер му је прочитала мисао. — Хоћемо ли се видети?

— Свакако — одговори она — Свакако!

Почели су да се враћају. Чаролије као да је нестало. Корачали су кроз гомилу не примећујући зујање хеликоптера и авио-таксија који су прекрили цело небо.

Језиб смех

Кларо бојажљиво дохвати девојку за руку и осети да она нешто грчевито стеже у шасти.

— То је картон с мојом дијагнозом — рече Клорида. — Тако ме растужује. Непрекидно га прочитавам.

— Не треба то да радите, Клорида. Зар вам наш сусрет не показује да то није потребно. Све ће бити боље, видећете!

Ускоро се појави воз на ваздушном јастуку, пун путника. Девојка се с муком прогута и просто улете у њега. Махну Клароу и у том тренутку из руке јој испале картончић. Кларо га у лету ухвати.

Мада није знао да ли га је она могла у оној буци чути он јој зезало довикну:

— Вратићу вам га сутра. Видећемо се у сали за одмор.

Међу оним беживотним лицима и очима, само су њене очи блистале. Срећан, скоро поскакујући, он пође кући.

Све време док се возио хеликоптером и касније лифтом у згради у којој је становао, осећао се радостан, весео, како се ко зна откад није осећао, боље речено, као што се никад дотле није осећао. Срео је осмех, срео је девојку другачију од осталих.

Док је из аутомата узимао вечеру и механички пратио програм на екрану, размишљао је о Клориди и извукао из џепа картончић с дијагнозом њене болести.

На њему је писало: **Чезња за будућношћу.**

Одједном, као да у њему замре све. На лицу му се најпре појави грч, а тада прсну у смех, језив смех који више никад неће моћи да заустави!

ТВОЈА ВЕРНОСТ И НАКЛОНОСТ ВЕЛИКА СУ МИ УТЕХА! ОПРОСТИ МИ МОЈУ ГРУБОСТ! НЕ ЗНАМ ШТА МИ ЈЕ БИЛО!

РАЗУМЕМ ТЕ! МИСАО ДА ЈЕ МОЖДА ОНА ЛУПКА ДЕВОЈКА ЗАВЕК ИЗГУБАЉЕНА... МОРАЛА ЈЕ ДА ТЕ ПОМЕТЕ! УДРУЖЕНИМ СНАГАМА НАБИ БЕМО ОХАМУ!

ДВА ДРУГА КРЕНУЛА СУ У СУСРЕТ НЕПОЗНАТИМ ОПАСНОСТИМА...

УСКРО...

ВЕТАР ИМ ЈЕ ОДНЕО НАШ МИРИС! МУЖДАНЦИ СУ СЕ УЗНЕМИРИЛИ!

БРЗО! НА ОНАЈ ВРХ! А ЗАТИМ ДОЛЕ... У КЛИСУ!

ОВАЈ ПУТ, КОЈИ ВОДИ ПРЕМА ЗЕМЉИ ВЕЛИКИХ ЈЕЗЕРА, ВЕОМА ЈЕ ТЕЖАК... АЛИ ЊИМЕ СЕ НАЈБРЖЕ СТИЖЕ!

РАЗУМЕМ ТВОЈЕ НЕСТРАШНОСТ, ТУНГА, АЛИ НЕ СМЕМО ДА ЗАБОРАВИМО НА ОПАСНОСТИ!

НЕКА НАМ БОГОВИ БУДУ НА ПОМОЋИ ЈЕР И ПОРЕД УТЕШНИХ РЕЧИ КОЈЕ ГОВОРИМ ТУНГИ, НЕ ВЕРУЈЕМ ДА БЕМО ИКАД НАБИ НЕСРЕЋНУ ОХАМУ!

ПЛОЧА ЗА ВАС

ЗА ДАНЕ ЉУБАВИ

Овогодишњи фестивал „Београдско пролеће“ био је изузетно добар. Десетак композиција изведених на фестивалу постале су хитови. Једна од њих је и ЗА ДАНЕ ЉУБАВИ, Ђорђа Марјановића, његова досад најбоља композиција. На другој страни плоче коју је издала Продукција плоча РТБ је РУЖЕ У ТАМИ препев са Санрема 71. Цена плоче је 8,80 дин.

ПРВА ПЛОЧА

Млада и талентована Битољчанка Сашка Петковска снимила је своју прву плочу. ТОЛИКО ЉУБАВИ је композиција коју је Сашка певала на „Београдском пролећу 71“. Њен лепи дубок алт обећава нову звезду у нашој забавној музици. На плочи коју је издала Продукција плоча РТБ је и другонаграђена композиција са фестивала „Скопје 70“. НИКОГАШ, НИКОГАШ. Цена плоче је 8,80 дин.

26

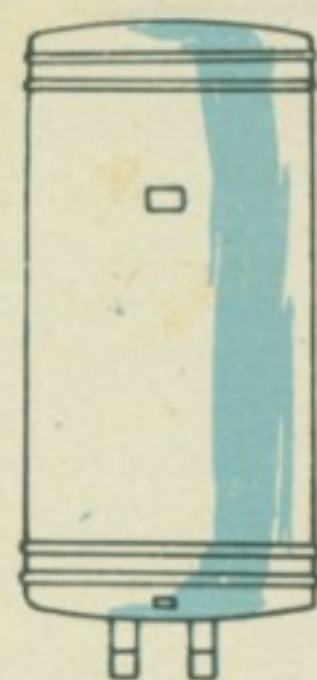
ENERGOINVEST
МАМИ БРИГА МАЊЕ
БЕСПЛАТНО ЛЕТОВАЊЕ

ПРВА НАГРАДА:
Петнаест дана
летовања
за ужу породицу

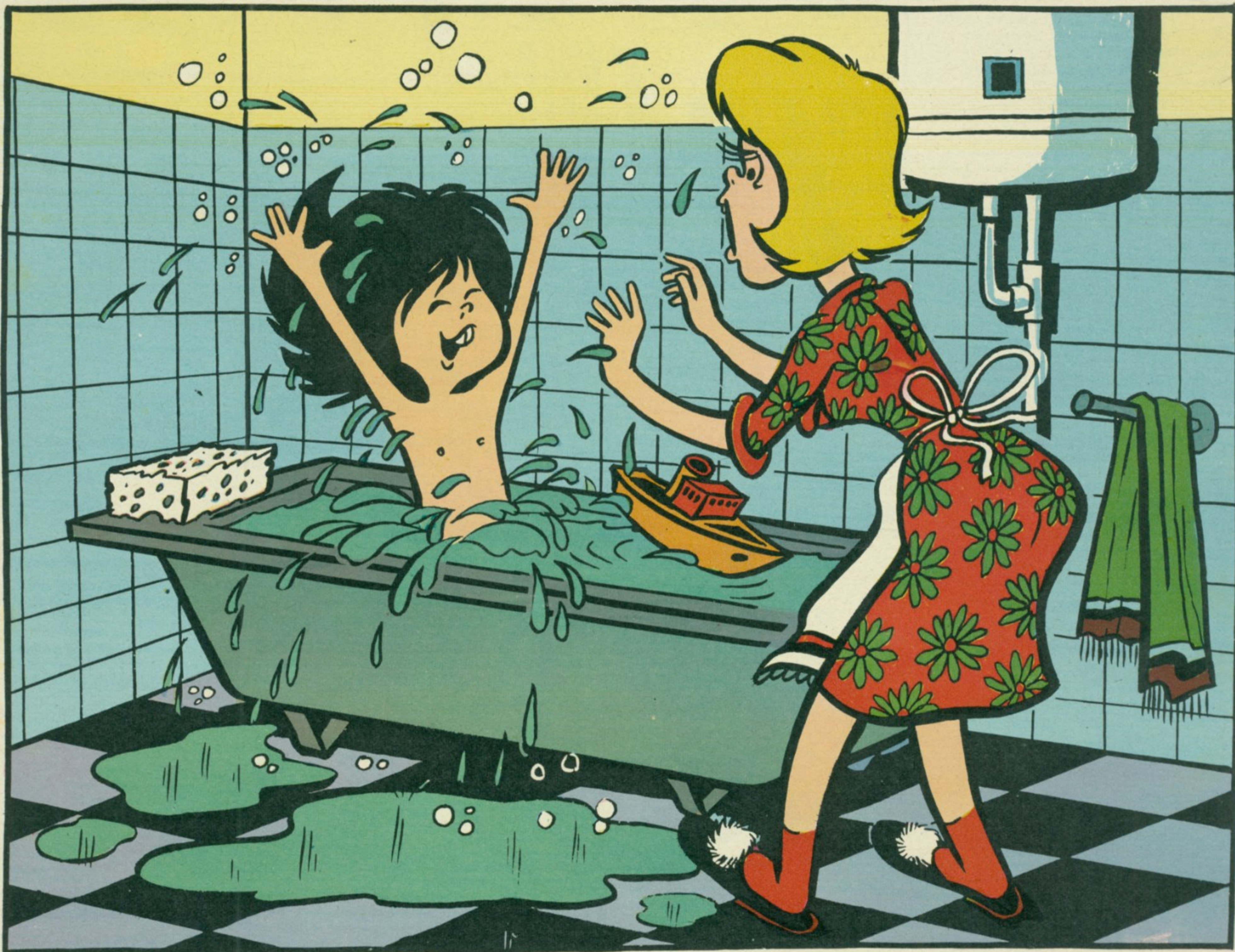

ENERGOINVEST
ТОПЛА ВОДА
ПРАВА ЗГОДА!

ДРУГА НАГРАДА:
ЕНЕРГОИНВЕСТОВ
Бојлер Мебош

РАДА У КАДИ ВЛАДА

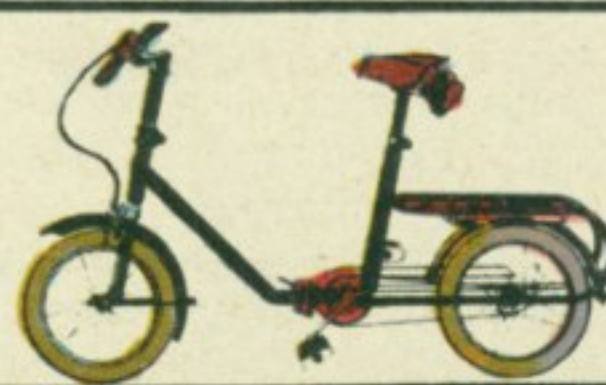
Имена добитника награда биће објављена у Забавнику

Боснић Наду не треба два пута звати да уђе у Енергоинвестову каду јер она воли воду и још више да змишља како пливи у правом белом броду. Одговорите: у ком се Броду производе познате Енергоинвестове МЕБОШ каде за купање, Босанском или Славонском.

ОДГОВОРИ ЗА НАГРАДУ!

1. Изрежи цртеж ПРВЕ НАГРАДЕ и залепи га на дописницу.
2. Напиши одговор на постављено питање и своју адресу.
3. Упути одмах дописницу ЕНЕРГОИНВЕСТУ, (за квиз), 71001 Сарајево, да је добије до идућег четвртка.

ИЗВАНРЕДНЕ НАГРАДЕ НАЦРТАНЕ НА ОВОЈ СТРАНИ ИЗВЛАЧЕ СЕ СВАКЕ НЕДЕЉЕ МЕЂУ ОНИМА КОЈИ ТАЧНО ОДГОВОРЕ.

Трећа награда:
БИЦИКЛ
НА РАСКЛАПАЊЕ

ПАЖЊА! ТВ-ПОНЕДЕЉАК ЕНЕРГОИНВЕСТА ГЛЕДАЈТЕ НА ТЕЛЕВИЗИЈИ СВАКОГ ПОНЕДЕЉКА У 19 ЧАСОВА

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Имам 14 година. Миле Костић, Власинска 2, 19000 Зајечар.

Имам 15 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из цијеле земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и њемачки. Екрем Дурановић, Нурије Поздерца 21, 72000 Зеница.

Ученица сам VIII разреда. Желела бих да се дописивати са својим вршњакињама које су рођене у мају 1956. године. Јелена Илић, Жртава фашизма 7/3, 22202 Мачв. Митровица.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама који читају лист „Фронт“ и воле авијацију. Гордана Војновић, Данице Матерић 198, 77260 Дрвар.

Желимо да се дописујемо са другарицама и друговима широм наше домовине. Похађамо прву годину Морнарске средњотехничке школе. Навијемо за „Партизане“. Тренирамо: цудо, циу-циу (зелени појас). Имамо 16 година. Посебно желимо да се дописујемо с друговима и другарицама из околине Зенице и Суботице. Драженко Чича и Никола Кључевић, В. П. 6577/43, 52000 Пула.

Имам 15 година. Желим да се дописујем са друговима из земље и иностранства. Волим поп-музику. Језик дописивања српскохрватски и енглески. Гордана Додер, Гаурица Принципа 25, 11000 Београд.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из Србије. Идем у II разред школе за примењену уметност. Скупљам марке и стари новац. Волим природу и народне песме. Рођен сам 27. IX 1954. у Ваљеву. Рајко Радовановић, Трнско 7-ц, 41020 Загреб.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм света. Језик дописивања српскохрватски и енглески. Идем у VIII разред. Снежана Зечевић, Георги Димитрова 29, 11000 Београд.

Ученик сам V разреда. Желим се дописивати са другом и другарицом из Бора. Навијам за „Хајдук“. Обожавам Радомира Вукчевића и Јура Јерковића. Зоран Памуковић, Ново насеље 38, 59211 Водице.

Имам 15 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Велике Британије од 15 и 16 година. Језик дописивања српскохрватски, мађарски и енглески. Лидија Бенеш, Јосипа Бугена Томића 20, 24000 Суботица.

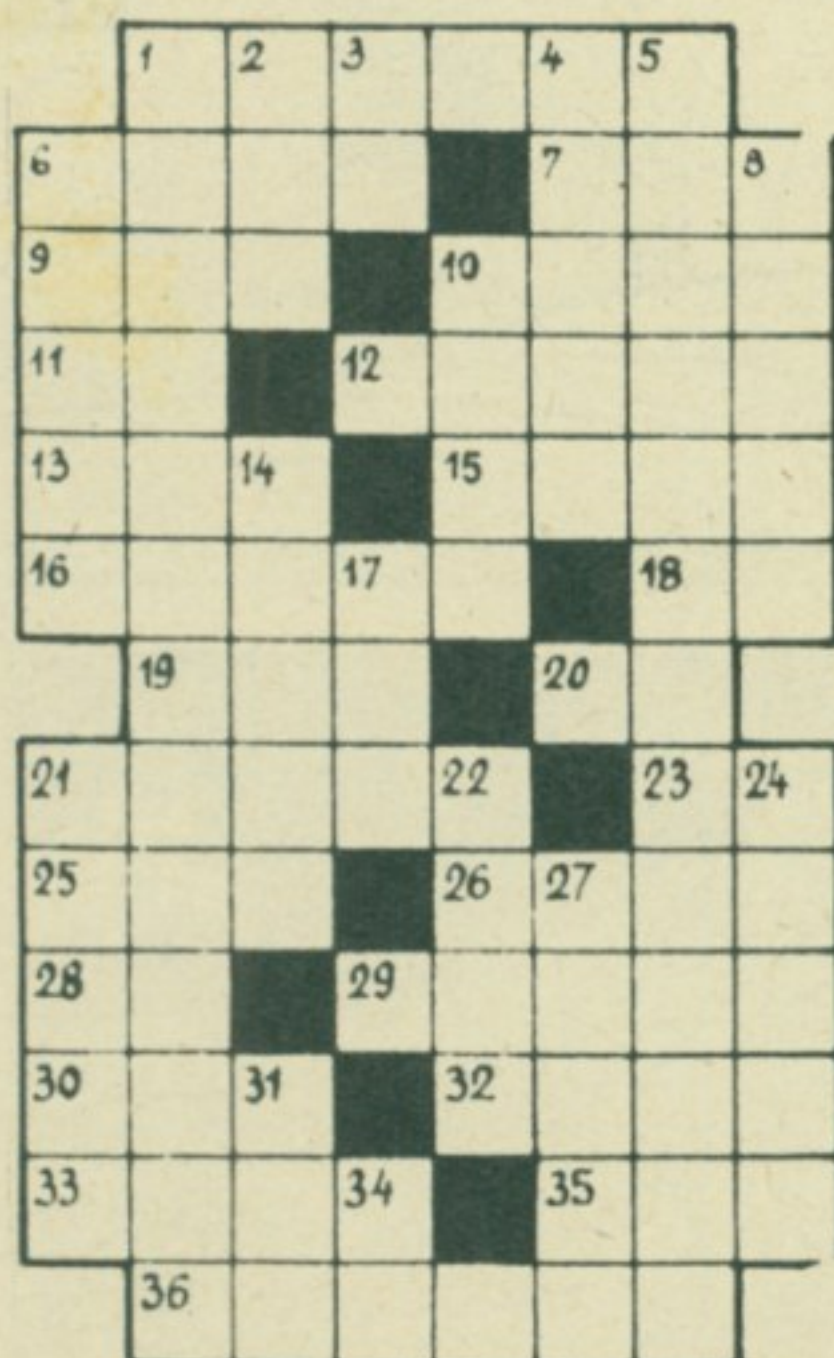
Имам 15 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Сакупљам разгледнице, марке и салвете. Зорица Кнежевић, Анте Богичевића 1/8, 15000 Шабац.

Имам 17 година. Навијам за „Првену звезду“. Желим да се дописујем са девојкама. Волим забавну и народну музику. Новица Јевтић, Љакорић 77, III/6, 38400 Призрен.

* укршшене речи *

ВОДОРАВНО: 1) врста четвороугла; 6) женски украс; 7) тениски израз; 9) водена животиња; 10) пешчани брежуљак; 11) хемијски знак за сребро; 12) саучесник у неком послу; 13) легенда; 15) посуда за цвеће; 16) прилог за време; 18) мера за површину; 19) показна заме-

ница; 20) памет; 21) породица градитеља виолина из Кремоне у Италији; 23) двадесет пето и двадесет прво слово азбуке; 25) холандски сликар (17. век); 26) врста спортског чамца; 28) страно мушко име; 29) индустријско место у Словенији; 30) врста зачина; 32) планина у Далмацији, северозападно од Сплита; 33) блесак; 35) име глумице Гарднер; 36) главни град Турске.

Усправно: 1) врста позоришне игре; 2) временски термин; 3) јеврејски књижевник (Шалом); 4) одабрано друштво; 5) роман Стевана Сремца; 6) славни немачки композитор (Јоханес); 8) тежак метал; 10) разгранато стабло; 14) бремене, терет; 17) мочварно земљиште; 21) додатак (лат.); 22) једнако; 24) небеска лопта; 27) град у Словенији; 31) немачки књижевник („Чаробни брег“); 34) два суседна слова.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Шек; 4) Крк; 7) Торп; 9) кров; 10) Илор; 11) рода; п; 12) лубин; р; 14) водоник; 16) говор; 17) нар; 19) ал; 20) ној; 22) ли; 23) јен; 25) данас; 27) Јенисеј; г; 30) манир; к; 32) Оран; 34) Купа; 36) бања; 37) Адам; 38) Ика; 39) Арп.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Милојко Друловић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дин, полугодишња 44,00 дин, тромесечна 22,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44,00 дин. Уплате на текући рачун 608-1-82-1. Годишња претплата у иностранству преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1 тел. 22-711.

СТРАДИВАРИЈУС У КИКИНДИ

Пошто сте многим читаоцима нашег листа дали савет и обавештење, и ја бих вас замолио да ми одговорите на ово питање: мој отац поседује једну стару виолину у чијој унутрашњости пише следеће: *Antonius Stradivarius Cremonsis Faciebat anno 1721*. Желео би да знам да ли има неку вредност.

Шимон Миклош, 23300 Кикинда, Б. Кидрича 13

Обрати се Музичкој академији у Београду, они ће ти то најбоље рећи. Ево адресе: 11000 Београд, М Тита 50 (секретаријат тел. 23-561).

МНОГО ТРАЖЕН РЕЦЕПТ

Молим вас да ако икако можете поново одитампате у Забавнику рецепт против бубуљица. Ја тај рецепт користим и веома ми је потребан, али сам га изгубио.

Ђурђица Молнар, 25250 Оџаци, Бранка Радичевића 8

Пошто многи наши читаоци траже овај рецепт, Забавник је решио да га поново објави.

1. РЕЦЕПТ ЗА ЛОСИОН

Салицилна киселина 1,5 грама, бензоева тинктура 3 грама и разблажени алкохол 150 грама. Цена око 470 ст. динара 100 грама.

2. РЕЦЕПТ ЗА МИКСТУРУ

10 гр. сумпора, 10 гр. борне киселине, 5 гр резорцина, 5 гр талка, 5 гр цинк оксида, 5 гр глицерина, 30 гр разблаженог алкохола и 30 гр дестиловане воде. Цена око 800 ст. динара 100 грама.

ФИЛАТЕЛИСТА

Драги Забавнице,

Надам се да ћеш ми помоћи и допринети остварењу моје велике жеље. Већ дуго сакупљам стране поштанске марке а до сада сам успео да пронађем само осамдесет. Молим читаоце Забавника који сакупљају марке да ми поша-

љу неке своје дубликате. Бићу им веома захвалан.

Зоран Милић, уч. ОШ, 35224 Медвеђа, код Деспотовца

КЛУБ ЕСПЕРАНТИСТА

Драга редакцијо,

Моји другови и ја желимо да учимо есперанто, али немамо никаквих услова за то. Молимо те да објавиш адресу неког удружења есперантиста или да нам одговориш где бисмо могли да набавимо књигу „Кључ есперанта“ као и неки већи речник. Мојих тринаест другова и ја унапред захваљујемо.

Бранислав Врачарић, Ул. Вангел Тодоровски (672) 9/1 91000 Скопје, Н. Аеродром

Југословенска есперантска лига и клуб есперантиста налазе се у Београду, Теразије 42. Поред овог постоје, вероватно, удружења есперантиста и у другим већим градовима наше земље, па и у Скопљу. Распитајте се.

ПОКЛАЊАМ СТАРЕ »ЗАБАВНИКЕ«

Имам све бројеве Забавника од 836. до последњег. Због неких околности, на моју велику жалост, морам да се растањем са њима. Надам се да ће другим читаоцима ова збирка бити од користи па их позивам да ми се јаве, првенствено они који нису били у могућности да купују редовно све бројеве и којима ће ови бити драгоцени као и мени.

Светлана Радишић, 11000 Београд, Ђуре Ђаковића бр. 16

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ

РЕШЕЊЕ КРИМИНАЛИСТИЧКЕ ЗАГОНЕТКЕ: МУЊЕВИТА ИСТРАГА

Пошто је саслушао чуваре, сазнао да нико стран не може да уђе у затвор и прегледао хелију до Ернестове, детектив Окај је закључио на основу пажљивог посматрања хелија (Ернестове и суседне) да му је сечиво донето у векни хлеба какву је видео у суседовој хелији. Према томе, кривац је чувар који му је донео доручак у 7 ч. а са њим у векни хлеба и сечиво тестере.

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП

ФЛАШ
ГОРДОН
НА ВЕНЕРИ

